

అమృతాంజనము

312952

వృత్తి దిన చువ్రక టిం వ ర బ డు ను

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

కృష్ణము ౧౭
Vol 17

చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ ఆగష్టు నెల 30-వ తేది శుక్రవారము

నంచిక ౧౨౫
No 125

శ్రీ శుక్లనామ సంవత్సర శ్రావణమాస బహుళ దశమి

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్ప వారిచే,
వేలకువేలు యోగ్యతా
రత్రములు పొందియున్నది

శలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
జాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
రోట్ల బోగొట్టును. జ్వరముల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును
మరదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
యొన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా సీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బా 1-కి రు 6-4-0 లు.

వ్రతయింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 తంబు శేట్టిపేటి, మద్రాసు
తేజ

109, ఫ్రేరిరోడ్డు, భోర్లు, బాంబాయి.

పుష్టకర మైనది!

బలకర మైనది!!

ప్రాణాధార మైనది!!

కాయసిద్ధిమకరద్వజ (రిజిస్టర్డ్)

ప్రస్తుతకాలమునందు గల గొప్ప జనరల్ టూనిక్ గుళికలు

నరముల బలహీనత, అవరిమిదమైన రక్తము, రక్తహీనత, జ్ఞాపకము లేకపోవుట, మైకముగానుండుట, గుండె కొట్టు
కొనుట, శ్వాసకాశము, తుయ, సకల ఉదరగంబంధమైన వ్యాధులు, ఆకలి మందగించుట, అతిసారము, గ్రహణి, వాంతిభేది,
జ్వరములు, పీపునొప్పి- జీర్ణలోపత్యము, స్వప్నస్థలనము, నపుంసకత్యము, నెగరోగము, మేహస్రావము, సిఫిలిస్, కొద్ది
కాలమునుండి, దీర్ఘ కాలమునుండి యున్న మేహవ్యాధులు, ఎక్లెమ్మా, అన్ని చర్మవ్యాధులు, ముప్పులు, కుష్మము మొదలగునానికిది
అసాధారణమైనట్టియు, నిజమైట్టి నివారిణి.

తూర్పుయిండియాలో నున్న ప్రధాన వైద్యులచేతను ప్రజలచేతను విశేషముగా ప్రశంసింపబడియున్నది.

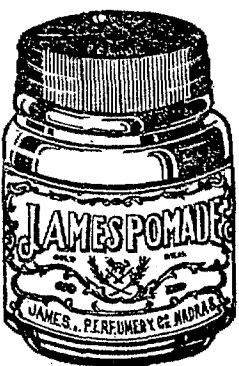
20 రోజులకు సరిపోవు 40 గుళికలు. ధర రు. 10 లు మాత్రమే. ఉత్తరములు రహస్యముగా నుండును.

భిషగ్గర్త పండిత డాక్టర్ ఇ. ఎస్. గోపాల్, (సుప్రసిద్ధమైన నాడీపరీక్ష నిపుణులు
పండిత ఇ. శ్రీనివాసాచారి, (వైద్యులు అందు మేనేజింగు డైరెక్టరు.)

ది టమిల్ నాడు ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసీ, లిమిటెడ్,

44, గోవిందప్ప నాయక పేటి, పోస్టుబాక్సు నెం 278, మద్రాసు.

వ్రాసినవారికి క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును. అన్ని జిల్లాలకు ఏజెంట్లు కావలెను. తక్షణమే వ్రాయుడు.

అనేక సునర్ణ పతకముల బహుమతి గాంచినది:—

జేమ్స్ పోమేడు

సెండుకలను నలుపుజేయును. ఇందు బాదం తైలము చేరియుండుటవలన మెదడునకు
ప్రశాంతము నొసగి, మేధాశక్తి నభివృద్ధి కలుగజేయును. నిర్మలత్వమునకు దీనిని మించిన
పోమేడు మఱియొకటి ప్రపంచమున లేదు: పరిమళమున మేరాయెల్లను మించియుండును.
మర: చొక నెలలకు విక్రయవలెను నట్టి పోమేడును కొని మీ శిరోజుమలను
మెదడును చెరువకుడు.

జేమ్స్ పోమేడు కంపెనీ,

57

288 గోవిందప్ప నాయక పేటి, జి. టి. మద్రాస్.

దుర్గామెడికల్ హాల్

గవర్నరుపేట, బెజవాడ.

గజేరియా మిక్చర్

గ్యారంటీగా 3 రోజులలో కుదురును

(1) ఈమందు నెగరోగములను నివారించి మూత్రము
నిడుచునప్పుడు గలుగు పొటు, మంట, చురుకును యింజక్షను
లతోను పిచ్చికాకీలతోను నిమిత్తములేమండ తప్పక కుదుర్చును.
సీసా 1-కి రు 8-0-0

మూర్ఖారిష్టము

(2) ఈమందు యెటునాటి మూర్ఖత్వమైనను యెన్ని సం
వృత్తులనుండియున్న మూర్ఖులైనను గ్యారంటీగా కుదుర్చును.
నెలకు సరిపోవునందు రు 8-0-0.

పొడలకు తైలము

131

(3) ఈ తైలము తెల్లపొడలకే గాక యితరవిధములైన
పొడలను గూడ పోగొట్టును. ఇంకను తామర, గజ్జి, కర్పాశి
మొదలుగాగల అన్ని విధములైన చర్మవ్యాధులను పోగొట్టి చర్మ
మును నూములునీటికి మార్చును. డబ్బీ 1 కి రు 1-0-0.

“గుంటూరు జిల్లాకు యేజెంట్లు:— ఇండియన్ యిండ
స్ట్రియల్ హోము గుంటూరు.”

వజ్రెంట్లు కావలెను.

131

వెండిరేకులను చేయునట్టి మెషిను

అమృతముకు సిద్ధముగా ఉన్నది

వెండి నర్మ-సాపులకు ఉపయోగ నిమిత్తం గ్లాసులు,
మరచెంబులు, పల్లెములు వగైరాలకు ఉపయోగపడు రేకుల
మెషిను 10 అంగుళముల పొడుగు 5 అంగుళముల లావుగల సీస
మెషిను కొత్తది అమృతమునకు సిద్ధముగా వున్నది. కానలసిన
వారు యీ క్రింది విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

పా. ర. ౯/౦ ఆంధ్రపత్రిక, పోస్టుబాక్సు నెం 212 మద్రాసు

పశ్చిమగోదావరి జిల్లాబోర్డు సభ్యులకు విజ్ఞప్తి

ఈజిల్లాలో బోర్డుతరపున పారిశ్రామికవిద్యను నేర్పు ఒకపాఠశాలను స్థాపించుట అత్యవసరమై యున్నది.

ఈజిల్లాలో 777 గ్రామములను 7 తాలూకా లున్నా కలవు. ఈజిల్లాలో తాలూకాబోర్డులు ప్రాథమిక విద్యా పాఠశాలలను జిల్లాబోర్డు మిడిల్ శకండ్లీ పాఠ శాలలను స్థాపించి విద్య గర్భితులను. ప్రాథమికవిద్యా పాఠశాలల స్థాపించి ప్రతిగ్రామములోనుండి శ్రీపురుషుడు లకు విద్యగర్భితుల అగత్యమేగాని యీపనిగూడ తాలూకా బోర్డులవారు సరిగా నిర్వహించుచున్నారని నెపపట్టుకు వీలు లేదు. ప్రాథమిక విద్యాపాఠశాలలో ఉపాధ్యాయులు వారి వారి కర్తవ్యములను సరిగా నిర్వహించుటలేదు. గ్రామములు వారికిల్లలకు విద్యాభివృద్ధి నీలగు కలుగుచున్నదో అని తెలిసి కొనుటకు తగిన శ్రద్ధను తీసుకొనినవారు అరుదుగానున్నారు. తాలూకా బోర్డువారిచేతులలోనే మానవునియొక్క విద్యా పునాది యున్నదనిన సంగతి తెలిసికొని సరియైనరీతిని ప్రతి గ్రామములోను ప్రాథమికవిద్య న్యాపింపజేయుటకు తగిన శ్రద్ధ తీసికొనెదరుగాక. మిడిల్ శకండ్లీ విద్యాభివృద్ధి జిల్లాబోర్డు వారి యాజమాన్యములో నున్నది. అధ్యయన ఒక్కొక్క రిని న్యూ ఫిర్యాకు ఒక్కొక్క మిడిలున్నాను తాలూకాలో నుండి ప్రతిముఖ్యప్రదేశములో గాని అధ్యయన 30 గ్రామా రుల కొక శకండ్లీ పాఠశాల అయినను నెలకొల్పిన యీవిద్యా భివృద్ధిని కొంతవరకైనను వ్యాపింపజేయుటకు వీలు కలుగును. ఈ మిడిలు శకండ్లీ విద్యనల్ల కొంతవరకు ఆంగ్ల భాషాపరి యమే కలుగునుగాని ఎక్కువప్రాపంచికానుభవమును తెమంటు తాము పోషింపబడగల శక్తిని కలిగించుచు తోచుచున్నది. ఏమనగా నాగనో ఏ ఉపాధ్యాయులనో యేరితి నపుడూ క్రిందనో ఉపకరించుచున్నదే గాని స్వతంత్రశక్తితో జీవించు టకు దిగినవిధానము అలగుటలేదు.

స్వతంత్రజీవనము కలుగజేయాలె నన్న దేశీయపరిశ్రమ లను నేర్పు పాఠశాల నొకదానిని స్థాపించి దానిద్వారా వృత్తి విద్యలను జిల్లావాసులకు నేర్పుట చాల అగత్యమై యున్నది. ఇట్టి పారిశ్రామికపాఠశాలలను గవర్న మెంటువారు రాజధాని కంట్రీలకు లెక్కకు ఏ 4, 5 నో మాత్రము స్థాపించియున్నాడు. అట్టివి అయినను రాజధాని పట్టణములలో నెలకొల్పబడు చున్నవి గాని ప్రతిజిల్లాకు ఆధ్యయన ఒక పాఠ శాల నైనా నెలకొల్పిన లేనను నూచనలు గవర్న మెంటువారు నూచించుటలేదు.

జిల్లాబోర్డుగాని, తాలూకాబోర్డుగాని ఇట్టి విద్యల కరవుటకు చట్టములో ఏవిధమైననిషేధము లేదు.

అందునల్ల జిల్లాబోర్డువారు తప్పక జిల్లాలో యేదో ఒక ప్రదేశమున పారిశ్రామికపాఠశాలను స్థాపించి స్వతంత్రజీవనో సాధిని జిల్లావాసులకు కలిగించుటకు ప్రయత్ని చేయవలసినది.

ఇట్టికృషిని చేయుటకుగాను మేము యీ దిగువరీతి ఒక ప్రణాళికను తెలుపుచున్నాము. ఈ విధానమునకు అవశ్య మని తోచిన మార్పులను గావించి జిల్లాబోర్డులో ఒకపాఠశాలను స్థాపించుటకు జిల్లాబోర్డు మెంబర్లును, ఆధ్యపతులును తోడ్పడ వలసియున్నది.

మనజిల్లాలో ఏలూరుతాలూకాలో తివాళీలును, కంబ ల్లును, భీమవరంతాలూకాలో కంబల్లును, తణుకుతాలూకాలో యిత్తేపేటలు, బట్టలనేత, నర్సాపురంతాలూకాలో లేసు పనులు, తాడేపల్లిగూడెం తాలూకాలో బట్టలనేత, కొవ్వూరు తాలూకాలో బట్టలనేత, కర్రసామానులు, విస్త్రుటట్టుట మొ డలగుపనులు చేయువారు గలరు. ప్రతితాలూకాలోను నేతపరి శ్రమ కలదని చెప్పవచ్చును.

వ్యవసాయము మనజిల్లాకేకాక భారతదేశమంతటికి ప్రధా నమైయున్నది. ఈ వ్యవసాయములో మొరక, పల్లం పంటలు అరుదుగా గలవు. ఈ వ్యవసాయపువృత్తియైనను సరియైనరీతి గా చేసిన యితర దేశములలె మనకుకూడ ఎక్కువలభము కలదు.

భారతదేశములో వ్యవసాయము, నేతపరిశ్రమము ప్రధాన వృత్తి. ఇది చేరుగా చెప్పనక్కరలేదు. ఈ రెండువృత్తులే గాక యీ దిగువ నుదాహరించినవృత్తులనుగూడ చేర్చి పాఠశాల లను స్థాపించుట అత్యవసరమై యున్నది.

నేర్పవలసిన వృత్తివిద్యలు

1. వ్యవసాయము:— ఇందులకు ఖన రాజధానిలో వేరే పాఠశాలలు గలవు. అయినను సదరు పాఠశాలయొక్క ఉప

యోగము జిల్లాలోని రైతులందరు గ్రహింపగలుగు విధానము లతో పని జరుగుటలేదు. అదిగాక ఫలజారులు రైతులకు అవ సరమైన మారగాయలువగై రాలు, పూలతోటలు వేసి పెంచుటను నేర్పుట అవసరమైయున్నది. మనజిల్లాలో అన్ని బా ప తు ల మైదులు తోటలు, మారగాయలువగై రా బాగుగా ఫల ము నిచ్చుటకు తగిన సభాములు గలవు. ఇందుకు

ఉదాహరణ భీమవరములో ముప్పిలమ్మీనారాయణగారు అనే న్యాయవాదిగారు స్వల్పభూమిలో శ్రద్ధతో కృషిచేసి అనేకజాతుల నాటి నాటిఫలితమును తీసిరి. దానినిబట్టి మాడగానున్న రైతులవల్ల చాలవోట్లు అనేకవిధములుగా ఫలమును తీయుచున్న వ్యవసాయపద్ధతులనుబట్టిన్న మన జిల్లా లో అన్నిరకముల వ్యవసాయము పెంచుచున్నది నేటపడు చున్నది.

2. రైతుకు పనికివచ్చు పనిముట్లను తయారుచేయుట ముఖ్యముగా నెడ్రము కమ్మరము మేదగవృత్తి అవునర ముండును.

నెడ్రము:—ఆనగా సాగళ్లు, బుడ్లు, మంచములు, కుర్చీ లు, బల్లలు, చీరువాలు, కిటికీలు, గుమ్మములు, యిండ్లకట్టు లకు కావలసిన అన్ని బాపతుల నెడ్రపుపని.

కమ్మరము:—కొడవళ్లు, గొడ్డళ్లు, పోరలు, గొడ్డపోరలు యినుపకాచెములు, యిండ్లు కట్టుకొనుటకు కావలసిన సామాను లను తయారుచేయుట, యినుపతో పెట్టెలు, కుర్చీలు, మంచ ములు, బ్రంకులు, తాళములు, కత్తులువగైరాసామానులు తయారుచేయుట.

మేదగము:—నీటిగూడలు, బల్లజల్లులు, తట్టులు, ధాన్యము నిలువచేసికొనే పొణకలు వగైరాలు, చెరురుచాపలు, యిండ్ల తడికలు, అల్లుట వగైరా.

కంచరపుపని, పోతపని:—యిత్తజిత్తోను రాగితోను అనేకరముల సామానులు తయారుచేయుట, నూచులుచేయుట, గుండునూచులు, పాళీలు వగైరాలు పోయుట.

పేముపనులు:—కుర్చీలు, బుట్టులు, పళ్లెములు వగైరా పనులు.

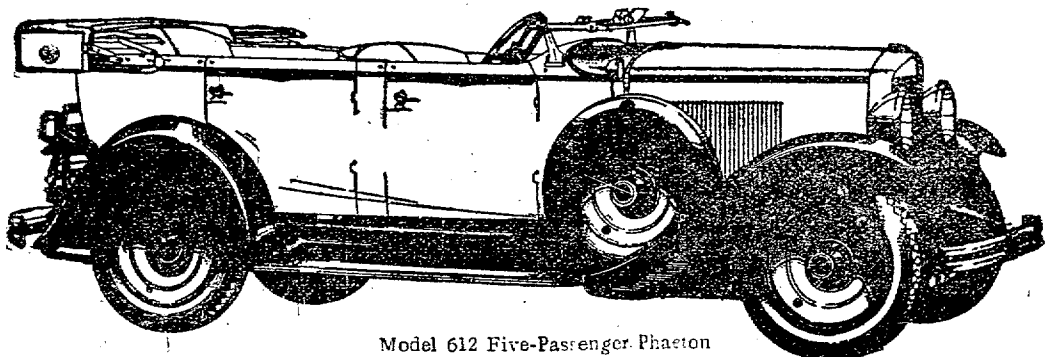
నేత, రంగులు:—బట్టులు, కంబళ్లు, తివానీలు, నవారు గోనెంచులు మున్నగునవి నేయుట, వాటిని తెలుపుచేయుట. రంగుచేయుట, అద్దకముచేయుట, యిందులకు కావలసిన సాధన సామగ్రిగూడ వ్యయముగా తయారుచేసికొనటకూడా నేర్పు నలసియుండుంది.

కర్రసామానులకు రంగుచేయుట:—కర్ర సామానులకు వేయు వార్మి ఘటలు, యినుపసామానులకు రంగులు, గోడలకు నేయురంగులు తయారుచేయు విధము.

నారను తెయారుచేయుట, నారతో తాళ్లు వగైరాలు తయారుచేయుట:—వ్యవసాయముకు పనికివచ్చు తాళ్లు పేనుట దారపు బిళ్లలు, ట్యుయిను, దారము వగైరాలు తయారు చేయుట.

కుట్టుపని:—బట్టులు, కుట్టులు, తోళ్లును బోళ్లు వగై రాలక్రింది కుట్టుట నేర్పుట.

తాపిపని, రాతిపనులు, సన్నపుపనులు:—పెంకులు, యిటికీలు తయారుచేయుట, రాతిని పలువిధములుగా చెక్కు ట, సిమ్మెంటు నున్నము తయారుచేయువిధానమును నేర్పుట.

Model 612 Five-Passenger Phaeton

నూ త నా ను భ వ ము—
4 స్పీడ్స్ ఫార్వర్డ్
2 గొప్ప-స్పీడులు

గ్రహం-పేజిలో గోడ్స్టర్ కాబియె లెట్టు, హువ్-స్పార్ట్ ఫ్లైక్స్, మాడరీలు 5 చాసివలమీన 6, 8 సిలండ్ల ధరలో ఎక్కువ తేడాలు యుండునట్లుగా తయారై నవి. 612 మాడరీలో తప్ప మిగత చన్నిటికి 4 స్పీడ్స్ ఫార్వర్డ్ అమర్చబడినది.

సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటరు:— ఫ్రైడన్ బర్గ్ అందు కంపెనీ.,
2/11, మాంటురోడ్డు, మద్రాసు.

బ్రాంచిలు:—బెంగుళూరు, ఉదకమండలం, సెకంద్రాబాదు.
ట్రావలింగు ప్రతినిధులు:—ఉత్తరజిల్లాలు:—టి. పి. వాల్సు ఎస్పెక్టర్, హెడ్ క్వార్టర్లు, విశాఖపట్నం.
దక్షిణజిల్లాలు:—టి. ఎన్. వెంకట్రామలయ్యర్, ఎస్పెక్టర్, హెడ్ క్వార్టర్లు, తిరుచినాపల్లి.
నీడెడ్ జిల్లాలు:—టి. హెచ్. పి. ఎస్వర్ధన్, హెడ్ క్వార్టర్లు, బళ్లారి.

1717

GRAHAM-PAIGE

*Robert E. Graham
Ray A. Graham*

రబ్బరుప్రాంతం, ఫోటో, ఎంక్రేటింగ్ చేయుట, అచ్చు పని, బైండింగు వగైరాలు:- రబ్బరుపై పేర్లు వ్రాయుట, ఫోటో లను రాగివిడ సీసమువిడ ఎంక్రేటింగు చేయువిధానము, అక్షరములను లతలను సీసముతో తయారుచేయుట, అచ్చుఆఫీసులో కంపోజింగుచేయుట, పుస్తకములు వివిధరకములుగా బయిండుచేయు విధానమును నేర్పుట.

పైన వివరించిన విద్యలు నేర్పుటకు రెండుతరగతులుగా నుండవలెను. 14 లేక 15 సం||రములు వయస్సు గలవారిని జేర్చుకొనవలెను. యేమియు చదువురానివారు వచ్చిన అట్టి వారికి 8 సం||రములు 5 సం||రములు అను 2 తరగతులుగా యీ వృత్తివిద్యను నేర్పుచు దానితోపాటు మామూలువిద్యలో చదువుట వ్రాయుట మున్నగునవిద్యతో నేర్పవలెను.

ప్రాథమికవిద్య పూర్తిచేసి వచ్చినవారికి 2 సం||రములు వృత్తివిద్యను నేర్పుచు దానితోపాటు మిడిల్ స్కూలు వరకు చేప్పే మామూలు విద్యను గరువలయును. మిడిల్ స్కూలు విద్యను పూర్తిచేసి వచ్చినవారికి విద్యను 3 సం||రములు నేర్పుచు దానితోపాటు కేండ్రి విద్యను గరువలెను.

కేండ్రి విద్యను పూర్తిచేసి వచ్చినవారు 3 సం||రముల లో పూర్తివిద్యను పూర్తిచేయు విధముగా యేర్పాట్లు గావింపవలెను. వృత్తివిద్యతోపాటు నేర్చు మామూలు మిడిల్ కేండ్రి తరగతుల విద్య ఆంధ్రభాషలోనే నేర్పవలెను. ఆంగ్ల హిందీభాషల వ్యవహారజ్ఞానమున కుపకరించునంత వరకే నేర్పవలెను.

ఖర్చులు:- పైన వివరించిన విద్యలకు వ్యవసాయము అందుకు సంబంధించినది- నేత దానికిసంబంధము- బిల్డింగునకు సంబంధించినది- పింటింగు- మోటారు ట్రయిలింగు అను 5 గ విభజించి ఆయావిద్యలందు ప్రవీణులైనవారిని ఉపాధ్యాయులుగా నియమించవలెను. ఉపాధ్యాయులకు జనానుభవ ఇంటి అద్దెవగైరాలకైన నెలకు రు 1200/-లు అగును. వృత్తివిద్య నేర్పుటకు తగిన పరికరములకు నెలకు రు 1000/-లు అగును. ఒకే సారి పెట్టుబడిపెట్టు సామానులకు రు 2000/-లగును. మొత్తము మీద రు 30,000/-లన్న యీ పాఠశాలను సక్రమపద్ధతులతో నడుపుటకు ఎంతయో వీలుండును. యిట్టిపనిని స్థానికసంఘమువారు జేయుచుండగా గవర్నమెంటువారు కొంతగాను యేలయివ్వరు. ఏదైనను పట్టుదులతోను ప్రజోపయోగ కరమైనట్టిదిగను నుండేపక్షము సాధింపవలెనని నది సాధ్యము గాకుండునా?

పై యంశములను చక్కగా తోటిసోవరసభ్యులెల్లరు యోచించి యొక పారిశ్రామిక పాఠశాలను జిల్లాబోర్డురేఖలను స్థాపింపజేయుటకు మా ప్రణాళికను బలపరుప గోరుచున్నాను.

మాగంటి బాపిసీడు
దంతులూరి నారాయణరాజు
బందా వియ్యన్న
కలిదండి గంగరాజు
మద్దాల రామమూర్తి
ముల్లపూడి తిమ్మరాజు
వెన్నెత్త పెదనత్తనారాయణరాజు.

ఏజెంటు కావలెను

తలనొప్పి, యికాఫ్లయంజా, చేయి కాలు పట్టుకొనుట, పంటినొప్పి మొదలగువ్యాధులను ఒక ట్యూబులో పోషాట్టగు ఖ్యాతిజెందిన "జామా తైలమునకు" సమయము ముందు నేరేదియు లేదు. చాల యోగ్యతతోపత్రిములను సాందియున్నది. బుడ్డి 1-కి అణాలు 6 ఇచ్చి ఉపయోగించి చూడుడు.

అమర్ చెందు. శోభాచెందు
ఇంగ్లీషుమందులు పలనరకులు నల్పూరిక్, నైట్రిక్, మొరాటిక్ ఆసిడ్ల వ్యాపారస్థులు,
63 నెం. వైసప్పనాయునివీధి, మద్రాసు.

నిలువగలవు ఆనందదాయి అచ్చమైనవి.
నీజీవితమున సార్థకవాంఛ ఆనందమే. అది, ది గ్రామో ఫోను కంపెనీ లిమిటెడ్ వారి గాన పేటకలు, విచిత్రపాటలే నాసంగంపు. నేడే 1/4 అడ్వాన్సుతో ఆర్డరు చే. ఆర్. గోపాలు ఇచ్చాపురం (గంజం) కు అంపును.

తెలుగుపత్రికా సంపాదకులకు విన్నపము

కె.వై.బరు 8-వ తేది బెజవాడలో కృష్ణాంధ్రపత్రికా సభాజనోత్సవము జరుగఁగలదని వింటిమి. తదుత్పన్న సామగ్రికవి హ్నుముగ, దత్తుండగ్గమునఁ దెలుగుపత్రికాసంపాదకుల సమావేశము గూర్తురని, హిందూదేశమందలి దేశీయపత్రికాసంపాదక సంఘమువంటి తెలుగుపత్రికా సంపాదకసంఘమునకు అంకు రావ్యము చేయుదురని నమ్మితిని. కాని ఇట్టి ప్రయత్నము లేనట్లు ఇప్పుడే శ్రీ ఆచటపల్లి నారాయణరావు ఎం. ఏ. బి. ఎస్. సి. (రంగూత్ "కార్మికపత్రికా" సంపాదకుడు) గారు తెలిపిరి. కావున నీనావిన్నపము.

1916వ సంవత్సరమున నుడివాడలో కృష్ణాంధ్రపత్రికా సభాజనోత్సవము జరుగఁగలదని వింటిమి. తదుత్పన్న సామగ్రికవి హ్నుముగ, దత్తుండగ్గమునఁ దెలుగుపత్రికాసంపాదకుల సమావేశము మొకటి జరిగినది. తత్సభాముఖమున నూచితములైన ప్రతిపాదనము లేవియుఁ గార్యరూపముఁ దాల్పలేదు. ఆ ముటుసంవత్సరము నుండి నేటి వరకు దత్తు పత్రికా దేవి న బడదు ఇప్పటికే ఈకృష్ణాంధ్రపత్రికా సమాసమున బురస్కరించు కొని పూర్వ ముంకించి కాలగర్భమున దాగియున్న ఉక్త సంఘమును పునరుద్ధరించుట ఆవశ్యకము వివేకము. కృష్ణాంధ్రపత్రికా సమాసము తత్సంబంధ వివేకముగా న తేదితో ముగియ వచ్చును. కేవలముండిన ముటువాటితో నిశ్చేషము కావచ్చును. రాష్ట్రీయరథాలు ౯ వ తేదీని బ్రారంభ మగును. ౧౧ వ తేదీ వఱకు సాగును. మన ఈసంపాదక సమావేశము ౧౧ వ తేది ఉదయము, అథవా సాయంకాలము జరుగుట కాటంకముండదు.

ఈ మనగోష్టికి దెలుగు పత్రికా సంపాదకవర్గము నంతయు సమ్మానసంఘముగానే భావింపవచ్చును. పరార్థవాదివృత్తి మాని పత్రికా సంపాదకత్వమున వరించి పండ్లెండు సంవత్సరములనుండి దేశనేన యొనర్చుచున్న

శ్రీమల్లా శేషగిరిరావు బి. ఏ. (ఆంధ్రపత్రికా సంపాదకుడు) గారిని ఈగోష్టికి అధ్యక్షుఁడుగను, ధనవ్యయమునకు వెనుదియక సోత్సహముగా "సమదర్శిని" పత్రికాధ్యక్షమున లోకము నారాధించు శ్రీయుతి పింజల వేంకటకుమార్తెయ్య శ్రేష్ఠి గారిని సమ్మానసంఘాధ్యక్షుఁడుగను వరించుట ఉచితమని నా మతమును నివేదింప స్వతంత్రించితిని. సంపాదకసోదరులు వారికిఁ దోచిన యభిప్రాయములను వెలువరింపవచ్చును. నానూనల దిద్దవచ్చును. ఎవ రెట్లు అభిమతములఁ దెలిపినను సంకల్పము కృతి మాడునట్లు ఉద్యమింపవలయునని నామనవి.

ఈ సందర్భమున, దెలుగుపత్రికల ప్రదర్శనోత్సవము జరుపుట సమయోచితముగ నుండు ననుకొందును. వ్యవధి అల్పము, కృత్యము అనల్పము. ఈనిర్వహణమునకుఁ దోడ్పడువారు వెంటనే తిన్నగా నాకు వ్రాయవచ్చును. తమ పత్రికా ముఖమునను మ్రోడింపవచ్చును.

ఈసమావేశమునకును ప్రదేశావకాశములు గలిగింప జేయునని తెలుగు సంపాదక వర్గ పక్షమున స్వయం నిర్ణీతాధికారముతో బెజవాడ రాష్ట్రీయ సభాసన్మాన సంఘమువారిని, కృష్ణాంధ్రపత్రికా సభా జనోత్సవ నిర్వాహక వర్గమును బ్రార్థించితిని. వీరి యంగీకారమును తెలుగు పత్రికాసంపాదక వర్గము ఆదృతిని బ్రతీక్షించుచుండును. ఉత్తరము లందిన వెంటనే అధ్యక్షుల వరగాముల కుపక్రమింప వచ్చును.

మున్నంగి లక్ష్మీనరసింహశర్మ,
ఏలూరు, "యుగంధర" సంపాదకుడు.

మోహిని తైలము

5 తు|| నూనెగల సీసా 1-కి రూ. 0-12-0.
పురుములు వాడుటకు యోగ్యమైనది.
అమ్మతాంబూలండ్లలో బొంగి యి-మదరాసు

సరసము దృఢమైనది నమ్మకమైనది

ఇప్పటి మోస్తరుప్రకారము బాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుపపెట్టెలు ఈ దినన తెలుపబడినవారివద్ద అమ్మకమునకు సిద్ధముగా నున్నవి.
బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కో. ఆఫీసరీస్ సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి.
పి. న తే శ మొదలియార్,
ఇనుపపెట్టెలు చేయువారు,
ప్రాప్రైటరు, 59, బ్రాడ్వే, మదరాసు.
నటరాజన్ ఎంజినీరింగు వర్క్స్
ఐరన్ అండు డ్రాఫ్ట్ ఫౌండర్లు
ఆయిల్ ఎంజినులు, మోటారులు, మెషినుభాగములు, మొ.లగు నవి రేపేరుచేయుటయందు సమర్థులగువారు. రై సుమిల్లుకు కావలసిన సిలండర్లు, సాప్టింగు, నట్లు, సరసముగా యివ్వబడును. సుబ్బరాయస్ శిల్పి వీధి, పెద్దనాయక్ పేట, మద్రాసు.
మెషినులకు సంబంధించిన భాగము లన్నియు ఆర్డరు యిచ్చిన తయారుచేసి యివ్వబడును.
ఉత్తరములు వ్రాసిన బదులు వ్రాయబడును.

అద్యాత్మికశక్తి ద్వారా కేరంగన్న (ఎక్స్ ప్రెసువెరిఫయర్ బి. ఎస్. రైలవే) గర్భపతలములను, మారీగణములను, న్లెను, కాలరా, భూతప్రేత, పితాచ, బాలగ్రహ, యక్షరాక్షస, బ్రంహ్మరాక్షస, కాకిని దానికి, వేతాళాది మొదలై గ్రహములను బంధించును వ్యాధులను మాన్పును.
కె. రంగన్న, రాజయోగి, రైల్వేస్టేషనుకు ఎదుట సీతాబాయి నాగపూర్
పై చెప్పిన ప్రకారము మారీగణములకు భూతప్రేత పితాచగణములకు, బాలగ్రహదోషములకు, గర్భపతలములకు, న్లెను, కాలరామొదలైన గోగములకు చోటునివ్వక కోరినకోరికలనిచ్చెడు దేవమణి అను అపూర్వదంతామణిని ౨౮ సంవత్సరములనుండి చేయు యోగాభ్యాసములన కనిపెట్టి లోకోపకారార్థమై ప్రసిద్ధముచేయుచున్నాము ఈ చింతామణి సిద్ధమంత్రములన ప్రతిష్ఠింపబడును గనుకనే యిట్టి మహాత్ శక్తి కలిగియుండు పూజానుష్ఠానమునకు తగిన మణి దానియందుమాచారతారక పురుషానిశ్చక్తి నిఃసంశయముగా ప్రవేశించియుండును, ఈ యాచారచింతామణినున్న చోటు దారిద్ర దుఃఖములమరి యేవిధమైన పీడలు నుండవు సుఖసంపదలనిచ్చును.

యాదవచింతామణి నుపయోగించువిధము.
ఎట్టిజ్వరములైన, భూతజ్వరములైన సన్నిపాతకములైన ఈచింతామణిని శుద్ధజలములో మంచి ఆ పవిత్రజలమును అందులో ప్రతిష్ఠింపబడిన తారకపురుషుని నామమును అనగా యాదవానామనామము నుచ్చరించి జాముకొకసారి సాఖ్యుయ్యోవరకు తీర్థమును పుచ్చుకొనవలయును, దీనిప్రభావమును చూడవలయు.
ప్రతిజాతివారును ఉపయోగింపవచ్చును. వెల.
ఒక బంగారు మణి. రూ. ౧౬-౦-౦
వెండి మణి. రూ. 3-౦-౦

పత్రికా సన్మానము

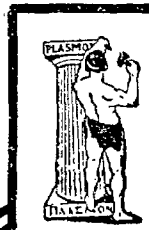
శ్రీ శేషాద్రిరమణకవులు

కృష్ణాపత్రిక ఆంధ్రపత్రిక దేశమునకు గావించిన నేప అపారమైనది. ఆంధ్రదేశము విజ్ఞానవంతమగుటకు ఈరెండుపత్రికల దీక్షప్రశంసనీయములు నిస్సంశయముగాని ఇతరపత్రికలు దేశసేవజేయలేదని మనచుచున్నాము. పత్రికావ్యాప్తి లేనికాలములో బయలువెడలి శిశులేఖ, ఆంధ్రప్రకాశిక, దేశాభిమాని మున్నగు పత్రికలు దేశమున భాషాభిమానము పత్రికాపతనోత్సాహము నెలకొల్పినవి. ఆంధ్రకేసరి, ఇండస్ట్రీ, న్యాయదీపిక, సత్యమాత, హితకారిణి మున్నగుపత్రికలు యథాశక్తి ఆంధ్రోద్యమమునకు దోడుపడినవి. ఆంధ్రకేసరి అనాటి రాజకీయ సంఘటనలను సంతోషమున ప్రాముఖ్యము వహించినది. గుంటూరు పత్రిక, గోదావరిపత్రిక, ఆర్యసత్యబోధిని మున్నగుపత్రిక లాసమయమున నాగకున్నచో దేశమున కెంతయేని నేపగావింపదగినవే. ఆంధ్రదేశమున బ్రతికాపకనోత్సాహముతక్కువ. తోడియాంధ్ర భూమియును నిజామరాష్ట్రమున రెండువారాపత్రికలు, రెండు మాసపత్రికలు అంతరించినవి. ఉత్సాహితులు పత్రికాప్రకటన మునకు మిగులనుత్సాహము జూపి కార్యరంగమునకు దుముకుచున్నారు. వారి త్యాగము ఉద్యమము ప్రశంసాపాత్రముగాని ఫలిత మేమి? పత్రికాభిజనులు ఎక్కువకు ఆంధ్రదేశమునం దనువన ప్రదేశ మరుదుగానుండుటచే ఫలము లభింపకున్నది.

బాలారెడ్డిమలన్నియుఁ బొలంగించుకొని అగ్నిపరీక్షలకు అగి సర్వంకమముగ ఆంధ్రసేవగావించు ఆంధ్రపత్రికను, కృష్ణాపత్రికను గౌరవింప ఆంధ్రు లిప్పటికైన బూనుకొనుట యొక మహద్విశేషము. మనలో మనము తగువులాడుకొనుటతో విశ్వవిద్యాలయము సముద్రతీరము నకు బోయినది. ఇట్లే భిన్నాభిప్రాయాలమై ఖండన ముండములతో గాలముగడుపుచున్నచో ఈ సదవకాశము గూడ గోల్పోవుము. ఆంధ్రుల శక్తిసామర్థ్యములు నిపుడు గప్పిన నిష్పవలె మాటుపడియున్నవి. గణితశాస్త్రమున కవిత్వ యందు అవధానపటిమయందు గానమున అభినయమున ధారణ యందు త్యాగముందు ఆంధ్రులలో నసామాన్యము గలదు. వీర లండను సమావేశపరచి విద్యార్థికోదమలో నాంధ్రత్వము సమైక్యముగావించి అంతర్జాతీయమగు మఱచి వర్తించు సదవకాశము లభింపకున్నది. ఈపత్రికా సన్మానకథతో అట్టి యవ

కాశము లభించుననియు, గార్యనిర్ణయములు ఆంధ్రతత్వము ప్రకటింతురనియు నాశించుచున్నారము. ఈ యవకాశమును బురస్కరించుకొని కొందరు సోదరులు తమతమ భావములు అభిమానాభివేక్షములు కష్టనిష్ఠురములు వెల్లడించుచున్నారు. అన్నియభిప్రాయములకు సమన్వయముకుదురుట కష్టము. మనకు పత్రికాసంపాదకు లండను పూజ్యులై, నిజమగుత్యాగము పత్రికాపోషకునియందే యున్నది. ఎన్నియోనిర్బంధములు కష్ట నష్టములకు బ్రతికాసంపాదకులు గాకతప్పదు. ఈ పరిస్థితులు గమనించితిమేని కాలవశమున బడిపోయినప్పటికల పూర్వసంపాదకులు జనాదరణము లేకపోయినను కష్టనష్టములకోర్చి రోకొలదిమంది తోడ్పాటుతోనో పత్రికగడుపు స్వాధ్యాయసంపాదకులు, అవకాశము విత్తము పత్రికాభివృద్ధి కుపయోగించు సాంఘిక సేవగావించు సంపాదకులు మన సన్మానమున కర్హులై. కాని, కార్యనిర్ణయమునకు గట్టుబాటుగాన లి యుండును. దానినిబట్టియే ఎయోనిషయమున, నేపావిషయమున కృష్ణాపత్రిక, ఆంధ్రపత్రిక అగ్రస్థానము వహించినవి. ఈ యవకాశములో సోదరపత్రిక లన్నియు బాలుగొనుట ధర్మము. తరువాతకాలమే తక్కినపత్రికలకును సన్మానావకాశము సమహర్ష్య గలదు. కాని చెప్పవలసిన దొకటికలదు. జరుగబోవునది పత్రికా సన్మానకథ. కాన పత్రికాసంపాదకుల నందఱు సీసయయమున నావ్యసించి వారలను యథాశక్తి సత్కరించుటయు సుచిత సత్కృతి. పూర్వోక్తపత్రికాద్యయమునకు జరుపుటయు యుక్తమని మా తలంపు. ఆంధ్రులు జరుపు జాతీయోత్సవము లే తక్కువ. కె. వి. లక్ష్మణరావు, వీరేశలింగము ప్రముఖుల స్మారకదినముల మఱచితిమి. కృష్ణదేవరాయలు, తిక్కన, రాజరాజనరేంద్రుడు మున్నగువారి వర్ణంతులు మూర్త్యాల్లు జరిపి ముగించుకొంటిమి. ఇప్పటికి ఆవుటపల్లి నారాయణరావుగారి పర్యటనఫలితముగ నలుగు రాంధ్రు లొకతావున సమావేశమగుట కవకాశముకలినది. ఈ సదవకాశము బోసీయక ఆంధ్రసారస్వతోపాసకులకు సంపాదకులకు సాదరభావముతో బూజించుదము. అచిరకాలములో మిగుల వభివృద్ధికివచ్చి నేపావ్రదమున ముందంజవేయు సమదర్శిని మనకు బూజ్యమైనది. విపులపత్రికా ప్రచురణముతో సంచికాప్రకటనముతో నది భారతసేవ చేయుచున్నది మన మెఱుంగనివారము కాము. కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు వయోపరిమితి, చిరకాలసేవ, వ్యావకాశికీయమునుబట్టి కృష్ణాపత్రికకు ఆంధ్రపత్రికకే ప్రకృతము ప్రాముఖ్యమిచ్చిరి. సమదర్శిని ఇంక నొకనూలు ఆంధ్రదేశజుల ఆదరసత్కారములకు పాత్రముకాగలదు. సమయస్కూపత్రికలో దానికీడనదేలేదు.

కార్యనిర్ణయనర్థ మొక ధర్మపాలకసంఘము ఆ సంఘసభ్యులు ధర్మనిర్ణయముల సర్వసిద్ధముగనున్న ఈ సన్మానోద్యమము ఆంధ్రజాతి కంతటికిని జెందినదని విశ్వసించినపుడే ఉద్యమమునకు జాతికి విలువగలదు. కాన భిన్న భావముగలవారు సైతము ఈ సన్మానసమావేశమున బాల్గాని జాతీయోత్సవమునకు దోడ్పడ బ్రాధితులు. వ్యక్తిగతము ఆంధ్రమాతృతేజకణముల గేంద్రిక రించి సన్మానసంఘ సమావేశమున నొక్కనూ తా తేజస్వయా పమును దర్శితము. ఈ యవకాశము సోదరాంధ్రులు వృథాకానీయకు డని ప్రార్థన.

ప్లాస్మన్ ఓట్లు

దివ్యమైన ప్లాస్మన్ ఓట్లు, ఉమక, పీచుతోసేయబడినది, అయితే ప్లాస్మన్ చేర్చబడినది. క్షీరమునందున్న తు, ప్రకృతిసంబంధమైన, ఇంద్రియమున కవసరమైన ప్లాస్మన్ ఓట్లు ప్లాస్మన్ నందు గలవు.

గమకనే సాధారణ ఓట్లకంటెను ప్లాస్మన్ ఓట్లు నూటి 70 ఇంతలు ఎక్కువగా పుష్టికరమైనది ప్లాస్మన్ ఓట్లు అంతయు పుష్టికరమైనది.

PLASMON OATS

ప్లాస్మన్ ఓట్లు, ప్లాస్మన్ కోకో, ప్లాస్మన్ ఆరోయాట్ వగైరాలు ప్రతీయొక్కటి ఆయావర్గమునందు సాధారణకములకంటెను మిక్కిలి పుష్టికరమైనదని, "మెడికల్-టైముస్," "లాన్సెట్," "బ్రిటిష్ మెడికల్ జర్నల్" మొదలగునవి తెలిపినవి.

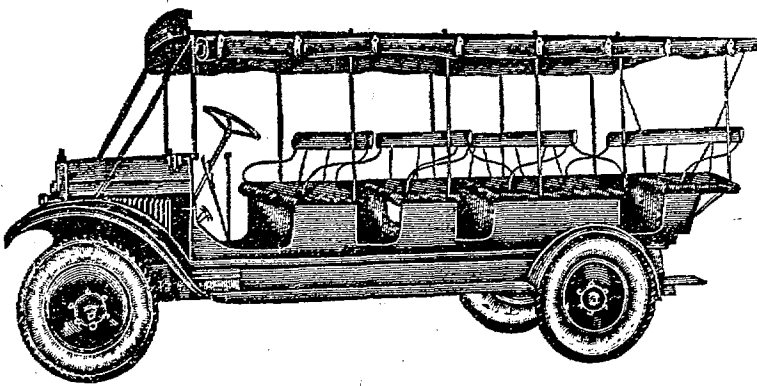
తయారుచేయబడునప్పుడు ప్లాస్మన్ ఆహారములన్నియు చేతితో తాకబడుటలేదు.

Representatives:—E. H. DODDRELL,
Post Box 676, CALCUTTA.
Obtainable from Spencer & Co. Ltd.,
Mount Road, Madras,
A. C. Gopalaswamy Iyengar,
314/5, Linga Chetty Street, Madras.

కావలసినవారు వచ్చి (ట్రయలు) పరీక్షించవచ్చును

ఓపెల్

జగత్ ప్రసిద్ధమగు జర్మన్ ఓపెల్ కంపెనీవారిచే తయారుచేయబడినది.

కార్లు, బస్సులు, ఉత్తమమైనవి. 1½ టన్ను బస్సు గ్యాలకు 23 మైళ్లు గ్యారంటీగా పనిచేయును.

Max.—H. P. 45.

“గ్రహం-వేజ్” కార్లు, బలిష్ఠముగను, అందముగను యుండును.

కార్ల స్పేరు పార్టుస్ ఎల్లప్పుడు ప్లాకులో యుండును.

ధరలు, వివరములకు దిగువ చిరునామాకు వ్రాయుడు:—

వాణి మోటార్స్, బెజవాడ.

కృష్ణ, గుంటూరు,
పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలకు ఏజెంట్లు.

VANI MOTORS

(Proprietors: VANI PRESS)

BEZWADA

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ సభాధ్యక్షత

ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులగు శ్రీయుత శిష్టా శివస్వామి, మామిళ్ల పల్లి హనుమంతరావుగార్లు ఇట్లు ప్రకటించుచున్నారు.

రానున్న సెప్టెంబరు నెల 2 న వారమునందు విజయవాడ యందు ఆంధ్ర మహాసభలు జరుగనున్నవి. అందు ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ మహాసభ ప్రధానస్థాన మాక్రమించును. అత్యధిక ప్రాముఖ్యము గల రాజకీయ పరిస్థితులందు ఈసభలు సమావేశము గానున్నవి. ప్రభుత్వ నిర్బంధవిధానము భారతదేశము అంతటను తాండవ మాడుచున్నది. 124 ఏ సెక్షను విరివిగా ప్రయోగింపబడుచున్నది. జాతీయవాదు లాబాలవృద్ధులుగా కఠిన కారాగారముల బడుచున్నారు. దేశ మంతటను లక్షలకొలది కార్మికులు సమ్మెలచే కార్మిక పరిస్థితులు విషమరూపము దాల్చి యున్నవి. కుట్రసేరము మోపబడి నింబకరు, జొగ్గేకరు, ధర్మవీరసింగుగార్లు మున్నగు గౌరవనీయులు జామీనుగూడ నియ్యబడక మీరటు కారాగారములయందు ముగ్గురున్నారు. పంజాబు జైలుల్లోందలి దుర్గృహపరిస్థితుల సహింపజాలక నిరశనప్రతిమవలంబించిన సవయువకుల కృత్రిమాతోదరములనుండి వెలువడుచున్న వేడి నిట్టూర్పు గాడులచే భారతవర్ష మంతయు సంచలించి పోవుచున్నది. శత్రువుద్ధు గౌరవనీయుడైన రామానందచట్టర్జీ మొదలుకొని యువకుడైన అన్నపూర్ణ య్యగారివరకు రాజద్రోహులుగా నెంపబడి శిక్షల బొందుచున్నారు. కాంగ్రెసు మహాసభ బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకు ఒక సగి న గడుపునందు 8 నెలలు గడచిపోయియున్నది. ఇక నాలుగునెలలలో నెహ్రూ రిపోర్టును బ్రటిషువారు అంగీకరింపనియెడల లాహోరు కాంగ్రెసు మహాసభ సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమే భారతదేశ పరమావధియని ప్రకటింపనున్నది. బ్రిటిషు ప్రధానమంత్రి రామ్మోహన్దాస్ నైమను బహిష్కారమును సంపూర్ణముగ గుర్తించెనుకాని ఒకవంక కన్నశ్రేణి పులు "హిందూదేశము విషయమై మీరు మా మాటను విననిచో మీపనిపట్టెదము జాగ్రత్త యను"చున్నారు. వేరొక ప్రక్క లాదుడుబార్ని "లేబరు ప్రభుత్వము సాహసించి నూతనపద్ధతుల ద్రోక్క-తలపెట్టినచో మేము సహింప"మనుచున్నాడు. కార్మిక ప్రభుత్వమువారన్నచో, సాహసించి నూతనపద్ధతును ద్రోక్కగల అధిక సంఖ్యా బలమును గల్గి యుండలేదు. అదియునుగాక లేబరు ప్రభుత్వమువారైననూ అసలు హిందూదేశ స్వాతంత్ర్యమును తిరగరానిదిగా గుర్తించి సహాయముజేయ బూనుకొందురమకొనుటకుగూడ అవకాశములేదు. వీరు పూర్వము ప్రభుత్వస్థానమునందున్నపుడు జన్మస్వాతంత్ర్యమునకు కడుంగడు భంగకరమైన తెంగాలు అడ్డినెన్నును నిర్మించిరి. మొనమున్న ప్రభుత్వప్రతిపక్షుల స్థానమునందుండియు స్వయంనిర్ణయ సూత్రమునకు భంగకరమగు నైమను కమిషను నిర్మాణమునకు తోడ్పడియున్నారు.

కావున అసలు కార్మిక ప్రభుత్వమువారు మనదేశ స్వాతంత్ర్యమును గుర్తించి సహాయము జేతురనుకొనుటకే, వీలులేదు. ఒకవేళ వారికి మంచిబుద్ధి పుట్టి అట్లు చేయబూనుకొనిననూ వారికట్లు చేయుటకు తగినంత బలవ్యసంఖ్యయూ లేదు. ఈవిషయమై పట్టుబట్టి చోరీలకు లిబరల్సుకు వ్యతిరేకముగా నడచివారు పదభ్రష్టులగుటకు సాహసించుట అసంభవము. అదియుగాక లేబరు ప్రముఖులే నైమనుకమిషను నియామకమును, మేము పూకొనుటచే నైమనుకమిషను రిపోర్టుతో సహకారము చేయు బాధ్యత మీపై ఉన్నదనుచున్నారు. ఈ పరిస్థితులనెల్ల నొకసారి సింహావలోకన మొనర్చినచో, ఈసంవత్సరాంతములోగా బ్రిటిషువారు నెహ్రూరిపోర్టు సంగీకరించునట్టి అవకాశ మొంత మాత్రములేదు. మృగ నాల్గుమంత్రి హైందవ ప్రజాప్రముఖులందరూ నైమనుకమిషనుతో ఎట్టిసంబంధమును పెట్టుకొనలేదని యొప్పుకొనుటచే జాయంటు పార్లమెంటరీ కమిటీవారియెదుట సాక్ష్య మిచ్చుటకు జాతీయవాద ప్రముఖులకు ఆహ్వానములు పంపబడవచ్చును. ఈ సంవత్సరాంతములోగా బ్రిటిషువారు నెహ్రూ రిపోర్టు నామోదింపనియెడల భారతీయు లెట్లు ప్రవర్తించవలయునో, ఏమి యొనర్చవలయునో లాహోరు కాంగ్రెసు మహాసభ నిర్ణయింపనున్నది. జాయంటు పార్లమెంటరీ కమిటీవారి యాహ్వానము నేమి యొనర్చవలయునోగూడ నిర్ణయింపగలదు. భారతదేశమందలి సర్వప్రజులవారు స్వయంనిర్ణయ సూత్రముపై నాధారపడి తయారుచేసిన నెహ్రూరిపోర్టు ఉండనేయున్నది. మితవాద అతివాద జాతీయవాదు లాదిగాగల సకలపక్షము వారు గలసి తయారుజేసి ఇయ్యది భారతీయులందరూకొరుచున్న కనీసపు రాజ్యాంగవిధానమనియూ, ఇంత తేమాత్రం కొరవడిననూ తానుంగీకరింపమనియూ స్పష్టికరించియున్నారు.

ఇట్టిపరిస్థితులందు తమయుద్దేశ్యములను తమభావములను సర్వ ప్రజల ముల వారు ను స్పష్టపరచిన యంతరము, మరల స్యయం నిర్ణయ సూత్రమును ధ్వంసమొనర్చుకొని జాయంటు పార్లమెంటరీ కమిటీవారి యాహ్వానముల నంగీకరింప వచ్చునా? లేదా? ఇట్టి ముఖ్యవిషయములగుర్తి అలోచించి ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ మహాసభ లాహోరు కాంగ్రెసు మహాసభకు తన సిఫార్సుల బంపవలసియున్నది. గాన శత్రుజరుగనున్న ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ మహాసభ అత్యధిక ప్రాముఖ్యమును వహించుచున్నది. ఈమహాసభకు ధైర్యసాహసములగల్గి సమర్థుడైన అధ్యక్షుని జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘములకు, ఆహ్వాన సంఘమును, యెన్నుకొనవలసియున్నది. గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శియూ కడపజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శియూ మరికొంద రాంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులనూ ఒక ప్రకటన యొనర్చినారు. అందు బయటివారైనచో శ్రీ సుబాషుచంద్రబోసుగారిని, ఆంధ్రులైనచో శ్రీ నడింపల్లి లక్ష్మీనరసింహారావుగారిని ఈ సభాధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనవలయునని కోరినారు. సరోజినీదేవిగారి నెన్నుకొనవలయునని మరొకనూచన గావించబడినది. శ్రీయుత సుబాషుచంద్రబోసు మహాత్యుగి. కార్యకారుడు. శ్రీమతి సరోజినీదేవి కవయిత్రి వక్త్రీ. వీరిద్దరును ప్రముఖులన్నమాట సత్యమే. కాని అతిమఖ్య రాజకీయపరిస్థితులమధ్య సమావేశమగుచున్న యీ ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ మహాసభకు ధైర్యసాహసములగల్గి సభాధ్యక్షులను చక్కగా గమనించుచూ సభ్యులకు దారిదాపుదూ రానున్న జాతీయ మహాద్వ్యమునకు దాండ్లులను చాకచక్యముగా నడుపగల సమర్థు డధ్యక్షుల విహింపవలసియున్నది. ఈ ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ మహాసభకు ఆంధ్రేతరులైన శ్రీమతి సరోజినీదేవి నధ్యక్షురాలిగ నెన్నుకొని వారి అత్యున్నత వక్త్రీత్వసామర్థ్యమునకు సమ్మోహితులై ఆంధ్రులు తలలాపవచ్చును. లేక శ్రీయుత సుబాషు చంద్రబోసు నధ్యక్షునిగ నెన్నుకొని, అమహా త్యుగిలని ఆ కార్యదీక్షాతత్పరుని ముఖారవింద సందర్శమున మనము తన్మయులము గావచ్చును. అంతియగాని వారు మనచర్చల నర్థముచేసికొనజాలరు. సభయందు వెలువడు భావపరంపరల నవగాహన మొనర్చుకొనజాలరు. ఆంధ్ర భావ తరంగచిహ్నిక లెట్లు సంతరించుచున్నచో గుర్తెరుగజాలరు. గాన యీతూరి ఆంధ్రేతర ప్రముఖులను శ్రమపుట్టక సర్వధాను నాంగప్రముఖుని నెన్నుకొనుటయే మన కర్తవ్యమై యున్నది. యీ గౌరవము నీ తూరి యెవరి కోసగవలయునన్న, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యవాదియైనట్టియు బాల్యమాదిగ విదేశములకేగి అనేక పట్టములం దుత్తీర్ణుడయ్యూ భారతదేశమునకు వచ్చిన కొలది కాలములోనే మహాత్ముని సహాయ నిరాకరణోద్వ్యము నందు పాల్గొని అప్పటినుండియు న్యాయవాదవృత్తిని మాని నైచి జాతీయోద్యమమునం దక్యుతాసహాయో పాల్గొనుచున్నట్టియు గుంటూరు మున్సిపల్ కౌన్సిలు పదవిని వహించి అధికారులకు వినతిపత్రముల నర్పింప క మహాత్మాగాంధీ, శ్రీనివాసయ్యంగారు, బి.సెంటు, మున్నగు జాతీయవాద నాయకులకు సన్మానపత్రముల నొసగుచున్నట్టియు ఆంధ్ర ప్రముఖుడగు శ్రీ బాధిష్టురు నడింపల్లి లక్ష్మీనరసింహారావుగారు ఈ పదవి కెంతయు నర్హులై యున్నారు. వీరినే అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనవలసిన బలీయమైన ప్రధాన కారణ మింకొకటియున్నది. నిరుడు యీ సంవత్సర రాజకీయములందెల్ల నైమనుకమిషను బహిష్కారమే ప్రాధాన్యత వహించినది. అట్టితరీ నైమను కమిషనువారు మన ఆంధ్రదేశమునం దెల్ల ఒక్క గుంటూరునకు మాత్రమే విచ్చేసినారు. ఆంధ్ర ప్రముఖులు మన ఆంధ్రదేశమున కంతగా సంబంధము లేని చెన్ను పట్టు మనకు నైమనుబహిష్కారమునకై పయనమైనారు. గాని ఆంధ్రదేశమునందు కమిషను విచ్చేసిన ఏకైక పట్టణమును గుంటూరుకమాత్ర మపు డెవ్వరూ రా లేదు. అప్పుడు గుంటూరుస్థితి కోసనీయముగానుండెను. గుంటూరులో బ్రహ్మాండముగా ప్రారంభింపబడిన పన్నుల నిరాకరణోద్వ్య మొక్క ముడిగా నాపివేయబడగానే, వేగముగా బయగిడుచున్న మనుజుడు తటాకన ఒక్కసారిగా నాగినచో దట్టించి క్రిందపడి యెట్లు విసంజ్ఞుడైపోవునో, అట్లే గుంటూరుజిల్లా రాజకీయముగా నిశ్చలత్వము నొందియుండెను. ఇదియే తరువెని ప్రభుత్వము వారు ఆంధ్రదేశము నైమనుకు సన్మానము నొసంగిన దని జూపుటకై గుంటూరుకు కమిషనును రప్పించిరి. కాని, గుంటూరు పట్టా పరిపాలకుడై శ్రీ లక్ష్మీనరసింహారావుగారు యన్నసంగతి ప్రభుత్వము వరచియుండలేదు. కాని యీ సమయమున శ్రీ లక్ష్మీనరసింహారావుగారిపై కాంగ్రెసుపత్రిక వ్రాసినట్లు లోకమాన్య బాలగంగాధరతిలకు మహాకీయునిపై ఎట్లు తాయా మహారాజు కేసుపెట్టబడి చిక్కులపాలయ్యెద బ డె నో అట్లే

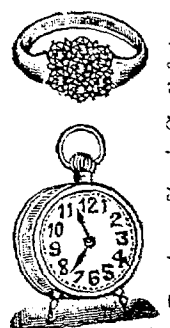
శ్రీ లక్ష్మీనరసింహారావుగారిపై విరోధులచే ఆంధ్రకర్మాగారపు కేసు మోపబడి చిక్కులపాలైయుండిరి. ఇందువలన ప్రభుత్వమువారి యడ్డ మేమియు నుండదనుకొనిరి. కాని నైమను కమిషను వచ్చుచున్నదనగానే తామున్నస్థితిని లక్ష్యపెట్టక శ్రీ లక్ష్మీనరసింహారావుగారు విజృంభించినారు. మునిసిపాలిటీలో నైమనుబహిష్కార తీర్మానమును ప్యానుజేయించినారు. గుంటూరులోని ప్రతికోడ్డుమీదను పెద్దఆర్టిలతో "నైమను, హి!" అని "స్వరాజ్యము నా జన్మ హక్కు"ని వ్రాసేకట్టిందినారు. కమిషనువారి మోటార్లు యీ ఆర్టిలక్రిందుగానే వెళ్లినవి. ధీరుడైన నాయకత్వము వహించి గుంటూరులో సంపూర్ణ హఠాత్తము జేయించినారు. ఆరోజు గుంటూరులోని ప్రతి కోట్టు మాయబడి పట్టణము పానుపడినట్లు నిర్ణయమై పోయినది. నైమనువచ్చు రైలుప్రేమకుడ కేగింప స్రజులచే నల్ల జెండాలుతో బహిష్కార ప్రదర్శన మేర్పాటు చేసినారు. జిల్లాలోని కమిషను వెళ్లిన ప్రతిపల్లెయందునా బహిష్కార ప్రదర్శన మేర్పాటుజేయించినారు. కలెక్టరు సన్మానమునకయి యెంతయత్నించినా ప్రయోజనశూన్యమైనది. అనేక దురాకర్షణలు గల్పింపబడినను వానిని లక్ష్యమొనర్చక ఆంధ్రదేశ గౌరవమును శ్రీ లక్ష్మీనరసింహారావుగారు కాపాడినారు శ్రీ లక్ష్మీనరసింహారావుగారే లేకపోయిన ఆంధ్రదేశము భావిరాజకీయ చిత్రపటమున నీచరూపముగా చిత్రంపబడి యుండేది. అట్టి స్థితిని మాన్పి ఆంధ్రదేశ గౌరవమును తన భుజస్సంధ్యలపై నిడుకొని అదుర్తిముగా సంరక్షించిన లక్ష్మీనరసింహారావుగారిని యీతూరి ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ మహాసభకు అధ్యక్షునిగా నెన్నుకొని వారికే గౌరవము నొసంగి ఆంధ్రదేశము కృతార్థతను గాంచవలయును. గాన అన్నిజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘముల వారికిని, ఆహ్వాన సంఘమువారికిని శ్రీ బాధిష్టురు నడింపల్లి లక్ష్మీనరసింహారావుగారినే ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ మహాసభాధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనవలసినదని విన్నవించుచున్నాము.

ప్రచురణ

పెద్దాపురం తాలూకాబోర్డు మేనేజిమెంటు లోవున్న, కాట్రాపులపల్లి, శంఖవరం, వడిశలేరు, జగంపేట, రూరలు అనుప్రత్యులకు నె 1 కి రు 30-0-0 ల జీతమువయిన మంత్రసానులను అప్పాయింటు చేయడమగును; గాన, 10-9-1929 తేదీ లోపుగా క్వాలిఫయిషు మంత్రసానులు, వలయువారు, మా ఆఫీసుకు దరఖాస్తులు పంపుకోవలెను. నదరు దరఖాస్తులలో, కులము, లోగడ సర్వీసున్నూ, వ్యాసు అయిన పరిక్షయున్నూ, తస్వీలుగా వ్రాయవలెను. పెద్దాపురం తాలూకాబోర్డు ఆఫీసు, పెద్దాపురం, (Sd) T. Varahalayya, మార్పుగోదావరిజిల్లా. President. P.T.B.

ఒక గొప్ప లాభము

అమెరికన్ డైమండ్ ఊంగరము నిజమైన 18 ఎస్సె బంగారుతో సాగ నైట్టియ, మంచికోత గల రాళ్ల చే అమర్చబడిన ఊంగరములె నుండును. 1 కి సుమారు రు 200/ నుండి రు 800/- వరకు అంచనా వేయుదురు. ఇది శ్రీ పురుషులు ధరించవగినది. 1 కి ధర రు 0-14-0 మాత్రమే. 3 రింగులు ఒకే సా 8 కొనువారికి టైబిట్ టైంసీసు ఇనాముగా పంపబడును. 6 ఊంగరములు కొనువారికి 18 క్యారెట్లు జి. ఎస్. జెబు లీనరు గడియారము ఇనాముగా పంపబడును. తృప్తికరముగా లేనిచో టైకము నాప సీనుబడును. వినరములకు ఈవినివలెనామనకు వ్రాయుడు. K. N. R. & Bros., Direct Importers, 421. Mint St., Sowcarpet, Madras.

మీకు ఇది ఔసరం

కో-ఆయర్ వెంట్రుకలను శాశ్వతముగా మొలవకుండ చేయును. రు 2. సప్రంశకత్వం నరముల బలహీనతకు నెక్స్. రు 2 ధన్యతాలయం, కేటపాలెం పోస్టు.

భూమిపన్ను మార్పుటకై ఆంధ్ర రయితలు మహాసభ

ఆంధ్రసభలతో బాటు బెజవాడలో
సమావేశమగును

భారతదేశము మొత్తముమీద నేడు మనరాజధానిలో నేడు ప్రస్తుతము ప్రభుత్వ మనలంపించుచున్న అనాగృహ అనాగృహ భూమిపన్ను విధానము మారి ప్రస్తుతము జరుగుచున్న రి సెట్టు మెంట్లు అంతమొందినగాని రయితల రయితల ఆర్థిక పరిస్థితి చక్కబడజాలదనియు దేశసంపద వృద్ధి కాజాలదనియు నేడు దేశములోని సర్వపక్షములవారున్న ఏకగ్రీవముగా సంగీకరించుచున్నారు.

ఇంతవరకు జరిగిన సెటిల్మెంటులు జిల్లాలవారీ జరుగుటయు యేజిల్లాల వచ్చినపుడా జిల్లాలవారీ వో స్థానిక కారణముల బుర్రుగించుకొని కట్టిన పెచ్చు పన్నులో అంతయు తగ్గించమనియో కొంచెమైనను తగ్గించమనియో ఆందోళనము చేసి తమ పబ్లికము మాత్రము గడపుకొనుచు ఇతర జిల్లాల కిట్టి రి సెట్టు మెంట్లు వచ్చినపుడు తమ విషయము కానట్లు మూకీ భావము నహించుచున్నారు. ప్రజలలో నిట్టిభిన్నభిన్న నవకాశముగా వుచ్చుకొని ప్రభుత్వమువారి రాందోళన కొలదిగా తీవ్రత నొందిన తంజావూరులో కట్టిన ఆ. 4 లో ఆ. 1 తగ్గించియు ప్రభుత్వము ప్రతిపక్షమైన బాల్గోలీ వంటి స్థలములలో హెచ్చింపబడిన పన్నును ఆ. 1 కు ఆ. 3-6 నుండి ఆ. 1 కు మార్చియు, తంజావూరు బాల్గోలీ కంటేను గూడ దీనిస్థితిలోనుండి యెవరైనా బుట్టినిల్ల యిన బళ్లారి అనంతపురం జిల్లాలలో ప్రజాందోళనము లేని కారణమున తమరు సంతృప్తిచిన ఆ. 1 కి ఆ. 3 ఆ. 2 చొప్పున మార్చిగా హెచ్చించియు తంతు నడపుచు నిట్టి యాందోళనము వైకాపా నొందకుండ త్రుంచివేయుచున్నారు. కృష్ణా గోదావరి కార్మిక విచారణ సంఘమునకై అంగీకరించి గడచియున్నాడు. ఈ విధముగా మాడు సెట్టు మెంట్లు జరిగి ప్రతి సెట్టు మెంట్లులోను అమిత పన్ను భారము వైతుపై బడుచున్నది. మంచి సెట్టు మెంట్లు గుంటూరున ప్రవేశపెట్టబడుచున్నది. దీనిని గుర్తించి యానద్వారతవర్త మునందలి రయితల రయితాంగమును రాష్ట్రములవారిని అఖండమైన ఆందోళనము జరుపవలసి యున్నది. కేసులు ఆ. 1 ఆ. 2 తగ్గింపుతో తృప్తికొందక రయితలకు శాశ్వతమైన ఆర్థిక డ్రైమును సిద్ధించుటకుగాను ప్రస్తుత విధానము నాగరక దేశములలోని పన్నుల పద్ధతితో బోల్చి పరిశీలించి దీని సెటిల్మెంటు మార్పు చెందింపవలసి యున్నదో నిర్ణయించి అందులకై కృషి చేయవలసి యున్నది.

ఈ సెటిల్మెంటులో పన్ను పెంచుటకు సబబు కనపడకపోయినను ప్రభుత్వముచే నియమింపబడి వారివల్ల వేలకొలది శేతముల వుచ్చుకొనుచుండుటవల్ల సెట్టు మెంట్లు ఆఫీసర్లు పన్ను పెచ్చుచేయుటకై కారణముల చెతకదరు. అట్టి కారణములు సహజమైనవి కనపడనప్పుడు యథార్థ పరిస్థితులను మరుగుపరచి తమయందేదేశమన కనుకూలించునట్లు వాదము నల్లుటయున్న ఆ ఆక్రమపద్ధతి తెల్లవలంబింపబడుచున్నదో బాల్గోలీ సెట్టు మెంట్లు గూర్చి విచారించిన "బ్రామిస్మిల్లమ్యాగ్నెట్" గారి రిపోర్టు ప్రకారము లోకమునకు బహిరంగపరచినది. ఈ సెటిల్మెంటు పేజీతో నుద్యోగియులు నోరులేనిరైతులను పీడించుటకు గల యవకాశములనుగూర్చి వ్రాయవచ్చు లేదు.

ప్రస్తుత భూమిపన్ను విధానమునంటి అనాగృహ అనాగృహ పద్ధతి ప్రపంచమున నేదేశమునను లేదు. ప్రభుత్వమునకు గలిగినట్టియు పూర్వపు ప్రభుత్వపును ప్రస్తుతమిట్టి లేజబహదూర్ సామ్రా ఆరోగ్యస్వామి మొదలియారలవంటి ప్రముఖుల ఖండనములే ఈవిధానమునకు స్వస్తిచెప్పవలసి యున్నదనుటకు తార్కాణము.

పూర్వపులే న దాదాభాయిసాహెబ్ రిపోర్టులను పన్నువారే గాక సమీక్షలైన మహాత్మాగాంధీ, రంగస్వామి అయ్యంగారు, నేతాగారు, మో. రామచంద్రరావుపంతులుగారు మున్నగు సర్వపక్ష ప్రముఖులను స్వరాజ్య, హిందూ, ఆంధ్రపత్రిక, సత్యాగ్రహి, గహిను పత్రికలవంటి పత్రికలును ప్రస్తుతవిధానము యొక్క మార్పులను సూచించుచున్నవి. ఇండియా ప్రభుత్వమువారి కేర్వరచిన పన్నుల విచారణ సంఘమువారుగూడ నిట్టి మార్పులను సూచించియున్నారు. బాల్గోలీలో నంకురించిన నీయాందోళనము నేడు దేశమందెల్లడలను సమగ్రముగా వ్యాపించగల సూచనలు కాన్పించుచున్నవి. ఎకరములు సెట్టునుబట్టి యితరపుత్తులవారి రందరికంటేను ఆర్థికముగా వెనుకబడిన వీరిపై సమర్థతను విించి పన్నుగట్టుటయు, గింజులధరలు పెరిగినవనియు, కవుల్లులోను క్రయములలోను రేట్లు పెరిగినవనియు, రైతులు మోటా

ఆంధ్ర సభలు

సెప్టెంబరు 8 వ తేదీన- ఆంధ్ర కృష్ణా పత్రికల సన్మాన సభ

సెప్టెంబరు 9, 10, 11 తేదీలయందు ఆంధ్ర రాష్ట్రీయసభ, ఆంధ్రమహాసభ, ఆంధ్రదేశగ్రంథాలయమహాసభ, ఆంధ్ర రాష్ట్ర హిందూస్థానీ సేవాదళమహాసభ, ఆంధ్రదేశ రైలుప్రయాణీకుల మహాసభ మున్నగుసభలు బెజవాడలో దుర్గాకళామందిరమందు జరుగును.

అయ్యంగి వెంటకరమణయ్య, కార్యదర్శి.

గ్ల సెక్కుచున్నారనియు మొదలగు నశాస్త్రీయకారణముల గల్గించి, పన్ను హెచ్చింపబూను నీ ప్రస్తుతవిధాన మంతరించవలెను. వర్తమానార్థిక పరిస్థితులలో రహితులకు పండితవంతులలో న్యవసాయపుఖచ్చులు సామాన్యజీవితపు ఖచ్చులుపోను మిగులుచున్నదా? తగులుచున్నదా? రహితులు పశువులు ఆయుర్దాయరోగ్యములతోను పటుత్వముతోను జాతికి గావలసిన పదార్థోత్పత్తి జేయవలెనన్న వీరికి పన్ను బాధ్యత ఎట్లుండవలెను? అను దృక్పథముపై నీవిధానము పునర్నిర్మాణము కావలెను. ఇందునుగూర్చి బొంబాయి రాజధానిలో "భూసమితి" స్థాపించబడి సర్దారు మల్లభాయి పటేలుగారి యధ్యక్షత క్రింద కృషి జరుగుచున్నది. పక్షిణదేశమునగూడ నాందోళనము బయలుదేరుచున్నది. త్వలో నీది యావద్భారతాందోళనముగా పరిణమించవలసి యున్నది. మదరాసు శాసనసభ్యులగు సత్యమూర్తిగారు బొంబాయి రాజధానిలోవలె నిచ్చటగూడ భూమి పన్నునుగూర్చి సక్రమవిధానము ప్రవేశపెట్ట బడునరకున్న ప్రస్తుతము జరుగుచున్నట్టియు ముందు జరుగదోపునట్టియు సెటిల్మెంటు నాపియుంచెదరా? యని ప్రభుత్వమును ప్రశ్నింప, నావిధముగా నాపియుంచుటకు వీలులేదని ప్రభుత్వమువారు నిష్కర్ష గ జెప్పియున్నారు. దీనికి గారణమేమి? ఈ ప్రాంతములలో నాందోళనము లేకపోవుటయే. తరుణమును గుర్తించి ఆంధ్రులెంతమాత్రము వెనుకంజవేయక రైతాంగముయొక్క శాశ్వత డ్రైమునుకై దేశములో కృషి నల్లుటయు జరుగగల యావద్భారతాందోళనమునకు దోడ్పడుట యెంతయు గర్వవ్యము.

కార్మికులకున్న, కృషిజనులకున్న చెందిన లేబరు ప్రభుత్వము నేడు ఆంగ్ల రాష్ట్రాంగముపై సధికారముపూనినది. కృషిజనులని డ్రైమునును చెందిన నీ సమస్యలైపు వీరి దృష్టి నాకర్షించి వీరి సమస్యలనుగూర్చి యగ్నిపరీక్ష చేయవలసియున్నది. ఇటీవల నుదకమండలములో సమావేశమైన రివిన్యూ మెంబర్ల సమావేశము ఈ సమస్య ప్రభుత్వమునుగూడ సంతరింపజేయుచున్నందులకు నిరర్థకము. కాని యఖండమైనట్టియు సర్వతోముఖమైనట్టియు నాందోళన ముండినగాని ప్రభుత్వమివిధానముయొక్క మార్పునకు బూనుకొనదు. ముందుగా ప్రతిరాష్ట్రము వారును మేల్కొనించి పిమ్మట యావద్భారత సమావేశమొకటి జరిగి యందు దేశమయొక్క సామాన్య లక్ష్యమును కర్తవ్య విధానమును ఏర్పడవలసి యున్నది. కావున నాంధ్ర రయితల సోదరులేకాక యావద్భారత దేశములోని మేధావంతులను కార్యదీక్షాపరులనుగూడ సెప్టెంబరు నెలలో నాంధ్ర సభతో బాటు బెజవాడలో జరుగనున్న నీ సమావేశమునకు రావలసియవలసి ఢేదములు లేక విచ్చేసి యీ సమస్యలనుగూర్చి యోచింపవలెను. ఇట్టి సమావేశము నావ్యవహరించుటకు శ్రీయుతులు డా. భో. పట్టాభి సీతారామయ్య, గౌ. వే. రామవాసుపంతులు, డ. నారాయణరాజు, గౌ. హరి సర్వోత్తమరావు, పి. ఆంజనేయులు, వె. సత్యనారాయణ (తూర్పు గోదావరి సెట్టు మెంట్లు సంఘాధ్యక్షుడు), గార్లను ఆ. రా. కాం. సంఘము వారు ఉపసంఘముగా నియమించినారు. తేదీయున్న అధ్యక్ష నామమున్న ముందు ప్రకటింపబడును. ఇట్లు,

రె. మండేశ్వరశర్మ,
(సమావేశకుడు.)

"వశీకరలేహ్యము"

గంటకు వీర్యము గట్టిపరచును. సింహముతో పోరాడగల శక్తి నిచ్చును. సంసార సౌఖ్యమును చక్కగ అనుభవించవలగును. రక్తము శుభ్రపరచును. గొండ్రాండ్రు సంతానము కలిగించును, స్త్రీపురుషులకు ఆనందము కలుగజేయును. హిమాలయ పర్వత వనమాలికలతో, బంగారుతో చేయబడిన. గుణము లేదన్న వారికి డబ్బు వాపసు అంపెదము. దేనిసూమునర్థించుటకు దొరతన మొప్పుదు. వాడితీరుడు. డబ్బు 30 రు దు ధి, 60 రు. 5-8.

డాక్టర్. A. S. మూర్తి, చికాకోల్

ది ఆయుర్వేదిక్, రీసర్చ్ లేబరేటరీ

డాక్టరు జి. సూర్యనారాయణమూర్తి ఎ.యం.ఎ.సి.
"భిషగ్వర" గారిచే స్థాపింపబడినది

ఆయుర్వేదిక్

సుఖవ్యాధులకు రాజావంటిది. బాధపెట్టు సెగ, సవాయి, గలవారికి అమోఘమైన మందు. లేపనశక్తి లేనివారికి లేపనశక్తి కలుగజేయును. వీర్యసప్తమును పోగొట్టును. నరములబహిష్కరణ తగ్గించును. 21 రకముల సుఖవ్యాధులను పూర్తిగా నివారణచేయును. ఆయుర్వేదిక్ ఒక్కసారి వాడిన దానిగుణము మరున లేదు. పురుషులకు స్త్రీలకు సుఖవ్యాధులను పోగొట్టి సుఖము నిచ్చు, ఆయుర్వేదిక్ వెల రు. 4-8-0.

చంద్రబిందు

బోదకాలు గలవారికి మేలైనమందు. ఈ మందును అనేకరోగములకు వాడి అమోఘముగా పనిచేయుటచేత అనేక యోగ్యతాపత్రముల బడసియున్నది. రోగవివరములు పూర్తిగా ముందు వ్రాయవలెను.

బధిరబిందు

చెవుడుగల వారికి చెవును పోగొట్టి చెవిలో హోరు, చెవిలో చీమును పోగొట్టి తక్షణమే తక్కువై నిచ్చును. ముందు రోగవివరములు వ్రాయవలెను.

ష.రా. ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు రహస్యముగ నుంచబడును.

వలయువారు

మేనేజరు

ముక్తేశ్వరం

తూర్పు

గోదావరిజిల్లా

ది ఆయుర్వేదిక్
రీసర్చ్ లేబరేటరీ.

A lasting brilliant polish with COBRA

కోబ్రా గ్రేము పాడరక్షణను చాల కాలమువరకు వాడుటకు తోడ్పడును. చర్మమునకు మంచిది. కోబ్రా వాడుట సులభము.

COBRA BOOT CREAMS
add life to shoes

Made in Black, Brown, White, etc.

Agents:

విజయవాడ:

వి. ల. న. న.

అండ్ కో,

మదరాసు.

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ మహాసభాధ్యక్షత

తెలువాడపురమున ఆంధ్రమహాసభలు ఆక్టోబరు 9, 10 తేదీలలో జరుగుననియు నాలోపున నాంధ్రరాష్ట్రీయ మహాసభాధ్యక్షతకు జిల్లాకాంగ్రెసుసంఘములు పేరులనూచింపవలసియున్నదనియు ఎల్లరికిని తెలిసియేయన్నది. ఈ సంతకమనాంధ్రరాష్ట్రీయసభ కేవలము ఆంధ్రమహాసభలతో తగిన సంబంధము పుట్టినంతవరకు నింకను బ్రచరింపబడలేదు. శ్రీయుతులు చట్టి నరసింహారావుగారు, శ్రీబులుసు సాంబమూర్తిగారి శ్రేణులనుచున్నారు. శ్రీయుతులు బులుసు సాంబమూర్తిగారి వంటి థ్యాగమూర్తు లాంధ్రావని తేరనినను అతిశయోక్తి కానేరదు. వారిప్పుడు కారాగారమున నుండుటచే వారి యధ్యక్షత లభించు భాగ్యము మనకులేదు. వారిని యెన్నుకొని ప్రత్యామ్నాయముగ నింకొకరియధ్యక్షతనుగోరట కేవలహాస్యాస్పదము. అధ్యక్షులకు వేతానమునుగూడ ఎన్నుకొనవలయును. అట్లు చేయుటలో శ్రీసాంబమూర్తిగారియెడల మనకు భక్తి యేనాటికిని లోపించదు. మనము వారియొద్దనున్న సమస్యలన్నియును నడపుటకై వారియెడ భక్తిజూపగల వేటువర్ణములేదు. వారిసలహాలు వారిపలననే వినుటకు విలులేనప్పుడు వేరొకరిని ఎన్నుకొనుటలో దప్పలేదు. కావున మండల సంఘము లీవిషయమును దీర్ఘముగ యోచించునుగాక.

అధ్యక్షతకు మరెవరిని ఎన్నుకొనవలయును? మన యాంధ్రులలోనే ఎన్నుకొనుట సమంజస కార్యమని యెల్లరికిరించెదనని నావిశ్వాసము. తమిళనాడువారి పోకడలు మనకక్కఱలేదు. తమిళరాష్ట్రీయసంఘముల నునలో భిన్నాభిప్రాయము లుండవు. ఇదియునుగాక మనయాంధ్రులలో నీపదవి కర్తవ్య లయినవా నింకనుగలరు. ఇట్టివారకుల గాదని యన్యరాష్ట్రీయలలో నెవకలసిన పనిలేదు. ఇదివరకుపదవి నలంకరింపని వారిని నూచించుట యర్హ కృత్యము. మీరుమిక్కిలి చెనుకబడియున్న రాయలసీమలోనివారి నెన్నుకొనుట మిక్కిలి ముదావహము. రాయలసీమ పేర్కొనినగాని ఆంధ్రరాష్ట్రము సమముగ నడవజాలదు. రాయలసీమభ్యుదయమునకై సాయపడి, సర్కారులతోబాటు రాయలసీమనుకేర్చి, యాంధ్ర రాష్ట్రమునకు సంపూర్ణవికాసముగ దిగింప బ్రతుక్కించుట ప్రతి యాంధ్రుడును మణుపరానివిషయము. నిర్వివాదముగ సంగీకరింపవలసిన విషయము. రాయలసీమవారికి కరావలంబ మొనగుట మాసర్కారుసోదరులకు ధర్మము. రాయలసీమ నాయకులలో నిదివర కీపదవి శ్రీయుతులు గాడిచెల్ల హరిసర్వోత్తమరావు, శ్రీమాన్ సి. దొరస్వామయ్యంగార్లలంకరించెడి యున్నారు. ఈ లేద నీపదవికి తప్పక శ్రీయుతులు, కే. కోటిరెడ్డిగారిని ఎన్నుకొనవలయును. వీరు రాయలసీమయందేకాక, ఆంధ్ర దేశమందలి నాయక ముఖ్యులలో నొకరుగ గణింప

బడదగినవారు. మనకాసనసభలో ఈ పనాయకులుగ నున్నారు. సంతకము ప్రజాక్షేమమునకు బాటుబడు తాళినానాడు దేశమును సరియైనవార్తల నడిపింపగల విశ్వాసములను మేధానియను మొదటినుండియు దీక్షతో కాంగ్రెసు ననుకరించినవారు అనంతరము నయిన రెడ్డిగారిచింతా మణి రాయలసీమభ్యుదయము కీర్తితన నెక్కువగ నాధారపడి యున్నది. ఇట్టివారి నెన్నుకొనుట భాగ్యము. మండలసంఘములు శ్రీ కోటిరెడ్డిగారిని ఏకగ్రీవుగ నెన్నుకొని రాయలసీమభ్యుదయమునకై దోడ్పడి ఆంధ్రదేశగౌరవము కాపాడుకొనుగాక అని విశ్వసించుచున్నాను.

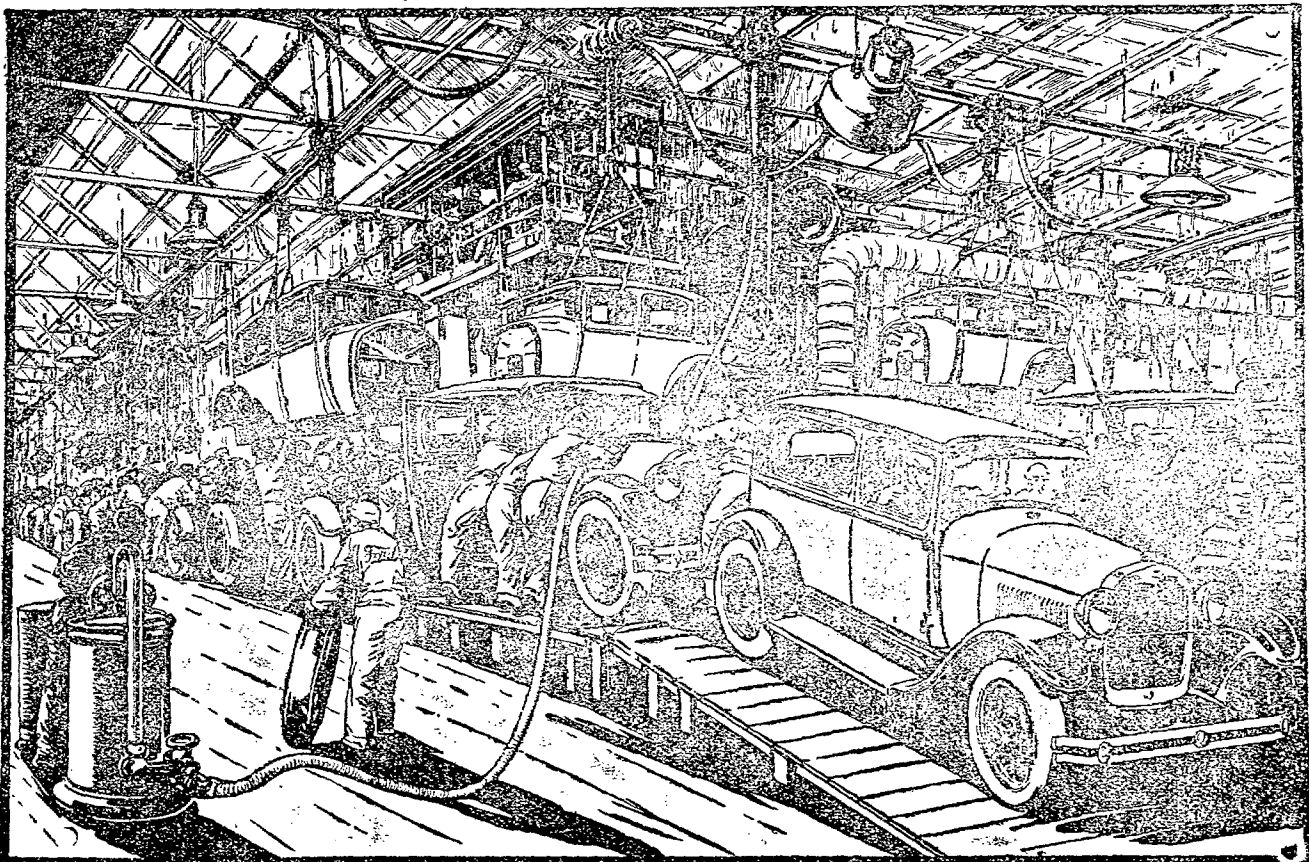
భూతపూరి నారాయణస్వామి.

హేనుసభ

స్నేహకాగారి విజ యాభినందనలు

(వైరస్)

రుగ్మీ, ఆగస్టు 29:—స్నేహకాగారి హేనుసభా విజయమునకు అభినందించుచు ఆంధ్ర చిత్తడై జంకక బిటిషు వారి హక్కులను నిలబెట్టగల్గిరనియు అయ్యని నింతేపటి యములనియు బిటిషువారికి చాలనరకు నష్టమును తగ్గించిరనియు బిటిషు ఆర్థికవేత్తలు చెప్పిరి.

1,000,000 కంటే అధికముగానే కారులు,
ట్రక్కులు 1929 సం॥ రమునందు మొదటి
అర్థభాగమునందే తయారైనవి.

ప్రపంచమునందు మోటారు కారులను తయారుచేయునట్టి చారి
త్రమునందు అత్యధికమైన ఉత్పత్తి. అనేక దేశములందు ఘోర్డు
కారులు అవసరమునకు కావలసినంత సరఫరాయగుటలేదు.

విస్తారముగా ఉత్పత్తియగునట్టివాటితో పరిచయము లేనట్టివారికి వైన తెలు
పబడిన చిత్రము గొప్ప మోటారుకారులు ఉత్పత్తిచేయబడునట్టి కొన్ని ఉహ
లను క్రమములను తెలుపుచున్నది.
ప్రపంచమందంతటను గల అనేక శ్రామికశాలలో వైన తెలుపబడినది నొకటి
మాత్రమే.

Distributors:

OAKES & Co., Ltd., MADRAS.

GORDON WOODROFFE (Motors) Ltd., VIZAGAPATAM.

AND THEIR ACCREDITED DEALERS.

FORD MOTOR COMPANY OF INDIA LTD., BOMBAY

వ్యవసాయము

భీమునిపట్టణము

శ్రీ రావుసాహెబు చిలకా సంజీవరావు నాయుడు గారు తమ తృతీయపుత్రునిను చిల్ల పద్మనాభస్వామి నాయుడు గారికి వివాహము చేసిన పట్టణము పెరంబూరులో వైభవముగ నిర్వహించుకొని యటనుండి మ-రా-శ్రీ రావుసాహెబు కే. వెంకటరావు నాయుడు (యం. యస్. యం. రైల్వే డిప్టీ) ట్రాన్సుపోర్టు మాసరింపెండంటు) గారు మొదలగు బంధుమిత్ర పరివారంగా దయచేసి 25-8-29 ఆదివారం రాత్రి గృహప్రవేశ మహోత్సవము జరిపించిరి.

(ఒక విలేఖరి)

తిరుత్తని

(స్వకీయవిలేఖరి)

నాటక ప్రదర్శనము

ఈ యూరియందలి కింగ్ బార్ని ఫిల్మ్ రీడింగు గూ ము పోషణమునకుగాను సదరు రీడింగురూము సభ్యులైన "కాలన ఋషి చరిత్రము"ను 21-8-29 తేదిరాత్రి 9½ గంటలకు మా కార్యకర్తలసంగం తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులును, చిత్తూరు జిల్లా విద్యాసంఘాధ్యక్షులును, కళాభిజ్ఞులును నగు శ్రీ యుతుల రాజా బొప్పరాజు రామకృష్ణరాజులుంగారు బి. ఏ. బి. ఎల్. గారి యాజమాన్యముక్రింద ప్రదర్శింపబడుటకు ఏర్పాట్లు జరిగి యున్నవి. ఆనాటి ప్రదర్శనము విజయవంతముగ జరుపుటకు నీయూరి యూనియన్ బోర్డు అధ్యక్షులగు శ్రీయుతులు డి.మని రత్నం నాయుడుగారు విశేషముగ శ్రమ దీసికొనికృషి యొనర్చుచున్నారు.

మచిలీపట్టణము

(స్వకీయవిలేఖరి)

కో-ఆపరేటివ్ ఫెడరేషను

కృష్ణాజిల్లా కో-ఆపరేటివ్ ఫెడరేషనువారు యీనెల 25 వ తేదినాడు బండరు పోషణలో సమావేశమైరి. శ్రీ నల్లూరి పాపయ్య చౌదరిగారు అధ్యక్షతన వహించిరి.

ఈసంవత్సరము తాలూకు బడ్జెటును విచారించి యూని యనులకు కావలసిన ఖర్చులక్రింద ఘనము రు 14,500 ను మంజూరుచేసిరి.

ఫెడరేషనువారు ఇకముందు యూనియనుల ఆజమాన్ని కొరకు ఒక యెగ్జిక్యూటివ్ అఫీసరును నియమించిన గాని సర్కారువారు ఇచ్చుగ్రాంటు ఇకమిద యియ్యబడ దని రిజ స్ట్రీరుగారివద్దనుంచి వచ్చిన తాళిదు విచారించబడి అట్లు యెగ్జిక్యూటివ్ అఫీసరును చేయుట అనవసరమని తీర్మానింపబడెను.

కో-ఆపరేటివ్ ఇన్ స్ట్రూటులు తెక్కలను, ఫెడరేషను వారి స్వాధీనమునుండి తప్పించి, ఇన్ స్ట్రూటులు అధ్యక్షుని చేరి టుకు మార్పుచేయబడిన దని, ఇన్ స్ట్రూటులు వారివద్దనుంచి వచ్చిన లేఖనుగూర్చి విచారించిన వైసి అట్టి మార్పుచేయ నవ సర మేమియు లేదని తీర్మానింపబడెను.

దేశవాడనుండి గుడివాడకు, ఫెడరేషను కార్యస్థానము ప్రస్తుతము మార్పు నవసరములేదని, తీర్మానము చేయబడినది.

ప్రస్తుత రాజకీయస్థితి

ప్రస్తుత రాజకీయస్థితినిగూర్చి 25 వ తేది సాయంకాలము, తిలవచోపలో శ్రీయుత కో. ఆంజనేయులు, చిల్లెం నరసింహం, న్యాల్ల నారాయణమూర్తిగారు ఉపన్యసించిరి.

శ్రీ కృష్ణజయంతి

శ్రీ కృష్ణజయంత్యుత్సవము శ్రీ బంధువాసన భవన నందు, యీ సంవత్సరము నిన్న శ్రీ పురాణం చూరికాశ్రీ గారిచేత జరుపబడెను.

ఉపకారాశ్రమము

ఉపకారాశ్రమముందు 11 మందిగొండ బుచ్చయలింగం అయ్యవారలగు, భాగవతకాలశేషము కొన్ని కోజులనుండి సల్పుచున్నారు.

రాజోలు వార్తలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాంగ్రెసు ప్రచారము

రాజోలు, ఆగస్టు 26— తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘ మును పునరుద్ధరించుటకును కాంగ్రెసు సభ్యులను విరివిగ చేర్చుటకును తన ప్రయత్నములు జరుపబడుచున్నవి. ప్రతిగ్రామ మందము మునుపటివలె కాంగ్రెసు సంఘముల నెలకొల్పి కాంగ్రెసు ప్రచారము జరుపుదు రని తాలూకా కాంగ్రెసునాయకులను హెచ్చరింపుచున్నాము.

రీసెటిల్మెంటు

రీసెటిల్మెంటు కమిటీ త్వరలో యీ తాలూకాలో విచారణ సలుపుటకు రానున్నది. రైతు తెట్టి యుత్సాహమును మాపుటలేదు. తన నినర్శనములతో కమిటీ యెదుట సాక్ష్య మిప్పించినవో కమిటీ తీర్పు ప్రతిఫలము కాగలదు. కాబట్టి రైతు లందరూ సంప్రదించుకొనిక తస్యయు నిర్ణయించుకొనుట మిక్కిలి యావశ్యక మని వేరుగ చెప్ప నక్కరలేదు. త్వరలో రైతులును యీ నాందారులును యీ పనికై పూనుకొందురగాక.

లోకలుబోర్డులు

రాజమండ్రి తాలూకాబోర్డును మూడు 10 విభజించి రాజోలు, రాజమండ్రి, అమలాపురము తాలూకాలకు ప్రత్యేక బోర్డుల నేర్పాటుచేయుటకు దొరతనమువారింగీకరించుట శుభ సూచకము. ఏప్రిలు 1930 సం॥ నుండి యీతాలూకా ప్రజలు, స్థానికపరిపాలనా స్వతంత్రమును చొగూడగల్గుదురు రని యుత్సాహపడుచున్నారు. దొరతనమువారు నామినేషనుల పద్ధతి నలంబింపక తొలుతనుండియు యీనూతన బోర్డులకు యెన్నికసామ్యతంత్ర్యమును కలుగజేయవలె నని కోరుచున్నాము.

ప్రజాపక్షచలంబులను కాంగ్రెసు నాయకులును శ్రీయుత మారినెరన్నగారు రాజమండ్రి తాలూకాబోర్డుకు శ్రీయుత చల్లిపూడి పద్మరాజుగారు జిల్లాబోర్డుకును అధ్యక్షులుగ యెన్నుకొనబడుట ప్రజల యవ్వత్తునని చెప్పవచ్చును. వీరి పరిపాలనలో ప్రజల కందరకును సమానసౌకర్యములు చేపాడు నని విశ్వసించుచున్నాము. వీరికి రాజోవు పెట్టెంబరు 6 వ తేదీని శ్రీయుత వాడేపు రామమూర్తిగారు విందు నేర్పాటుచేసి మా తాలూకా ప్రజలకు వారి దర్శనలాభమును కలుగజేయ యత్నించుచున్నట్లు వినుట కెంతయు సంతసించుచున్నాము.

శ్రీకోనసీమ కో-ఆపరేటివ్ సెంట్రలు బ్యాంకు

వైబ్యాంకుయొక్క చివరివార్షికోత్సవము అమలాపురం బోర్డు హెన్రూలు హోటల్లో యీనెల 24, 25 తేదీలను జయ ప్రముఖజరుపబడెను. బ్యాంకున కధ్యక్షుడుగనున్న శ్రీయుత వాడేపు రామమూర్తిగారు రగ్రాసనాధీపత్యము వహించిరి. సుమారు 120 మందిగ్రామసంఘ ప్రతినిధులును స్వక్రిసభ్యులును సభాకాలమునకు చాల ముందు సభాభవనమున సమావేశమైరి. అంతకుముందు అధ్యక్షులుగనుండిన శ్రీయుత నడింపల్లి సుబ్బరాజుగారును ఉపాధ్యక్షులుగ నుండిన కళా వెంకటాచార్యుగారును, కార్యదర్శి బి. యస్. శాస్త్రిగారును తక్కిన పాలకవర్గ సభ్యులనుచేరి యొకసలమును బంగాళాయను బ్యాంకునిమిత్తము ఖరీదుకు కొనుటను గురించి బయలుదేర దీసిన వివాదము కారణముగ పలువురు సభ్యులలో యాద్రేకమును యుత్సాహమును పొడగట్టినది. పలువురు ప్రజలన్నిప్తియు నీవివాదముపై మరలింపబడి నందున ప్రేక్షకులును చాలమంది సభకుహజరైరి. ఈవివాదాంశముపై 2 గంటల వైకాలము తీవ్రముగ చర్చజరిగిన పిమ్మట బహుళసంఖ్యాకులగు సభ్యులచే స్థలము క్రయముకు తీసికొనుట యుక్తమని కార్యదర్శియొక్కయు పాలకవర్గసభ్యులయొక్కయు చర్చను సమర్థించుచూ సత్వరమున క్రయదస్తావేజును పొందుటకు వలయుదనమును శాంక్ష నుచేసిరి. ఆదుగ్రు యూనియనుయొక్క డేరియా కొక శాఖయు క్రొత్తపేటయూనియను డేరియా కొకశాఖయునుగ రెండు బ్యాంకు కార్యాలయములు స్థాపించుటకు తీర్మానించబడినది. 1929-30 సంవత్సరమునకు యీక్రింది పేర్కొనబడిన యధికారు లేకగ్రీవముగ నెన్నుకొనబడిరి.

శ్రీయుత వాడేపు రామమూర్తిగారు, అధ్యక్షులు. బిక్కిన పిరాస్వామిగారు ఉపాధ్యక్షులు, బి. యస్. శాస్త్రి గారు కార్యదర్శి. యారాప్రగడ రామచంద్రారావుగారు, సహాయకార్యదర్శి. కేసాప్రగడ వెంకటరమణరాజేశ్వరరావు, కార్యవర్గసభ్యులుగారు.

నెల్లూరు

వైసురాయిగారి వద్దకువెళ్లుచున్న సనాతన

ధర్మపరుల రాయబారవర్గము

ఆగస్టు 25:—నేడు మధ్యాహ్నము గ్రాండుట్రంకు యొక్కవైసు బండిలో వైసురాయిగారియొద్దకు వెళ్లుచున్న రాయబారవర్గమువారు వచ్చుచున్నారని, తెలిసి యీ పట్టణ యందలి స్వధర్మాభిమాను లనేకమంది ప్రేమనుకు విచ్చేసిరి:—శ్రీ యుతులు కాసుభేల సీతాపతిరావుగారు, ఇంసువ శ్రీకృష్ణయ్య, మధ్యపతి పురుషోత్తమరావు, అయ్యతం వెంకటసుబ్బయ్య, పులుగుండ్ల నారాయణమూర్తి, చతుర్వేదల శ్రీరాములు, రాఘవయ్య, హనుమచ్ఛాస్త్రిగారు, హరిహరశాస్త్రి, దుర్గా సుబ్రహ్మణ్యశర్మ, పులుగుండ్ల నరసింహశాస్త్రి, కె.అప్పయ్య, రామకృష్ణయ్య, చాలమండి సంస్కృతకలాశాల విద్యార్థులు మున్నగువారలు ప్రేమనుగడ్డ వేచియుండిరి. ఎక్కువెనుబండి ప్రేమనుకు చేరినతోడనే కాసుభేల సీతాపతిరావు పంతులు గారు మద్రాసునుండి వచ్చిన శ్రీయుత టి. ఆర్. రామ చంద్రయ్యరు మున్నగువారిని పుష్పచులలతో నలంకరించి క్షీర సలాదికము లర్పించి బహూకరించిరి. సంస్కృతమున కొన్ని క్లోకము లాశీర్వాదమాపముగ విద్యార్థులచే మృదుమధురముగ చదువబడెను. యొక్కవెనుబండి ప్రేమనుండి కదులునపుడు కలాశాలా విద్యార్థులు సనాతన "ధర్మోవిజయతామ, విష్ణోరీ యా మహారాజ్యా ఆజ్ఞామా న్యభివరతు, తిరస్కీయతాంహర విలాసశారదాశాసనమ్" మొదలగు వాక్యములను సోత్సాహముగ నుడివిరి.

కొటా ఆదిశేషయ్య.

పార్వతీపురము

1919-1920 సంవత్సరములలో మాప్రాంతములకు తట స్థించిన యెమయనకు సమస్తమైన జనులకు బియ్యముగైరాలు సుకరముగా లభించునట్లుచేయుటకు కమిటీయొక్క నియమము లొప్పన ధరలు నియమింపబడుటకు కమిటీయొక్కటి నియమించబడినది. కరవు అంతమునసరికి బియ్యంవగయిరాలు విక్రయించుటలో కమిటీకి రు 4000 లాభమువచ్చినది. సదరు 4000 లో కమిటీవారి యేర్పాటులొప్పన రు 2000 లు పార్వతీపురగ్రామవాసుల కొరకొక తటాకమునకై వెచ్చింపబడెను. రు 1000 బ్యాంకులో వడ్డీకియిచ్చి సదరు వడ్డీపయికుమహన అన్నదాన మేనర్దుట చేర్పాటు చేయబడెను. మిగిలిన రు 1000 లు పార్వతీపురంలో బొనుహోలు కట్టించునిమిత్తము కమిటీసభ్యులగు మ॥ హెచ్. మీర్ హిదైతుల్లా సాహెబుగారిద్ద నిలయించబడెను. నేటివరకును సదరు బొనుహోలును హిదైతుల్లాసాహెబు గారు కట్టించుయేర్పాటు చేయనందున 25 తేది సాయంకాలము గం 5 లకు పార్వతీపురం సబు కలెక్టరుగారు జె. ఆర్. షెక్ దొరగారి యధ్యక్షతన పురజనులచే నొక సభ గావించబడెను. సభయం దీక్రింద వ్రాయబడినరీతిగ తీర్మానములు కావించబడినవి.

కరవుసమయములలో బియ్యంవగయిరాలు విక్రయములో వచ్చిన లాభముతో పయికుములో హిదైతుల్లాసాహెబుగారి వద్ద బొనుహోలు కట్టించునిమిత్తము యుంచిన రు 1000 లును నేటివర కెట్టిప్రయత్నములు జరుగ లేదు గాన హిదైతుల్లాగారి నలన రు1000 వసూలుచేయుట కొక కమిటీని యేర్పాటుచేయ జరుగవలసి.

కమిటీకి వెసిడెంటుగారు మంద్రా వెంకన్న పంతులు (స్టేడరు)గారును, శైక్రటగిగా డా॥ రామకృష్ణరావు పంతులు గారును, సభ్యులుగా మ॥ పసుమర్తి అప్పలనరసింహుగారును పల్లంపాటి అనంతం గారునూ, నోముల అప్పారావుగారునూ యేర్పాటు చేయబడిరి.

వైసి నియమింపబడిన కమిటీవారు తే 6-10-29 లలోగా హిదైతుల్లా సాహెబుగారికి వ్రాసి 1000 విషయముల వారు చెప్పిన సంగతులను తే 6-10-29 జరుపబడుసభలో తెలియ చేయగలందులకు యేర్పాటుచేయడ మయినది.

యీసభయందు జరిగిన యావదంశములునుగల యిందుతో నకులు హిదైతుల్లాసాహెబుగారికి పంపించగలందులకు యేర్పాటుచేయడమయినది.

వై తీర్మానము నేకగ్రీవము పురజనులచే నామోదింప బడిన పిదప మ॥ అధికార్ల జగన్నాధంపంతులు (స్టేడరు) గారు అధ్యక్షు నభినందించుచు సభ ముగించిరి.

(పురవాసి.)

మీరటు కుట్ర కేసు

వేరొకజామీను దరఖాస్తు

“దేశభగతు” సంపాదకుని అర్జీ

మీరటు, ఆగస్టు 29:—నేడు విచారణయందు జె. పి. వి.త్ర, కైరతు నాథీగార్లు ముద్దాయిల యింట్లు సోదాచూచిన పోలీసు ఉద్యోగులను విచారించిరి. బొంబాయి కృషీవశుల పక్షమునండి కాగితములను గైకొనినట్లు ఇవ్వెట్లరు ఆచార్యులుగారు సాక్ష్యముచెలిపిరి. గోరకూరు కార్మిక సంఘకార్యాలయమును సోదా చూచినట్లు డిప్టీ మాజరెంటు హేమేంద్ర సర్కారుగారు ధర్మవీరసింగుగారి బస వెదకినట్లు ప్రభుదయాల గారు సాక్ష్యము చెలిపిరి. కేసు మరునాటికి వాయిదా వేయబడెను.

సోమవారమునాడు సెషన్సు కోర్టులో కొందరు ముద్దాయిలతోపున జామీను దరఖాస్తు దాఖలు చేయుదురు.

ప్రత్యేక ఖైదీగా చూడలేదు

“దేశభగతు” సంపాదకులగు లాలా అత్తరుసేనుగారు రాజధాని నేరముక్తిండు ఒకవత్సరము కఠినశిక్ష విధింపబడిరి. వీరిని ప్రత్యేకతరగతి ఖైదీగా జూడవలెనని మేజిస్ట్రేటుగారు ఉత్తరువు జేసినను జైలులో అట్లు జూడనందున సం. రా. ప్రభుత్వమువారికి ఫిర్యాదు జేసిరి. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి ప్రభుత్వమువారి భూమిశిస్తు వసూలు పద్ధతి

వల్లభాయిగారికిని దొరతనమునకును జరిగిన లేఖలు

“బార్డోలీ రైతులనుగూర్చిన బ్రూమఫీల్డు మాక్సువెలు నివేదికలో కొద్దిమందికి బుద్ధిపూర్వకముగా అన్యాయము జరిగినది. దానిని వల్లభాయిగారు వెల్లడించిరి. దొరతనమువారు ప్రజల సహకారమును కోరు వారైనచో వెంటనే దానిని తొలగించి యుండవలెను. కాని యీదొరతన మట్టిది కాదు. సామరస్యమువలన నాయన్యాయము తొలగింపబడనిచో వల్లభాయిగారు ప్రతిఘటన మునకు పూనజాలరు. పూనవోల్లరు” అని దొరతనమువారికి రుదురు. కాన వారు తిగిపెట్టించిరి. పన్నును హెచ్చించుటకు న్యాయశాస్త్ర సంబంధములను ప్రతిబంధకములు గూడ కలవు. కాని వాని నాధారము చేసుకొనుటకును వానిని హెచ్చించుటకును ఆత్మగౌరవముగల వల్లభాయిగారు డబ్బడరు. దొరతనమువారు హెచ్చుపన్నును వసూలు చేయుటకు వారి నిబంధనలే ప్రతిబంధకములుగా నున్నవి. అట్టిచో వల్లభాయిగారు మర్యాదగా చేసిననూచనను దొరతనమువారు నిరాకరించి అపఖ్యాతికి పాల్పడిరి. క్రొత్తగా చేయబడ నున్న చట్టమువలన రైతుల కేవల లాభములు కలుగ నున్నచో బార్డోలీ రైతులును చోరాసిరైతులునుగూడ వానిని బడపెడరని దొరతనమువారు ప్రకటించుటయే వల్లభాయిగారికిని. ఈ చట్టమునకు బార్డోలీవారే కారకులగుటచే దాని లాభమును వారు బడయకుండ జేయ వీలులేదు. కాని దొరతనమువారిటుల తలచుట లేదు గాన నీ విషయమున వల్లభాయిగారు మరల పోరాటమునకు గడంగవలసియే యున్నది. అందులకు ఆయన సిద్ధముగానే యున్నాడు. ఈ విషయమున దేశీయులు ఆందోళనపడ నవసరము లేదు. ప్రభుత్వవైఖరిని గమనించి యీ పద్ధతిని నిర్మూలించుటకే సమకట్టవలెను. అని మహాత్ముడు వ్రాసిన వ్యాసము నిన్న 29 వ తేదీని వెలువడిన ఎంగు యండియాలో ప్రకటింపబడెను.

చెట్లనుండి కల్లుతీయరాదు

తంజావూరుజిల్లా దేవాలయసంఘ నిర్ణయము
కుంభకోణం, ఆగస్టు 30:— తంజావూరు జిల్లా దేవాలయ సంఘమువారు తమ పరిపాలన క్రిందనున్న కొబ్బరి చెట్లనుండి కల్లుదీయరా దని నిర్ణయించుచు తీర్మానించిరి. (ఫ్రీ ప్రెస్)

తంజావూరు భూస్వాములసభ

వల్లభాయి పటేలుగారు అధ్యక్షత వహింతురు
కుంభకోణం, ఆగస్టు 30:—పంతులు అయ్యరుగారు యిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:—తంజావూరు జిల్లా భూస్వాములసభ వేదారణ్యమునందు సెప్టెంబరు 1-వ తేదీన సర్దారు వల్లభాయి పటేలుగారు అధ్యక్షత వహింతురు. భూస్వాములందరు తప్పక రావలెను. భూస్వాముల సంఘముల నాయకులు, ప్రతినిధులును యీ రాష్ట్రములో అన్ని ప్రాంతములవారు రావలెను. (ఫ్రీ ప్రెస్.)

బి. శివరావుగారి వివాహము

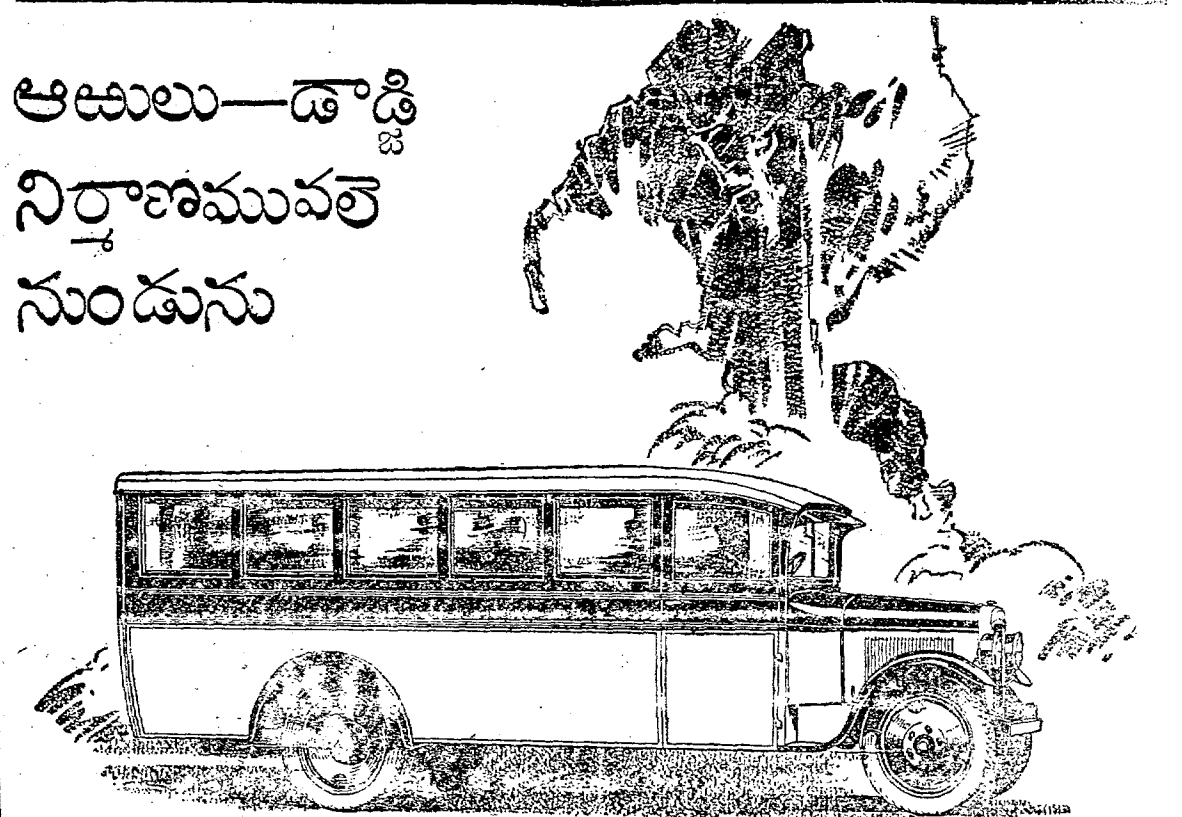
అస్ట్రేలియా కన్యను కాశియందు స్వీకరించుట
కాశి, ఆగస్టు 29:—బి. శివరావుగారు గతవారముననే యూరపునుండి తిరిగివచ్చిరి. నిన్నను సివిలు మా రీజిస్ట్రేషన్ ప్రకారము మిస్ కిట్టి వెర్నాండిస్ అను అస్ట్రేలియా స్త్రీని వివాహమాడిరి. ఈమె కాశిలోని స్త్రీల దివ్యజ్ఞానశాలయందు పని జేయుచుండెను.
విట్టికిమిషనును బహిష్కరింపరాదు
శివరావుగారిని పత్రికా విలేఖరి సందర్శింపగా, తాను కార్మికసంఘాధ్యక్షు లగు విట్టిగారిని, సభ్యులగు క్లిఫ్ గారిని

లండనులో సందర్శించి యుండెననియు, అప్రస్తుతమున ఆవమానములతో యీ విచారణసంఘమును బహిష్కరించుటవలన చాలవత్స ముండునను తనపూర్వపు అభిప్రాయము దృఢముయ్యెననియు, జెప్పిరి. (అ. ప్రె.)

లాహారు కాంగ్రెసుమహాసభ

ఏర్పాటులు చురుకుగా ప్రారంభమగుట
లాహారు హరికిషనులూగురు 1111 విరాళ మొసగిరి. నేటి (30-8-29) నుండి సంతానం, ధనిచందు, గోపిచందు శాస్త్రులు సింగు, కవీంద్రు, విష్ణునాథు, ఫిరోజుచందుగార్లు మున్నగువారు లాహారు నగరమున శ్రద్ధగా ధనమును వసూలుచేసెదరు. లాహారు నగరము జరిగినపిమ్మట పంజాబు రాష్ట్రమునం పంజాబు ప్రభావతీదేవి చవిల్దాసుగార్లు మున్నగువారు సంచారముచేసి ధనమును సమకూర్చెదరు. అక్టోబరు, నవంబరు, డిసెంబరు నెలలలో ధనమును వసూలుచేసెదమని డా॥ కిష్టూగారు వాగ్దానముచేసిరి. నవంబరు డిసెంబరు నెలలు రెండును పూర్తి కాంగ్రెసుపని యందే యుండునట్లు రాయబాదా హంసరాజుగారు వాగ్దాన మొనరించిరి. ఫలవిషయము 1, 2 రోజులలో స్థిరపడును. అని కాంగ్రెసు ప్రచురణ సంఘ కార్యదర్శి పురుషోత్తమలూలు సోంధగారు ప్రకటించిరి. (అ. ప్రె.)

ఆటలు—డాడ్డి నిర్ధారణమువలె నుండును

డాడ్డిబ్రదర్సు ట్రక్కులు, బస్సులు—ప్రస్తుతము అన్నియు ఆటలే. వేగముగలదిగాను, శక్తిగలదిగాను, నమ్మకగలదిగా నున్నవి. అయినను మిక్కిలి మితవ్యయముతో దీనిని నడుపవచ్చును.
అవి గొప్ప డాడ్డిబ్రదర్సు ప్లాంట్లందు నిర్మించబడుచున్నవి. డాడ్డి ప్రపంచముం దంతటను గలదనిన నమ్మకమైనవి, మితవ్యయమైనవి యని గ్రహింపవలెను.
మీ రేరకము బరువులను—ప్రజలను లేక సామానులను—తీసికొని పోవలసినను, అందుకు తగినమాదిరి, డాడ్డిబ్రదర్సు ట్రక్కులేక బస్సు ఏపైజులోనైనను దొరకును. మీరు ఆర్డరుయిచ్చినచే మీకు లాభము గలుగునట్టిదానిని తయారుచేసి యియ్యబడును.

ADDISON & CO.,
MOUNT ROAD, MADRAS.
F.T.117

DODGE BROTHERS TRUCKS AND BUSES

ఇండియా ఈక్విటబుల్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్., (కలకత్తా)

మద్రాసు బ్రాంచి

మచిలీపట్నమునందున్న మాజీటి రాజ్యలక్ష్మమ్మ గారు క్రిందే పేర్కొనబడిన ఎం. వి. సుబ్రహ్మణ్యంగారి కేరళలో నున్న నెం 024729 E/c. P పాలీసీ మొత్తము రూ 1250 లకు తాను సరియైన హక్కుదారులని మాకు వ్రాసికొనియున్నది. మైన తెలుపబడిన మాజీటి రాజ్యలక్ష్మమ్మకు సవరణ మొత్తమును చెల్లించుటయందు ఆజీవగా లేచిన సున్నచో మద్రాసు, కాంటన్మెంట్ పోస్టుకు చేరిన హోస్కొన్ నగరము నెం. 43 రు భవనమునందున్న ఇండియా ఈక్విటబుల్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్., మద్రాసు బ్రాంచికి మేజీజింగ్ డైరెక్టరుగారైన డాక్టరు ఆ. లక్ష్మీనాథుని బి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎం. గారికి 30-8-1929 తేదీనకు 15 నెలలపాటుగా తెలియజేయవలెనని యందుకాలముగా ఆంధ్రకి తెలియపరచవలెనని.

వాతావరణ స్థితి

1929 సం॥ ఆగస్టు నెల 30-వ తేది శుక్రవారము

ముఖ్య లక్షణాలు	ము. ఉత్తరము	ము. దక్షిణము	ము. తూర్పు	ము. పశ్చిమము	సాధారణముగ సంవత్సరమునకు
గ్రహం	77	77	0.1	18.9	— 1.3
మోన్సూన్	80	74	0.7	20.9	+ 6.8
కాకినాడ	82	76	0.1	17.5	+ 1.6
మచిలీపట్నము	84	76	0.1	17.3	— 0.4
కర్నూలు	92	77	...	8.1	— 4.5
బళ్లారి	98	74	...	0.4	— 5.5
అనంతపురం	...	...	...	2.2	— 7.1
కడప	95	80	...	7.1	— 5.3
నెల్లూరు	92	78	0.1	3.9	— 3.4
మద్రాసు	96	77	...	7.8	— 2.5
కడపూరు	92	77	...	12.8	+ 3.3
జెల్లూరు	96	78	...	6.8	— 6.9
సెలము	93	78	+	5.9	— 7.6
కోయంబట్టూరు	87	71	...	5.8	+ 1.6
తిరుచనాపల్లి	97	71	0.4	1.7	— 4.9
నాగపట్టణము	91	79	...	6.9	+ 0.3
మధుర	98	77	...	2.1	— 5.3
పొంబే	84	75	...	0.2	— 1.2
బెంగళూరు	...	...	...	0.4	— 1.1
హైదరాబాద్	84	77	+	30.5	+ 5.7
వారి సాగర్	83	74	0.4	73.8	+ 9.8
కాకినాడ	87	75	...	98.3	+ 18.8
మంగళూరు	83	74	0.2	116.9	+ 21.0
తెలంగాణ	86	67	...	4.4	— 7.9
మేకార	70	61	0.5	103.1	+ 11.0
కొడైకానాథ్	62	53	+	15.0	+ 0.8
హనుమం	71	54	...	9.3	...

సర్కారులు:—విశాఖపట్నములో 0.7" ఇతరచోట్ల 0.1 ఇంచు. మబ్బులు గానన్నది. విశాఖపట్నమునండి దక్షిణమునకు 7 మైళ్లు 93 గ్రీలు పగటివేడిమి తక్కువ. రాత్రివేడిమి సరియైన 2 మైళ్లు 4 గ్రీలు తక్కువ.

డక్టర్:—బళ్లారిలో మబ్బులు గానన్నది. కర్నూరులో రాత్రివేడిమి 3 గ్రీలు తక్కువ. కడపలో 4 గ్రీలు తక్కువ.

కర్నూరుకు:—నెల్లూరులో చినుకులు పడెను. నీలి దృశ్యమిది మామూలుగా గానన్నది.

పి. ఆర్. చిదంబర అయ్యర్, సహాయ వాతావరణాస్త్రజ్ఞుడు.

సింధుజల ప్రళయము

అనేక గ్రామములు కొట్టుకొనిపోయినవి
వైరులు నష్టమైనవి

1888 వరదకంటే 7 అడుగుల నీరుపెచ్చు
ఇంక నీరు తగులుచున్నది

ముల్తాన్, ఆగస్టు 29:—వానవలనను, సింధునదీ జలము చలనము జేరగాజీఖాన్ చాల నష్టముకలిగినది. అనేక పల్లెలు కొట్టుకొనిపోయినవి. వైరులు నాశనమయిపోయినవి, వర్షపునీరు పట్టణముచుట్టు నిలిచియున్నది. ఈ నీరుకుతోడు సింధునది అపరిమితముగా పొంగుటవలన పట్టణమునకు మితిలేని హానికలిగినది. ఈ రోజు రెండుగంటలకు సింధునదిలో 58 అడుగులు నీరుండును. 12 గంటలయినతరువాత నీరు 66 అడుగులుండునని అంచనా వేయబడుచున్నది. 66 అడుగులు వచ్చినచో జేరాగా జీఖాన్ కొట్టుకొని పోవును. అచ్చటి ప్రజలు భయభ్రాంతులయినారు. ప్రజలందరూ గొప్ప ఆవరణనున్నారు. ముల్తాన్ నుండి ఉద్యోగీయులుపోయి కట్టలను తెగకుండా చూచుచున్నారు. కాని పొంగిపరలి అపరిమితముగా వచ్చుప్రవాహము నుండి ప్రజలను రక్షించుట ఆశక్యమనితోచుచున్నది. వానవలన ఒక ప్రదేశమునకును మరియొక ప్రదేశమునకును రాకపోకలు లేవు. ఇంతవరకు 800 ప్రజలు నష్టమెరిసి తెలియుచున్నది. జేరాగాజీఖాన్ ప్రజలు కుర్రతీతమైన ప్రదేశములలో తలదాచుకొనుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. కొందరు ముజఫ్ఫర్ పుర్ కు పోయినారు. ముల్తాన్ జిల్లా శ్వసనాయకాఖవారు ప్రజలకు సాయముచేయుటకై మల్ఖోక్ గంజికి వెళ్లినారు. పశువులకు నష్టము, యంతంతగాదని తెలియుచున్నది. కొన్ని కొన్ని ప్రదేశములలో పల్లెల నామయాపములు గూడ లేవు. తంతి వార్తలు గూడ అగిపోయినవి. పట్టణమును రక్షించుటకు ఇంజనీరింగు శాఖవారు ప్రయత్నించుచున్నారు. (ఫ్రీ ప్రెస్.)

రైలుకట్టలు తెగిపోవుట

కలరా వ్యాపించుట, సింధుకమిషనరు తంతి
బొంబాయి ఆగస్టు 28-సింధు కమిషనరు 28 తారీఖున సాయంత్రము 5 గంటలకు ప్రకటన శాఖాధికారి కీక్రింది తంతి వార్త నంపెను-

అటవీవద్ద సింధునది 58 అడుగులవరకు పొంగినది. ఇంకను నీరు తగులుచున్నది. సింధుదేశమునకు నష్టము అత్యధికముగా నుండునని భయము కలుగుచున్నది. జికోబాబాదు మిక్కిలి దురదశయందున్నది. ఇంకను వానలు అపరిమితము కురియుచున్నవి. గిరినిర్మరులు గ్రామములపై బడినవి, రైలు కట్టలు అనేక స్థలములలో తెగిపోయినవి. వాన ఆగనందున ప్రజలకు సహాయముచేయుట కష్టముగా నున్నది. లార్కానాలో కలరాతగ్గు నూచనలేమియు లేవు. అచ్చట 76 గురు చచ్చిరి తెలియుచున్నది. (ఫ్రీ ప్రెస్.)

సిన్ధూ, ఆగస్టు 28:—ఈ రోజు మధ్యాహ్నము సింధునది నరద పెచ్చినదని రూఢివార్త తెలియుచున్నది. ఇంకను నది పొంగుచున్నది. ఈ రోజు నీళ్లలోతు 63 అనగా 18 తారీఖు వరదకంటే 7 అడుగులు పెచ్చు. 1882 సంవత్సరమున వచ్చిన వరదకంటేగూడ యిది పెచ్చే. నాపేరా జిల్లాలో అనేక గ్రామములు కొట్టుకొనిపోయినవి. రావల్ పిండి నగరములో అనేక గృహములు కూలినవి. పెహావరకు పోవురావబాట అనేక మైళ్లవరకు నీటిలోనున్నది. మట్టికిపోవు రోడ్లు 16 చోట్ల తెగినవి. కాష్మీర్ రోడ్డుమీద చాలాపర్యంతము నీరు గలదు. (ఆ. ప్రెస్.)

నరిహద్దురాష్ట్రములో ప్రేమను కొట్టుకొనిపోవుట

జీలమ్, చీనాబ్ నదులు పొంగుట
లాహోరు, ఆగ 29:—అటవీనుండి 15 మైళ్ల దూరముననున్న వా అను ప్రేమను వరదవలన కొట్టుకు పోయినదని సరిహద్దు రాష్ట్రమునుండి వార్త తెలియుచున్నది. వాయవ్య మూలగా పోవు యునుపవారికి చాల గండ్లుపడినవని తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రెస్.)

డివిషన్లో నూపరింటెండెంటు యాక్రింది విధముగా తంతి నిచ్చుచున్నారు:—జీలమ్ నది అపరిమితముగా పొంగుటచే మాలక్వాట్ ఖేవారా, మాలక్వాట్ ఖేరా, మాలక్వాట్ గోల్ పూర్ అను స్థలములవద్ద రైలురోడ్లు తెగిపోయినవి. సరాసరి ప్రయాణములు అగిపోయినవి. ప్రస్తుత స్థితిలో ఒక చోటికిపోయి

అక్కడినుండి సామానులను యింకొకరైలులో తీసికొని పోవుట వీలుకాదు. ముందు తెలియజేయువరకు రైళ్లపై టిక్కెట్లు నిచ్చుట ఆపబడినది.

రెండుస్థలములందు రైలుకట్టలు బాగుచేసినను టిక్కెట్లు యిచ్చుట ముందు తెలియజేయువరకు ఆపుచేయబడినది. (ఆ. ప్రెస్.)

ప్రజలకు సాయముచేయుటకు ప్రభుత్వమువారి ప్రయత్నములు

ముల్తాన్, ఆగస్టు 29—జీలమ్ చీనాబ్ నదులలో వరదల వలన నష్టపడిన ప్రజలకు సాయముచేయుటకును, అపాయము విషయమై ప్రజలకు ముందుగా తెలియజేయుటకును డిప్యూటీ కమిషనరు తగు ప్రయత్నములు చేయుచున్నాడు. కాలంకట్టలు, కాచియుండుటకు అధికారులు నియమింప బడిరి. జిల్లా దారులు, లంబార్డారులు, జమీందారులు ప్రజలకు అపాయమును గూర్చి ముందుగా తెలుపవలసినదని చెప్పిస్తూ అసిస్టెంటు తాగేడు పంపినారు. (ఆ. ప్రెస్.)

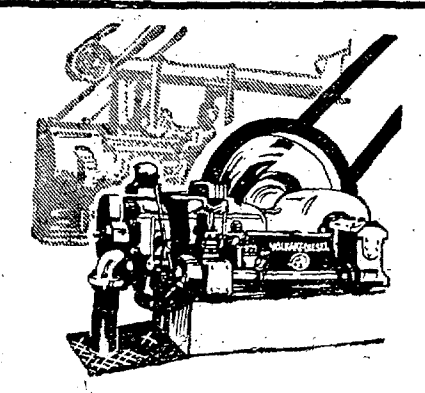
సింధుదేశమునకు అపరిమితమైన నష్టము

నీటిపారుదల శాఖోద్యోగీయులసభ
కరాచీ, ఆగస్టు 29:—ప్రస్తుత అటవీవరదలవలన సింధురాష్ట్రమున కంతనష్టము సరిగా చెప్పుటకు వీలులేకపోయినను వానివలన చాలకష్టపరిస్థితి రేపబడినదనిమాత్రము నూచనలు గలవు.

సర్కార్ బాకేజ్ కార్యాలయములో నీటిపారుదల శాఖోద్యోగీయులసభచేసి చాలవిషయసమయము వచ్చినదనియు, ప్రజలకు యీ అపాయమునుగూర్చి తెలుపుట మిక్కిలి యవసరమనియు తీర్మానించిరి. ఇదివరకుంటే యిప్పుడు ప్రమాదము పెచ్చుగా జరుగవచ్చుననికూడ వార్తాప్రాయపడిరి.

ఇదివరకే పొంగియున్న నదిలో యింక నీరుతగులుట వలన యిదివరకుంటే వరదపెచ్చుగానుండునని షీఫ్ ఇంజనీరు తెలుచుచున్నాడు. కట్టలకు రెండు అడుగుల మట్టమున నీరుండుటచే కోతీఅను గ్రామమునకు అపాయము సన్నిహితమైనది. సింధులో వానలు పెచ్చుగా నుండుటవలన అనేకస్థలములలో వరదలవలన నష్టము సంభవించెనని తెలియుచున్నది. మిర్ పూర్ ఖాన్ సింధుకు ఎగువ ప్రదేశములకు యిది వరకే నష్టము అపరిమితముగా సంభవించినది. ఖాడేకోట్టు అను ప్రదేశమునకు గూడ చాల ప్రమాదము కలిగినది. కొవ్వొక గండి పడుటవలన చాలభాగము జలయమైనది. హాహివాకు ఎనిమిదిమైళ్లదూరమున గొప్పగండిపడుటచేత చాల గ్రామములు కొట్టుకొనిపోయినవి. (ఆ. ప్రెస్.)

నవీన
వాత్ కాడ్డు
డీజెల్

హారిజంటల్, 4 స్టోక్కుల కోట్ల స్టార్లింగు
భారత దేశమునకు ప్రత్యేకముగా నిర్మించబడినది.
మురుఖ్య తక్కువ, అత్యధికమును నమ్మక గలది. పంపింగుకు అన్ని పరిశ్రమములకు అదర్శనీయుమైన ఇంజను.
7½ హెచ్. పి. నుండి 80 హెచ్. పి. వరకు అనేక సైజులలో తయారుచేయబడినవి. మిగత వివరములకు ఈ దినపత్రికాసమునకు వ్రాయవలెను.

వాత్ కాడ్డు బ్రదర్స్, ఎంజనీర్స్,
ఆరీనియన్ వీధి, మద్రాస్.
ప్రదర్శనము గల స్థానములు.
బెంగళూరు, తెజవాడ
మధుర కోయంబట్టూరు

స్థానిక వార్తలు

తపాలా నోటీసు:—విదేశములనుండి ఆగస్టు 30 వ తేదీవరకు పంపబడిన మణియార్ద్ర పానుకు రూ 13-4 ఆకేటు ప్రకారం బట్టాడా చేయబడును.

రాకపోకలు:—మదకా ధియేటర్స్ అధికారియగు జె. జె. మదన్ గారు నేటి యుదయమునకు మద్రాసునకు వచ్చి నేటి మధ్యాహ్నము బెంగళూరున కేగిరి.

మోహనవిలాసలైబరరీ:—ఈలైబరరీయొక్క ది నోత్తనము సెప్టెంబరు 1 తేదీని నె 48 రు గోవిందప్పనాయక వీధియందు మధ్యాహ్నము 3-30 గంటలకు ది. బి. ఎల్. ఎ. గోవిందరావువ అయ్యరు బి. ఎ. బి. ఎల్. గారి యధ్యక్షత క్రింద జరుపబడును.

సత్యవతిబాయి కాలక్షేపము:—శ్రీమతి సత్య వతిబాయి (కాకినాడ) చింతాదిపేట నేపియరుపార్కు చేరువ నున్న గోషమ లైబరరీలో 81 వ తేదీ కనివారం సాయం కాలం 5 గంటలకు రామదాసు చరిత్ర కాలక్షేపమును తెలుగు న జరిపెదరు. సర్. ఏ. పి. పాత్రోగారు అధ్యక్షతవహింతురు.

శ్రీపాండురంగభగవత్ కథా ప్రసంగసభ:— ఈసభవారి యజమాన్యమున సెప్టెంబరు 1 తేదీని సాయం క్రము 4 గంటలకు హిందూ ధియలాజికల్ హైస్కూలు హాలునందు శ్రీరంగం శేకగోపాచార్య స్వామివారు అంగుళీయ ప్రదాన మను కాలక్షేపమును జరిపెదరు.

తిరువళ్ళిక్కేణి అన్నదాన సమాజం:—విజయ నగరం మహారాణి విద్యావతిదేవివారు శ్రీ మహారాజ అలఖ నారాయణ గజపతిరాజ్ విజయనగరం మహారాజుగారి జన్మ దిన సందర్భమున గత 27, 28 తేదీలందు బీదలకు అన్నదాన మొనర్చుటకుగాను తిరువళ్ళిక్కేణి అన్నదానసమాజముయొక్క కార్యదర్శికి 200 రూప్య పంపిరి. ఈమె కోరిక ప్రకారం గత మంగళవారమున బుధవారమునాడును దినమునకు 500 బీదలకు పుష్పాన్నభోజనము పెట్టబడెను అని అన్నదానసమాజము యొక్క కార్యదర్శిగారు వ్రాయుచున్నారు.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

ప్రకటన

1919 సంవత్సరమునకు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమువారు యాక్రిందిపత్రములు నొసగిరి.

(1) సర్ ఆర్. వెంకటరత్నంగారి పత్రము:—యస్. ఇ. యస్. రాఘవాచారి, ఏ. ఆర్. కాళాశాల నెల్లూరు ఇంట ర్మిడియటు పరీక్షయందు కృతార్థుడగుటచే నొసగబడెను.

(2) ఆంధ్రనాటకపితామహ ధర్మవరం కృష్ణమాచార్య గారిపత్రము:—టి. సత్యనారాయణరావు, పి. ఆర్. కాలేజి, కాకి నాడ ఇంటర్మిడియటు పరీక్షయందు కృతార్థుడగుటచే నొసగ బడెను.

(3) ప్రథమ ప్రోఫెసర్లగు పత్రము భక్తవత్సలదాసు పాట్నెక్, యం. ఆర్. కాలేజి వియనగరం బి. ఏ. పరీక్ష యందు కృతార్థుడగుటచే నొసగబడెను.

(4) సర్ ఆర్. వెంకటరత్నంగారి బి. ఏ. పత్రము కే. శేషగిరిరావు, భక్తవత్సలదాస్ పాట్నెక్ గార్లకు, యం. ఆర్. కాలేజి, విజయనగరం. బి. ఏ. పరీక్షయందు కృతార్థుల గుటచే నొసగబడెను.

(5) చెవ్రూరు సన్యాసిరాజు పత్రము భక్తవత్సలదాసు పాట్నెక్ యం. ఆర్. కాలేజి, విజయనగరం బి. ఏ. పరీక్ష యందు కృతార్థుడగుటచే నొసగబడెను.

(6) ఆంధ్రరస్య పత్రము పి. కృష్ణమార్గ మెడికల్ కాలేజి వికాఖపట్టణం, యం. బి. బి. యస్ పరీక్షయందు కృతార్థుడగుటచే నొసగబడెను.

జనరల్ మాస్టర్లూ పత్రమును, కొమ్మిట్టాజు వెంకట లక్ష్మణరావు పత్రమును, కామేశ్వరీ విశ్వనాథ పత్రమును యీ వత్సరము నొసగబడవు.

సి. డి. యస్. చెట్టి, రిజిస్ట్రార్.

నమ్మకమునకు, అందమునకు!

సుప్రసిద్ధమైన దుకాణము:—పలకరములలో నవీన నగలు,

వెండిసామానులను ప్రత్యేకముగా తయారుచేసి సిద్ధముగానుంచుచున్నాము. తప్పక ప్రతి యొక్కరు చూచి, ఆనందించవలెను. సీమకములముల నగలుకూడ స్టాఫులో నున్నవి. సవరం బంగారుకు సీమవెండికి పూచీ నిచ్చెదము. వెండిసామానులు ఎల్లెక్రిక్ పనులచే యంత్రము లందు తయారుచేయబడుచున్నది. బోకుగా తీయువారికి, వర్తకులకు ప్రత్యేకసదుపాయ ములుగలవు.

ఉమ్మడి బంగారుశెట్టి అందు నన్ను 62-2

సీమకములములు, బంగారువెండి నగలవర్తకులు, పరిశ్రమశాల 226, గోవిందప్పనాయక వీధి, హోమాం 28, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

1 కేరు రూ 1-12-5
5 కేరు రూ 7-8-0

హాలామి త్రి సంచీవి.

(రిజిస్టర్డ్) 1/2 కేరు రూ

దీర్ఘ ఉడుకులకు, శుక్ల నష్టము, చర్మవ్యాధులకు, స్త్రీల ఋతువ్యాధులకు గ్యారంటీ. జి. యస్. రావు, ఆంధ్ర మెడికల్ స్టోర్సు, రామానాయుడువేట, మచిలీపట్నం, కృష్ణాజిల్లా.

వాల్యార్డు కంపెనీ క్యాపియరు ఆత్మహత్య గావించుకొనుట

వాల్యార్డు కంపెనీ క్యాపియరుగానుండిన హనుమంత రావు అనునతడు మొన్న కచ్చాశేర్వరకోవిల సరోవరమునందు పడి యాత్మహత్య గావించుకొనెను. అతని శవము నిన్న ఉద య మాయా సరోవరమునందు నీటిపై తేలుచుండెను. ఇతడు వాల్యార్డు కంపెనీ క్యాపి యరు గా నుండి యా కంపెనీ ద్రవ్యము 18000 రూప్య వరకు కంపెనీవారికి తెలియక అపహరించి మోసముచేసెనని తెలియుటచే కంపెనీవారు రెండ్రోజులకు మునుపే పోలీసు వారివద్ద ఫిర్యాదుచేసిరి. చనిపోయిన అతని చొక్కాయందు 1000 రూపాయలున్న యింకా కొంతసామును పోలీసువారికి దొరికెను.

శవపంచాయతీ విచారణయందు యితడు ఆత్మహత్య గావించుకొనెనని నిర్ధారణచేయబడెను. (అ. వెన్.)

బెజవాడ

స్పిన్నింగు అందు వీవింగు మిల్లులు

అమ్మకమునకు సిద్ధముగా నున్నవి ది బెజవాడ స్పిన్నింగు అండ్ వీవింగు మిల్లులు అమ్మకమునకు సిద్ధముగా నున్నవి. ఈ నేత యంత్రాలయము నుంచి విలువ గలిగినట్టియు, య 10-83 ట్లు ప్ర దేశమున కృష్ణా కె నా ల్ స్టేషను సమీపమున బెజవాడకు దక్షిణమున 3 మైళ్ల దూరమున నున్నది. యంత్రాలయ భవనము నవీనపద్ధతుల ననుసరించి నిర్మింపబడినది. మిల్లుభవన ములు, మిల్లు నౌకరులకు సరిపోవు వసతిగృహములు, 450 గుర్రముల పనుగల స్టేషు ఇంజను, నవీనమైన నేతయంత్రములు, తయారుకాబడి నిలువయున్న సప్లములు, నేతపరికరములున్న గల ఆరులకుల రూపాయిల విలువచేయు యీ నేతయంత్రాలయము బహువపుకగ నాలుగు లక్షలరూపాయలకు మాత్రమే అమ్మివేయుటకు ఆలోచనలో యున్నది. కొనతలచినవారు మిల్లు భవనములను పగటికాలముందు ఎప్పుడైనను పరీక్షించుకొన నచ్చును. మిల్లు పనిచేయుట మాత్రము 1 సెప్టెంబరు మొదలు సెప్టెంబరు 10 తేదీ లోపల చూడవచ్చును. ఇతర వివరములకు గూమారి లక్ష్మణరావుగారు బి. ఏ. లిక్విడేటరు, బెజవాడ అను చిరునామాకు వ్రాయవలయును. పైమిల్లులను ఆంధ్రదేశమునందు గల ధనాధికులను, పరిశ్రమాభిలాషులను తగిన ధనము నిచ్చి కొనెదరని నమ్ముచున్నాము. ఆంధ్ర దేశపు మిల్లులను కొని ఆంధ్రులు తమప్రతిష్ఠను నిలబెట్టిరి. అటులే ఆంధ్రులు యీ నేతయంత్రాలయమునుగూడ కొని తమకుగల పరిశ్రమాభిలాషను వెల్లడించెదరు గాక యని కోరుచున్నాము.

సర్వపక్ష సమావేశ రివార్డు

నైహూరిపోర్టు తెలుగుపుస్తకములు బెజవాడ ఖద్దరు స్టోర్సులోను, బందరు కాంగ్రెస్ ఆఫీసు లోను విక్రయమునకు సిద్ధముగా నున్నవి. కావల సినవారు ఆయాస్థలములలో తీసుకొనవచ్చును. వెల రు 1/- కయూపాయి మూలం

రు. 1000 లు ధరము

ఏలూరు గోసంరక్షణసమితి

ఏలూరు, గోసంరక్షణసమితి; అన్న, వస్త్ర, వైద్య విద్యాదాన సమాజము; హిందూయువజనసంఘ గ్రంథాలయ; శాశ్వతధర్మకర్తలు మ||రా||శ్రీ పోలిశెట్టి గోపాలస్వామి, నార్ల యణరావు, రంగనాయకులుగార్లు యిదివరలో యీ సమితి యిచ్చిన ధర్మముగాక, తిరిగి 23-8-29 తేదీన జాయంత్యు రు 1000/- పదివందల రూపాయలు శాశ్వతనిధికి ధర్మము ఇచ్చి నారని సంతోషముతో తెలియపరచుచున్నాము. ఇంకా వీరికి కృతజ్ఞతాభివందనము లందజేయుచున్నాము. యీ సమితి, వీరి ధర్మ మిప్పటికి రు 4800/- నాలువేల ఎనిమిది వందల రూపాయలు శాశ్వతనిధికి ధర్మము చేరివున్నది. ఇందుకు వింకృతజ్ఞతాభివందనములు.

మద్దుల వెంకటచిన్నరాజు. (వైస్ ప్రెసిడెంట్)

జగన్నాథము

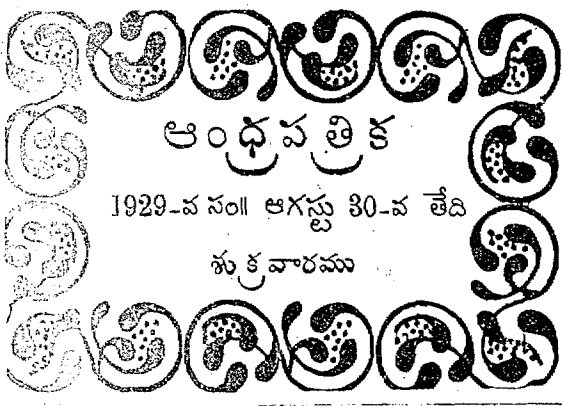
శ్రీ జగన్నాథస్వామివారి దేవళములో ఆగష్టు 1 తేదీనుంచి విద్యుద్దీపములు వెలిగించినారు. విద్యుద్దీపముల తేళములోనికి వెళ్లగూడదని పండాలువగైరా చాలా ఆనము జరపినారు. అయినప్పటికి పూరిరాజా శ్రీరామ దేవుగారు చాలా శ్రద్ధబూని పట్టుదలపైని ప్రవేశపెట్టి ఈసంవత్సరము స్వామిగారి ర్పూలయంత్ర విద్యుద్దీప దీప్తి చాలా బాగుగా జరిగినది. యాత్రికులకు చాలా సౌకర్యము నున్నది.

కుమార వెంకటాచారి, గధ

త్వరపడుడు! త్వరపడుడు! ఇకను మోసపు పుస్తకములను కొని మోసపోకు.

సతీపతికుత్సాన రహస్యములు

ఇట్టి గ్రంథ మిదివర కాంధ్రభాషలో వెలువడియలేదు. ఇందు గృహస్థాశ్రమధర్మము సతీపతుల న్యోన్యత్రేతతో పరిగల విధులు, శ్రేమతేత్వము, స్త్రీవాతులు, పురుష జాతులు, వాని ప్రవర్తనలు, జాతుల పాఠశ్రమములు, వానియొక్క అభిప్రాయము, శయ్యాగృహసాధ్యములు, వాని లక్షణములు, ఎట్టి సతీపతుల కెట్టి సంతానము గలుగునను విషయము, గర్భవిషయములు, గర్భస్త్రీ లనుసరింపవలసిన విధులు, గర్భవతుల యారోగ్యావశ్యకత, శిశురక్షణ, ఆగష్టు 1920 ప్రవైరములకు గల కారణములు, వానిని శిమంపక్షాదువారిచే, యములు, వారికుండవలసిన స్నేహావశ్యకత, మున్నగు విషయా యములతోను, సంపర్కానుసారముగ గల అఫ్టర్ డివైజు తమకులు 25 లోను గ్లజు 410 పేజీల పైబడిన సీమకాంతి తమచక్కని బైండుతో విరాజిల్లుచున్నది. ప్రతిగృహస్థుడు సతీపతున చదివియే తీరవలెను. కొద్దిప్రతులే గలవు. ఎనుండి పుస్తకము 1-కి రు 2-0-0; తపాల ఖర్చు 7 అణలు. రెండుపుస్తకము లొకేసారికొనువారికి తపాలఖర్చు తగ్గిం చూ చిరునామా:—ఆర్యక బుక్ డిపొజిట్. 19 తాండవరాయ మొదలిపేట, తిరువళ్ళిక్కేణి, మద్రాసు.

మద్రాసు మ్యూజియము

1928-29 సంవత్సరపు మద్రాసు మ్యూజియమునివోట్ల కొంతయభివృద్ధిని గనుపఱచుచున్నది. యూనివర్సిటీ లైబ్రరీని సినేటుభవనమునకు మార్చుటచే, కొంతచోటు కలసివచ్చెను. క్యానిమోరా లైబ్రరీలోని గ్రంథములను విషయములబట్టి విభజించుటకు వీలయ్యెను. చెన్నపురిలోని మొక్కల గూర్చి యొకగ్రంథము ప్రచురింపబడెను. వైష్ణవుల ఆచారముల గూర్చియు, దేవాలయ కర్మకాండను గూర్చియు, సహాయోద్యోగి యొక గ్రంథమును రచించెను. సంగీతజాతముల ప్రదర్శనము కొంత అభివృద్ధి జూపెను. 1047 వెండినాణెముల పట్టిక ప్రచురణచేయబడెను. ఇవి ముప్పదియేడువంశములకు సంబంధించియుండెను. ప్రాచీన వృద్ధచిత్రములును, శైవచిత్రములును ప్రత్యేకముగ నేర్పాటుచేయబడెను. భాగ్యములభాగమునిమిత్తము, మ్యూజియము గోపాల్ పురాతన వస్తుపరిశోధనముగూర్చి ఉపన్యాసము చేయుచుండెను. వాని నికమీద ఆపివైచు మచిట్ల మ్యూజియం అధికారులు నిశ్చయించిరి. కారణముగా తెలియకున్నది. మద్రాసు ఉపాధ్యక్షుల మ్యూజియము నేటుల యువయోగింపవలకడమున గ్రహింపలేదని, రిపోర్టు చెలుపుచున్నది. మ్యూనిసిపల్టీలైబ్రరీని వేరొక ప్రదేశమునకు మార్చుటచే, క్యానిమోరా లైబ్రరీకి వచ్చు పాఠకులసంఖ్య పెరిగెను. వృద్ధి, స్థలసంకోచ మిందువలన తొలగెను. కొన్ని పుస్తకములను, పత్రికలను తగినరీతిని విభజించుటకు వీలయ్యెను. పఠనమందిరమునందు, పెక్కు ముద్రాపత్రముల పాఠకుల యువయోగార్థము ప్రదర్శించు పాఠకులను ముప్పది పాఠకులు వీనిని శ్రద్ధతో పఠించుచున్నది. గూడ, తెలియుచున్నది. లైబ్రరీలోని పుస్తకముల పూర్ణమగు పట్టిక తయారగుటచే, పాఠకుల కిది విశేషోపయోగకరముగ నుండగలదు. ఇంతకుపూర్వము లైబ్రరీనుండి గ్రంథముల నిండ్లకు పోవుటకు పసలే చాల తక్కువగ నుండెను. ఇట్టివనతులను మెరుగుటకు, ఏర్పాటులు సూచింపబడెను. ఇందుకుగాను, తాత్కాలికపు సిబ్బంది 0.1 జూరు చేయబడెను. చిత్రకళ గూర్చియు, యాజ్ఞముగ గూర్చియు రచింపబడిన శ్రేష్ఠమగు గ్రంథమును గూర్చియు, ప్రభుత్వమువారు ఎనిమిది నెలలు గ్రాంట్లు నిచ్చిరి. నివేదనసంవత్సరములో 41757 గ్రంథములను పాఠకులు పరిశీలించిరి. ప్రమాణ గ్రంథములు లైబ్రరీకి సంపాదించుకొనినవి. వీలలో 231 గ్రంథములు కొనబడెను. బయ్యెబ్బది గ్రంథములు ఉచితముగ లభించెను.

పాఠకు లీ గ్రంథముల నెంతవరకు పరిశీలించిరో, ఎంతవరకు లాభ మొందిరో ప్రకటించిన బాగుండును. మ్యూజియమును చూచుటకు వచ్చినవారు, గ్రంథముల నూరక తిరుగవైదిన ప్రయోజనముండదు. క్యానిమోరా గ్రంథాలయము బోలు ప్రసిద్ధ గ్రంథాలయము జ్ఞానవ్యాప్తికి సాధన మగునటుల జూచుట, గ్రంథాలయనిర్వాహకుల విధి యగుచున్నది. ఇండ్లకు గ్రంథముల నిచ్చు సౌకర్యములను చాలవరకు విస్తరించినగాని ప్రయోజన ముండదు. మ్యూజియము నివేదిక, ఇంకను ఎక్కుడు వివరములను చెలుపుట, యవసరము.

సరోజినీదేవి

సరోజినీదేవిగారిని, మద్రాసు మండల కాంగ్రెసు సంఘమువారు రాజోపు ఆంధ్రరాష్ట్రీయ మహాసభకు అధ్యక్షురాలినిగ సూచించిరి. ఆంధ్రరాష్ట్రీయసంఘమువారును, ఈమె అధ్యక్షత నామోదించియుండిరి. సరోజినీదేవిగారు, అధ్యక్షత వహించుట కిదివరకు సమ్మతి జూపియుండిరి. ఇతరమండలములవారుగూడ ఈమె అధ్యక్షురాలినిగ నేకగ్రీవముగ నెన్ని కొందురని నమ్మెదము. ఇంతకు బూర్వము, సరోజినీదేవి, కాంగ్రెసు మహాసభ కధ్యక్షత వహించియుండెను. హిందూమహమ్మదీయసఖ్యమునకు, ఈమె చూపెడి ఆతురము ఆచారము. దేశమునందు అంతఃసఖ్యము ప్రబలవలెనని, యీమె గాఢముగ వాంఛించుటయగాక, ఐకమత్యసందేశమునీమె దేశమందంతట పెదజల్లుచున్నది. వక్తృత్వ సామర్థ్యమునందు, ఈమెను మించువారు పురుషులలోగూడ లేరని చెప్పవచ్చును. అమెరికా, ఇంగ్లండు, మున్నగు పాశ్చాత్యదేశములందుగూడ, సరోజినీదేవి తన వాక్కుధామాధుర్యముచే, సభ్యుల నాశ్చర్యనిమగ్నుల గావించెను. మిస్ మేయో వ్యాపింపజేసిన అసత్యములను, ఈమె సహేతుకముగ ఖండించి, సత్యమును వెల్లడిజేయగలిగెను. ఈమె ప్రసిద్ధికవయితి యగుటచే, సంకుచితభావము లీమె నావహింపవు. మహాత్మునిసందేశమును వివిధదేశములం దీమె పెదజల్లి, ప్రబోధము గావింపగలిగెను. హిందూదేశమునకీమె అనధికారయ బారి యను నుడువులు సార్థక మయ్యెను. ఆంధ్రప్రముఖుని సతి మణి యగుటచే, నీమెను ఆంధ్రయువతిగ పరిగణింపవచ్చును. ప్రస్తుతసందర్భస్థితిలో, ఆంధ్రులను నూతనోత్సాహపరచుట గావించి, సభ్యభావమును పురికొల్పి, స్వరాజ్యసంపాదనాయత్తచిత్తుల గావించుటకు, సరోజినీదేవిగారికన్నను తగినవారింకొకరు గనుపింపరు. ప్రపంచస్త్రీలలో, డాక్టరు విసెంటుగారు దప్పిన, సరోజినీదేవిగారికన్నను సామర్థ్యాతిశయరాండ్రింకొకరు గనుపింపరు. ఈమె తనశక్తి సంతను కవిత్యమాధుర్యమునందు వినియోగింపక, రాజకీయ వ్యవహారములలో పాల్గొనవలసి వచ్చుట జూడ, పరాధీన దేశములలో ఎట్టి శాఖలలో ప్రజ్ఞ గలవారయినను, దేశన్యాతంత్ర్య సంపాదనకు బూనుకొనక తీరదను సత్యము వెల్లడియగుచున్నది. గాంధీ, తిలక్, దాసు, లజపతిరాయ మున్నగుధీరులు, హిందూదేశమునకు

స్వేచ్ఛ యున్నచో, ఇతరశాఖలలో తమ ప్రవీణత జూపియుందురు. కాని, దేశపరాధీనస్థితిలో వారింకొకమార్గము నవలంబింప వీలులేకపోయెను. ఆంధ్రులు, సహజముగ భావప్రపూరితులు. అట్టివారి నుద్బోధించుటకు, భావప్రపంచమున తిరుగాడుచుండెడి సరోజినీదేవిగారే తగినవారని ఎంచవచ్చును. సరోజినీదేవి అధ్యక్షత, ఆంధ్రరాష్ట్ర సభావిజయమునకును, స్వరాజ్యసంపాదనోత్సాహ వ్యాప్తికిని, దేశభక్త్యాధిక్యమునకును, తోడ్పడు ననుటకు సందియము లేదు.

కోనసీమ, కో-ఆవరటిపు నెంట్రులు బ్యాంకు

అమలాపురమునందలి, కోనసీమ కో-ఆవరటిపు నెంట్రులుబ్యాంకువారి 1928-29 సంవత్సరపు నివేదికము, ప్రోత్సాహకరముగ గవ్వట్టుచున్నది. అమలాపురం, రాజోలు తాలూకాలలోని పరశతి సంఘముల కిది పెట్టుబడిబ్యాంకుగ నున్నది. వ్యక్తులగు మెంబరుల సంఖ్యయు, సంఘముల మెంబర్ల సంఖ్యయు, వసూలయిన మూలధనపు మొత్తమును వృద్ధి జూపుచున్నవి. సంవత్సరప్రారంభమున 51 మంది వ్యక్తులును, 117 సంఘములును సభ్యులుగ జేరియున్నారు. సంవత్సరములో 15 వ్యక్తులును, 4 సంఘములును సభ్యులుగ జేరిరి. వ్యక్తులయొక్క పేరు ధనము రూ 19350 లనుండి రూ 31000 లకును, సంఘముల పేరు ధనము రూ 109350 లనుండి రూ 144800 లకును పెరిగెను. ఇంతకుపూర్వము సంవత్సరమున బ్యాంకుకు నాల్గు యూనియనులుండెను. యూనియనుల సంఖ్య 6 కి పెరిగెను. యూనియనులలో కొన్ని సంఘములు హిసాస్థితియందున్నవనియు, వీనిని పునరుద్ధరింపవలసినయవసరము గలదనియు, రిపోర్టు చెలుపుచున్నది. యూనియనులన్నిటిలోను డిమాండు వసూలుకూడ ఎచ్చెను. నాల్గు యూనియనులలో వాయిదా మీరినబాకీలు లేవని తెలియుచున్నది. ఫిక్సెడు డిపాజిట్లను, నిర్ణీత కాలము ముగియక మునుపు చెల్లించుట శ్రేయస్కరముగాదని, పాలకవర్గమువారి రెంచుచున్నారు. ఈ బ్యాంకులోను ఇంకీరియల్ బ్యాంకులోను, ఓవరు డ్రాఫ్టులున్నవి. ఈబ్యాంకు చెల్లింపవలసిన వైకము కన్న, సంఘములు బ్యాంకుకు చెల్లంపవలసిన అప్పులు హెచ్చగ నుండుటచే, ఎట్టియిబ్బందియు గలుగలేదు. ఇతర బ్యాంకులనుండి తీసికొనిన అప్పుల కాలపరిమితకన్న తక్కువకాలమునకే ఈబ్యాంకువారు సంఘములకు అప్పుల నిచ్చుచున్నారు. కోనసీమ నెంట్రులుబ్యాంకువారు ఇద్దరు ఇన్స్పెక్టర్లను తనిఖీనిమిత్తమై నియమించిరి. వీరు నూరు సంఘములను తనిఖీజేసి, రిపోర్టులను బంపిరి. ఆఫీసు సిబ్బందికి ప్రావిడెంటుఫండు ఏర్పరుపబడెను. పదమూడువేల రూపాయలనిధి బ్యాంకుభవనముల నిమిత్తము ప్రత్యేకింపబడియున్నది. దీనితో నొక ఎకరము స్థలమును, అందులోని ఇంటిని 12,500 రూపాయలకు కొనుటకు నిశ్చయింపబడెను. బ్యాంకు నర్వవిధముల సభివృద్ధి గాంచుచున్న దనుటకు సందియములేదు. సహకారపు బ్యాంకులు, రయితులకు మిగుల లాభించు ననుట నిశ్చయము. బ్యాంకులవిచారణ ప్రారంభ మయినది. దీని ఫలముగ సహకారపు బ్యాంకుల స్థితిగూడ చక్కబడుచో విశేషలాభము చేకూరగలదు. సహకారపు

బ్యాంకులవలె, నితరబ్యాంకులు గ్రామప్రజలకు సేవకరింపకున్నవి. వారికి తగిన సౌకర్యముల నొసగకున్నవి. కోనసీమ సహకారపు సంఘాలు బ్యాంకువారి రాబోపు రిపోర్టు, ఇంకను ఎక్కువ అభివృద్ధిని జూపు నని నమ్మెదము.

భక్తలు హర్షరు

కర్నాటరాష్ట్రమున కింతవరకు హర్షరు లేకున్నది. కాని, భక్తలు రేపునొద్ద హర్షరు నిర్మించుటకు ఏలగునని చూపుటకు యం.యల్. కొత్తిగారొక గ్రంథమును రచించిరి. భక్తలు హర్షరు మొదటి తరగతి హర్ష రగునని, కొత్తిగారు నిరూపించిరి. మైసూరుపాలకు లిందులకు తోడ్పడుచో, నిక్కార్యము నెరవేరు ననుటకు సందియములేదు. సర్ విశ్వేశ్వరయ్యగారు మైసూరు దివానుగ నున్నపుడు, భక్తలు హర్షరు స్త్రీమును ప్రతిపాదించిరి. షిమోగా, భక్తలు రైల్వేను నిర్మించుటకు సంకల్పించిరి. కాని, విశ్వేశ్వరయ్యగారు దివాను పదవిని వదలినప్పటికీ, దీనిని సాగించువారు లేకపోయిరి. 1924 సంవత్సరము డాక్టరు పరాంజయై గారి అధ్యక్షతక్రింద, హర్షరు వ్యవహారమును విచారించుట కొక కమిటీ ఇండియా ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడెను. ఈ కమిటీవారు భక్తలు హర్షరు విధానమును ఆమోదించిరి. కాని, అప్పటి దివాను సర్ ఎ. బెనర్జీ గారిందుకు తోడ్పడరయిరి. ప్రజాభిప్రాయము ఈ ప్రాజెక్టును ప్రోద్బలపరచుచున్నది. మైసూరు ఆర్థిక సమావేశమువారును, కర్నాట వాణిజ్య సమావేశమువారును, దీని నామోదించుచు తీర్మానించిరి. భక్తలు పట్టణము, కర్నాట రాష్ట్రమందలి అన్ని తావులకును చేరువున నున్నది. బాంబాయి, మద్రాసు రాజధానులలోని కర్నాట భాగములకును, మైసూరు కర్నాటమునకును అందుబాటులో నుండుటచే, దీనిని త్రివేణీ సంగమమని, కొత్తిగారు పిలుచుచున్నారు. భక్తలు ప్రాజెక్టు సిద్ధించునెడల, కర్నాటరాష్ట్రవర్తకము విశేషముగ పెరుగగలదు. మైసూరు మహారాజగారి విషయమై శ్రద్ధవహించినగాని, యిది నెరవేరజాలదు.

సింధువటదలు

సింధునది వటదలయపడవము తగ్గె నని తలంపబడెనుగాని, అట్టియూహలు వ్యర్థము లయ్యెను. ఇది వర కెన్నడును రానంతటి వటదలు ఆకస్మికముగ ప్రవహించెను. నీటిమట్ట మింత ఎత్తుగ నిదవర కెన్నడును రాలేదు. పంజాబులో గురిసిన యధికవర్ష పాతమువలన, మూడునదులు పొంగి పొరలెను. ప్రాణోపద్రవ మధికముగనున్నది. జంతువులు పెక్కులు నీటిపాలయ్యెను. ఆస్తినష్టమున కంతు లేదు. మనుష్యోపద్రవము గూడ తక్కువగ నుండబోదు. గ్రామములు కొన్ని నీటిలో పూర్తిగ మునిగి పోయినవి. భూములు, ఇండ్లు జలమయములయ్యెను. డేరాగాజిఖాను పట్టణ మంతయు కొట్టుకొనిపోవు స్థితిలో నున్నది. అధికారులు ప్రజలను ముందుగ మందలించిరిగాని, ఎందరు దేశము వదలి పారిపోగలరు? వరదలను నిరోధించుటకు, ఇంజనీయరులకు సాధ్యపడుట లేదు. ఇట్టి విపత్సమయములో వరదలచే బాధింపబడుచున్నవారికి, భారతీయు లన్ని ప్రాంతములనుండియు ధనసహాయము బంపుట అత్యవసరము. ప్రభుత్వమువారు సలుపు సహాయము, ప్రజలకు పశాంతి గలిగించజాలదు. విపత్సమయములయందే, మానవసౌభ్రాతృత్వము పొడగట్టును. భాషాభేదములుగాని, జాతిమతభేదములుగాని, రాష్ట్రభేదములుగాని, ఇందు కడ్డుపడజాలవు. ఏ ప్రాంతమునకు వరదల ఉపద్రవము తటస్థించినను, భారతీయు లందరును గలసి ఇంతవరకు తోడ్పడుచుండిరి. ఈ మారుగూడ, సత్వరసహాయము చేకూరుగాక యని కోరెదము.

యము, ప్రజలకు పశాంతి గలిగించజాలదు. విపత్సమయములయందే, మానవసౌభ్రాతృత్వము పొడగట్టును. భాషాభేదములుగాని, జాతిమతభేదములుగాని, రాష్ట్రభేదములుగాని, ఇందు కడ్డుపడజాలవు. ఏ ప్రాంతమునకు వరదల ఉపద్రవము తటస్థించినను, భారతీయు లందరును గలసి ఇంతవరకు తోడ్పడుచుండిరి. ఈ మారుగూడ, సత్వరసహాయము చేకూరుగాక యని కోరెదము.

కాంగ్రెసు సభ్యులు

కాంగ్రెసు సభ్యుల సంఖ్యను పూర్తిజేయుటకు, సెప్టెంబరు 7 వ తేదీవరకు గడువు పెంచబడెను. ఆంధ్రరాష్ట్రీయ మహాసభ, సెప్టెంబరు 9, 10, 11 వ తేదీలలో బెజవాడలో జరుగనున్నది. ఈలోపుగ ఆంధ్రరాష్ట్రమునందలి వివిధ మండలములవారును తమతమ నిర్ణీతసంఖ్యను పూర్తిజేసి, ఆంధ్రుల గౌరవమును కాపాడుట, యవసరము. ఆంధ్రప్రముఖులు పూనుకొనుచో, నిది కష్టకార్యము గాజాలదు. మద్రాసు శాసనసభలోని కాంగ్రెసుప్రతినిధు లిపుడు తీరికగ నుండుటచే తమకాలము నిందునిమిత్తమై వినియోగించి, కాంగ్రెసుపట్ల గల భక్తి విశ్వాసములను గనుబటచుట శ్రేయస్కరము. ఆంధ్రదేశ మింతవరకు కాంగ్రెసు ఆజ్ఞలను విధ్యుక్తముగ నెరవేర్చుచుండెను. ఈమారు వెనుదగ్గుచో, అపకీర్తి వాటిల్లును. కాంగ్రెసుసభ్యుల సంఖ్యను పూర్తిజేసి, విదేశవస్త్రబహిష్కారము నిమిత్తమును మద్యపాననిషేధమునిమిత్తమును, తగిన ప్రచారము జరుపుచో, రాబోవు సంవత్సరపు కార్యక్రమమునకు ఆంధ్రదేశము సంసిద్ధత జూపగలదు. కేవలవాగ్విజృంభణకు గాక, కార్యదీక్ష కిది సమయమని గుర్తెరుంగుట యవసరము. ఆంధ్రదేశము కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును నిర్వహించుటలో, ఇతర రాష్ట్రముల కేమాత్రము వెనుదీయదని నమ్మెదము.

ప్రపంచము చుట్టివచ్చుట

జర్మనీవారి “గ్రాఫ్ జస్టిను” అను విమానము ప్రపంచమునంతను 21 దినములలో చుట్టివచ్చెను. వీనిలో పండ్రెండుదినములు మాత్రమే విమానము ప్రయాణము జేసిన దినములు. ఇంతవరకు, ఏ విమానమును ఇంతత్వరలో ప్రపంచమును చుట్టివచ్చి యుండలేదు. ఎంతదూర మయినను, అనతి కాలములో చుట్టివచ్చుటకు, విమానములకు సాధ్యపడుచున్నది. విమానముల మూలమునమిగిలిన యంత్రములు వెనుకబడుట తథ్యము. దూరప్రయాణముల కింకొకయంత్రము నుపయోగించుటకు, కొంతకాలమున కెవరును అంగీకరింపరని నమ్మవచ్చును. బ్రిటీషుప్రధానమంత్రిగారు తరుచుగ విమానముల మీదనే, ప్రయాణము సలుపుచు, ఇతరులకు మార్గము జూపుచున్నారు. విమానముల వేగము సతిశయింప జేయుటకు, పోటీవరీక్షలు త్వరలో జరుగ నున్నవి. గంటకు మూడువందల మైళ్లకు బైగ పయనము సలుపగల విమానము లీ పోటీలో పాల్గొనబోవుచున్నవి. ప్రస్తుతయుగము, విమానయుగమని చెప్పవచ్చును.

మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభాజీవితము

ఇంతకు పూర్వము మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభాజీవితముగూర్చి ప్రభుత్వమువారు రెట్టిప్రకటనగావించి

యుండలేదు. ఇటీవల వెలువడిన ప్రకటనముప్రకారము, శాసనసభను రద్దుజేయక, దాని జీవితమును ముందెన్నడో నిర్ణయించు తేదీవరకు పెంచుటకు గవర్నరుగారు నిశ్చయించిరి. ఇతర రాష్ట్రముల పాలకు లవలంబించిన మార్గమునే, వీరును అవలంబించిరి. శాసనసభల జీవితమును పెంచుట కింతవరకు, ప్రభుత్వమువారు తగిన హేతువులను తెలుప రయిరి. లేబరు ప్రభుత్వమువారికి, శాసనసభాజీవితమును పెంచుట యిష్టము లేదనియు, ఎన్నికలను జరుపుటకు వీరు ఉత్తరు విచ్చెదరనియు, వదంతి వ్యాపించియుండెను. కాని, తుదకు లేబరు ప్రభుత్వమువారు గూడ, ఇండియా ప్రభుత్వ నిర్ణయముతో సరిపెట్టుకొందురేమో యని సందియ మేర్పడుచున్నది. వీరి విశాలాశయములు, రానురాను ఏమూలకో యెగిరిపోవుచున్నవి.

శ్రీ రామకృష్ణ విద్యార్థిగృహము

చెన్నపురిలోని శ్రీరామకృష్ణవిద్యార్థిగృహమునకు, ధనసహాయము గావలయునని, విన్నపము ప్రచురింపబడినది. సాహిత్యవిద్యతోపాటు పార్శ్వశామిక విద్యను గూడ మెప్పుజేయవలయునను సంకల్పము గలదు. సాశ్రమవిద్యాలయ మిదివరకే ప్రశంసాపాత్రముగ పనిజేయున్నది. హైస్కూలులో తమ చదువును ముగించి వెడలువారు పరిశ్రమలలో శ్రద్ధవహించి, జీవనమునకు వెదకుకొనకుండు జేయగలందులకు, పార్శ్వశామికపాఠశాల గూడ నెలకొల్పబడినది. దీనియందు నాల్గుసంవత్సరములశిక్షణ గజపబడును. ఇక్కార్యము నెరవేరవలయుననిన, ధనము పుష్కలముగ నుండవలయును. లక్షరూపాయల గావలయు నని విద్యాలయనిర్వాహకు లెంచుచున్నారు. వీరు చేసినవిజ్ఞప్తికి ఉదారవంతు లెల్లరును తోడ్పడగోరెదము.

ఆంగ్లోయిండియనుల భావిస్థితి

గాంధీమహాత్ముని భావములు

“ఎంగ్లయిండియా పత్రికలో ఆంగ్లోయిండియను సంఘముయొక్క హక్కులను గూర్చినవ్యాసములు లేరుమగా ప్రకటింపబడుటలేనను నింప నిరాధారమైనది. ఆంగ్లోయిండియను సంఘమువారు ఆంగ్లోయిండియను కల్యమనకు చేసిన నిర్లక్ష్యమునుబట్టి వారు పాలకజాతితో సమానముగా హక్కులను గౌరవములను కోరునెడల భారతీయులకును ఆంగ్లోయిండియనులకును పోటీ కలిగిన సంస్కరములలో పాలకజాతివారు ఆంగ్లోయిండియనులకు సహాయము చేయగలిగిన తరుణములు కలిగినపుడు భారతీయుల హక్కులను భంగపరుచుటకు ఆంగ్లోయిండియనులు కారకులగుదురు. ఒకరి హక్కులను మిరియొక రాక్షసింపగోరవో ఆట్టి ఆక్రమమున కెవరు కారకులయిననుగూడ యంగ్లయిండియా పత్రిక వారి చిర్యలను నిరసించుచునే యుండును. ఆంగ్లోయిండియను సంఘమునకు చేర నట్టి ఆంగ్లోయిండియనులవిషయమున వారు మొదట తమ స్థానస్థులు, స్థిరపరులొనవలెను. తాముగూడ భారతీయులమే యని వాగ్దాగ్రహించి భారతీయుల జీవితపద్ధతినే అవలంబించినచో వాగ్దాగ్రహితులే యగుదురు. ఆంగ్లోయిండియనులీహక్కులను తాత్కాలికప్రదములుగానే యున్నవి. వీరికును అలభ్యతలను నాశించుచున్నారు. ఈ సంఘమువారు నిజముగా భారతదేశమునందలి ఆంగ్లోయిండియనుల కందరికిని గూడ ప్రతినిధులయగుచో విఖ్యాతమున భారతవ్యాపారవ్యవహారమున విజయమును బడయుటకు ధీరత్వముతో తమపద్ధతినై పూర్తిగా మార్పుకొనవలెను.” అని మహాత్ముని ప్రాసిన వ్యాసము నిన్న 29 వ తేదీని వెలువడిన ఎంగ్లయిండియాలో ప్రకటింపబడినది.

ఆంధ్ర కృష్ణా పత్రికల సన్మానము

రానున్న ఆంధ్రనాయకులు

జరుగనున్న ఏర్పాట్లు

జెజవాడ, ఆగస్టు 29:—ఆంధ్ర, కృష్ణాపత్రికల సన్మానము కార్యదర్శులు యిట్లు తంతివార్త సంపుచున్నారు.—

సన్మానము 8 వ తేదిన జరుపుటకు యేర్పాటులన్నియు పూర్తియైనవి. పథకముకాక మందిరమునందు జరుగును. గాం. సి. ఎస్. ఎ. సరసింహారాజుగారు అధ్యక్షతనహింతురు. ఆంధ్రప్రముఖులగు నాగపతి కుష్మాపూర్ణులవారు, భూ. వెంకటపతిరాజుగారు, సి. వి. ఇ. వై. సుబ్బారావుగారు, రామలింగారెడ్డిగారు, పరమహంస వెంకటరత్నం నాయుడుగారు, దేశభక్త వెంకటప్పయ్య పంతులు, ది. బి. మోచర్ల రామచంద్రారావుపంతులు, డా॥ పట్టాభినితారామయ్యగారు, చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహంగారు, శ్రీరంగయ్యనాయుడుగారు, శాసనసభ్యులగు సర్ పరమరామ పాత్రో, కుష్మాపూర్ణమిచోదరి, రామచంద్రారెడ్డి, కోటిరెడ్డి, కె. వి. ఆర్. స్వామినాయుడు, పి. ఆంజనేయులు, కాశీశ్వరరావుగారు మున్నగువారు రానున్నారు.

రాష్ట్రసభలు

ఆంధ్రరాష్ట్ర సభల ఏర్పాటులు త్వరగా జరుగనున్నవి. గ్రంథాలయసభ, ఆంధ్రరాష్ట్ర హిందుస్థాని నేపాదేశసభ, ఆంధ్రదేశ ప్రమాణికుల సభలుగూడ రాజకీయసభలతో జరుగును. ఆహ్వానసంఘము లేర్పడి డబ్బు వసూలు చేయుచున్నవి. (శ్రీ ప్రేమ.)

విలూరు

ఈ సందర్భమున యిదివరకు మ. సూరి వెంకటనరసింహ శాస్త్రిగారు వచ్చియున్నారు. అప్పట్లో తేదీ నిర్ణయించినందున కాబోలు ఆవెంటనే తిరిగివెళ్లి నారు. ఇప్పుడు మ. అవుట పల్లి నారాయణరావుగారు యం. యె. రంగూన్ కార్మికపత్రిక సంపాదకులు వచ్చియున్నారు. ఇప్పటికి 80 మంది ఆహ్వాన సంఘములో చేరినారు. రు 350 రూపాయలవరకు విరాళములతో అయినట్లు తెలియుచున్నది. ఇంతవరకు అన్ని పార్టీలవారు సానుభూతిపాపివారు. మ. మోతే గంగారాజు, నరసింహారావు, నారాయణరావు, కృష్ణారావు జమిందారుగారు ఒకొక్కరు రు 30 లు చొ॥ రు 120 లు మాజేటి వీరభద్రరావు బ్రహ్మచారు రు 25, మధుల వెంకటప్పిరాజుగారు రు 25, సముద్ర పురుషోత్తరాగారు రు 15, అబ్బూరి జానకిరామయ్యగారు రు 15, మండా వెంకటరత్నం, నందిరాజు చలపతిరావు, పల్లాప్రగడ పానకాలరావు, కె. కిరీటి, తమ్మన మాణిక్యం, పొలికెట్టి గోపాలస్వామి కంపెనీ, కందుల రామయ్యగారు ఒకొక్కరు రు 10 లు చొ॥ రు 70, రు 5 లు చొ॥ 16 మంది చేరిరి. ఆంధ్రపత్రిక, కృష్ణాపత్రికలు వచ్చిన తర్వాతనుంచే ఆంధ్రం లెల్లరు పీకటినుంచి వెలుతురుకు బయటపడినట్లు ఆంధ్ర విషయములు తెలిసికొని కృతార్థులైరి. ఇందులకు, జ్యోతిర్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుపంతులు ముట్టూరి కృష్ణారావుగారు వందనీయులు.

(ఒకవిలేఖరి)

ఆంధ్ర గ్రంథాలయముల సభ

గ్రంథముల ప్రదర్శనము

జెజవాడ, ఆగస్టు 29:—రామమోహన గ్రంథాలయ కార్యదర్శిగారు యిట్లు తంతివార్త సంపుచున్నారు. ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయ మహాసభ 13-వ సమావేశము సెప్టెంబరు 9 వ తేది జెజవాడలో జరుగును. గ్రంథముల ప్రదర్శనము గూడ 8-11-వ తేదీ వరకు జరుగును. కావున ప్రచురణకర్తలు, గ్రంథకర్తలు తమ గ్రంథము లన్నియు పంప ప్రార్థితులు. 1928 సం॥ ప్రకటింపబడిన గ్రంథము లన్నియు, ప్రత్యేకముగ పంపబడును.

సి. వి. రామనుగారు

భార్యానమేతముగ ఇటలీ వెడలుట

బొంబాయి, ఆగస్టు, 28:—సర్ సి. వి. రామనుగారు భార్యానమేతములై “ప్రకోవియా” అను నామమే ఇటలీకి నేనువయము పంపనయిరి. ఆ నామమే సర్ సి. వి. రామ స్వామి అయ్యగారు, సర్ లాయరీగారు వెడలిరి. (అ. వె)

ఆంధ్ర సభల అధ్యక్షులు

కాంగ్రెసు పత్రికా సంపాదకులగు శ్రీవిడి లింగరాజు గారిట్లు వ్రాయుచున్నారు.

ఈసంవత్సరం ఆంధ్రసభలు సెప్టెంబరు 9, 10, 11 తేదీలలో విజయవాడయందు జరుగనున్నవి. ఈసభల కధ్యక్షత వహించువా రెవ్వరనునది ఆలోచనయందు విషయము రాష్ట్రీయ మహాసభకు శ్రీమతి సరోజినీదేవి అధ్యక్షత వహించుట కంగీకరించెనని వినుటకు సంతసించుచున్నాను. ఇంతవరకు ఆంధ్ర రాష్ట్ర మహాసభాధ్యక్షతకు వైరాష్ట్రవాసులగు తీసుకొని వచ్చు ఆచారములేదు. రాష్ట్రములోని ప్రజానేపకులకు ఈఅధ్యక్షతతో గౌరవించుట ఆచారమైనది. కాని సరోజినీదేవి ఆంధ్రులెంతి కోడలగుటచే ఆమె ఎన్నికలన ఈ ఆచారము నతిక్రమింప నక్కరలేదు. అమెరికా మొదలగు విదేశములందు తన మృదువుధుర స్వనముతో భారతమాతృసంకీర్తనమొనర్చి మిగుల ప్రశంసాపాత్రురాలై న ఆంధ్రనారీమణిని గౌరవించుట ఆంధ్రుల ధర్మమని నాఅభిప్రాయము. కావున ఆమె కేక గ్రీనముగా అధ్యక్షురాలిగా నెన్నుకొనవలెనని జిల్లాకాంగ్రెస్ సంఘములను కోరుచున్నాను. ఆంధ్ర మహాసభాధ్యక్షతకు బ్రహ్మశ్రీ పండిత చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహంగారి నెన్నుకొనవలెనని నూచించుచున్నాను. లక్ష్మీనరసింహంతులుగూరాంధ్రోద్యమమునకు, ఆంధ్ర సారస్వతమునకును ఒనర్చిన సేవను నేడు ప్రత్యేకముగా ఆంధ్రమహాసభలకు తెలియజెప్పుట వసవరము. పంతులుగారి నీసారి ఆంధ్రమహాసభ కధ్యక్షులుగా నొనర్చి గౌరవించుట ఆంధ్రుల విద్యుక్తధర్మమని నా అభిప్రాయము. ఆహ్వానసంఘమువారు తప్పక పంతులుగారి నే ఎన్నుకొనెదరు గాక యని నమ్ముచున్నాను.

ఆంధ్ర మహాసభలు సెప్టెంబరు 9, 10, 11 తేదీలయందు విజయవాడలో జరుగనున్నవి. ము. సూరి లకు చెలిసి యేయున్నది. ఆ సభలకు శ్రీమతి సరోజినీదేవిగా రధ్యక్షత వహించుట ముగిసినాడ వినియే యుందురు.

మన మా సభల కాంగ్రెసభలను నామధేయమిసెప్పడు ఆంధ్రులలో నెవరినైనను అధ్యక్షునిగా యేర్పరచుకొనియెడల బాగుండునని నాయుద్దేశ్యము. ఈ విషయమే యెవరియొద్దేశ్యములను వారు పత్రికాముఖమున డెలియబరచియుండిరి. ఈ విషయమే జి. వి. పున్నయ్య శాస్త్రిగారు మరికొందరుసభ్యులు “సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యవాదీయగు సుభాసుచంద్రబోసుగారి నగ్రాసనాధిపతిగా నెన్నుకొనవలయుననియు, వారుగారియెడ శ్రీయంత నడింపల్లి వెంకటలక్ష్మీనరసింహారావుగారి నెన్నుకొనవలయునని” మండల సంఘములకు శిఫార్సుజేసియుండిరి. మంచిదే కాని ప్రస్తుతము సంపూర్ణస్వాతంత్ర్య విచారణమేమియులేదు. అయినను నే నిక్కడ విచారణచేయును. తగనుమాడను.

ప్రస్తుత మీ సభలకు శ్రీయంత బులును సాంబమూర్తిగారగ్రాసనాధిపతిగానుండుట కంతయు దగినవారు. కాని వారు మనదురదృష్టవశమున శ్రీకృష్ణజన్మస్థాన ము నందుండిరి. అందుచే మన మింకొకరి నెన్నుకొనుటకు బాధ్యులమైయున్నాము. ఏ మహాపురుషుడు ప్లేడరు వృత్తిజేయుచు, మాసమునకు వెయ్యిరూప్యములు వచ్చురాబడిని వదలివేసి, అసహాయోద్యమమునందు బ్రవేశించి, ప్రభుత్వమువారిచే రెండుతడవలు బంధింపబడి వారిపక్కలో బల్లములై మెలంగుచు, అసహాయోద్యమమే నా పొగముని జెప్పుచు, నిరంతరము కృషిసల్పుచున్న యాత్మగమూర్తియగు మ-రా-శ్రీ గొల్లపూడి సీతారామ శాస్త్రిగారి నగ్రాసనాధిపతిగా నెన్నుకొన్నయెడల చాల బాగుండునని నాయుద్దేశ్యము. శాస్త్రిగారి విషయములు నేనిక్కడ జెప్పవసరమండదు. ఆంధ్రుల కందరి కీ విశదమే!

కావున మండల సంఘములవారు యోచనజేసి వారి బాధ్యతను తీర్చుకొనవలయునని పార్థింపచుంటిని.

కూచిభొట్ల ప్రభాకరశాస్త్రి,
ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సంఘసభ్యుడు.

జెజవాడలో సెప్టెంబరునెల 9, 10, 11 తేదీలను ఆంధ్రరాష్ట్ర సభయు నాంధ్రమహాసభయు, జరుగనున్నవి చెలివెడిసి. ఆంధ్రవ్యక్తిత్వమును బోనాడకుండ నేటిట నిట్టి సభల గావించుట శుభమాచకమే! ఆంధ్రదేశములోని సుప్రసిద్ధపండిత శిరోరత్నమును, విమర్శకుడును, గీర్వాణాంధ్రములందును, ఆంగ్లమునను అనితరసాధారణ పాండిత్యముగలట్టి బ్రహ్మశ్రీ మహాపాధ్యాయ ఆదర్శ, వేంకటరాయ సాంఖ్యాయన శర్మగారిని ఆంధ్రసభల అధ్యక్షులుగా నెన్నికొనిన ఆహ్వానసంఘము వారేమి యాంధ్రసాధులేమి తమ కసీసభ్యులమున నిర్వర్తించిన

వారలగుదురు. వీరు విశాఖపట్టణము మండలములోని పార్వతీ పురము. వాస్తవ్యులు లేకున్న బ్రహ్మశ్రీ ప్రభల లక్ష్మీనరసింహంగారినిగాని, శ్రీ దర్శనాచార్య రాజా భుజంగరావు బహుదరు వారినిగాని యెన్నుకొనిన చాలమంచిది. ఆంధ్రసభలో శ్రీ సాంఖ్యాయన శర్మగారికి గల కైదువ్యయమునకును, వక్తృవ్యయమునకును, రచనానైపుణిని మెచ్చి “కళాప్రవీణ” బిరుదము నిచ్చుట ధర్మము. శ్రీ శర్మగారు పయోవృద్ధులునునై యున్నారు. ఆంధ్రదేశములో బ్రహ్మశ్రీ వేదము వేంకటరాయ శాస్త్రిగారును బ్రహ్మశ్రీ సాంఖ్యాయన శర్మగారును బాండిత్యమున రెండు పర్యాయములవంటివారనియు, సంచార విజ్ఞాన సర్వస్వములనియు, నొకానొకప్పుడు స్వర్గీయ కే. వి. లక్ష్మణరావుగారును, కవిరాజు నత్సవాయి వేంకటనీలాద్రిరాజుగారును అభివర్ణించిరి. సత్యము. కావున విజ్ఞానమహాదధులగు శ్రీ శర్మగారిని ఆంధ్రసభవారు వైవిధ్యముగ గౌరవించుట సమంజసము.

(ఒక నిరవేతుడు.)

విశాఖపట్టణము

(స్వీయవిలేఖరి)

శ్రీ శ్రీనివాస అయ్యంగారి సన్మానము

29-8-29 ఎ. వి. యె. కాతేజీ వాఙ్మయసంఘ హార్నికోత్సవమున కావ్యనింపబడిన శ్రీ పి. టి. శ్రీనివాస అయ్యంగారి సన్మానార్థము నిన్న సాయంకాలము పురమందిరమున పౌరసభ జరిగెను. శ్రీ భూపతిరాజు వెంకటపతిరాజుగారు అధ్యక్షతనహించిరి. సభలో పలువురు పురప్రముఖు లరు డెంచియుండిరి. అధ్యక్షులు శ్రీనివాసయ్యంగారిని పురప్రముఖుల కెరింగింపుచు వారిప్రతిభను కొనియాడిరి. పిమ్మట శ్రీ హ్యాయశాస్త్రిగారు సన్మానపత్రమును పఠించి శ్రీనివాసయ్యంగారి కర్పించిరి. తదుపరి శ్రీప్రభల లక్ష్మీనరసింహము పంతులుగారు తమ సహజభోరణితో సువస్థకేంపుచు శ్రీనివాసయ్యంగారి పాండిత్యము, విమర్శనాసామర్థ్యము విజ్ఞానాన్నత్యముగూర్చి గంభీరముగ నుపన్యసించిరి. పిమ్మట శ్రీ శ్రీనివాసయ్యంగారు ఉపన్యసించుచు ప్రస్తుతము ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము ఎట్టి పరిస్థితులందున్నదియు, ఆదర్శప్రాయమగు విశ్వవిద్యాలయముగ ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ ముండునట్లుగ ఆంధ్రులు కృషిచేయవలెననియు నిస్సరముగ అనుకరణములవలన లభ్యమేదనియు నుడివిరి. అంతయున అధ్యక్షులు శ్రీనివాసయ్యంగారికి ధనరూపముగ బహుమాన మర్పింపవలెనని నుడివిరి. ఆ ధనమును తాము రచించుచున్న “ఆంధ్రప్రతిభ” అను గ్రంథము కొరకు వినియోగింతుమని శ్రీ శ్రీనివాసయ్యంగారు నుడివిరి శ్రీ శ్రీనివాసయ్యంగారు విశాఖపట్టణము ఎ. వి. యె. కాతేజీ ప్రెసిపాలుగ నుండి మిక్కిలి విఖ్యాతిని గడించియుండిరి. వీరు పదమూడు నత్సరములై యింకల ఉద్యోగమును చాలించి వెడలియుండిరి. ప్రస్తుతము మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయమున “హిష్టరీ రీడరు”గ నున్నారు. వీరి సన్మాననిధికి తగు ప్రయత్నములు చేయబడుచున్నవి.

కాంగ్రెసు ప్రచారము

నగరకాంగ్రెసు అధ్యక్షులగు శ్రీ దినుమర్తి వెంకటరామ స్వామిగారును కార్యదర్శి శ్రీ కొల్లూరి సూర్యనారాయణుప్ర గారును కాంగ్రెసుసభ్యుల చేర్చుటకు చురుకుగ ప్రచారము చేయుచున్నారు. ప్రస్తుతము నగరమున 800 మంది సభ్యులు చేరిరి. ఇంకను చేరుచున్నారు.

పురపాలక సంఘము

పురపాలక సంఘమునకు మహారాణీవేట వార్డు ఎన్నికలు జరిగినవి. శ్రీ సీతాపతిరావుగారును శ్రీ రంగమన్నారు గారును ఎన్నుకొనబడిరి.

వకటన

నాతాలూకు 1928 సంవత్సరం 28 మార్చి తారీఖున పోలిసేని బుచ్చయ్యగారిపల్లె నేను రు. 200 లకు విక్రయమును పొంది గన్నవరం సబరిజెట్టెగిరిలో రిజిస్టరుపొందిన గార పాడు గ్రామములోని నివేశనం 52 చతురం గజముల కేర్పడిన విక్రయ దస్తావేజు. జెజవాడకు తీసుకొని వెళ్ళుచుండగా దారిలో పడిపోయినది. నదరు దస్తావేజు ఎవరికైన దొరకినయెడల జెజవాడలో నా ప్లేడరు గారగు పెద్దిభొట్ల వీరయ్య పంతులుగారి కిచ్చినయెడల రు. 10 లు పది రూపాయలు బహుమతి ఇవ్వబడును.

19-8-29

పాతూరి వీరయ్య.

మద్రాసు శాసనసభ గత ఎన్నిక

కాంగ్రెసు అభ్యర్థిని ఎందులకు నియామక మొనర్చలేదు?

శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యంగార్ గారు

డాక్టరు నాయుడుగారికి పత్తయ్య తర మొనంగుట

ఈ క్రిందిపక్షం శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యంగార్ గారు డా॥ నాయుడుగారి ఆరోపణలకు ప్రత్యుత్తరముగా ప్రకటించుచున్నారు. గత సోమవారమునాటి గోకలేహల్ సభయందు డా॥ నాయుడుగారు నాపైచేసిన ఆరోపణలన్నియును సత్యములుగావు. మద్రాసు శాసనసభ నియామక దినమైన గత 12 ఆగష్టు లేదీకి రెండువారములకుముపు ఒకరాత్రి శ్రీయుతులు స్వామి వెంకటాచలం చెట్టి, గద్దె రంగయ్యనాయుడు, శ్రీరాములు నాయుడుగార్లు నాగృహమునకు వచ్చిరి. శ్రీరాములు నాయుడుగారు కాంగ్రెసుపక్షము తరపున శాసనసభకు అభ్యర్థిగా నియమింపబడవలె నని అతడు వేరుపక్షసభ్యుడుగా నుండకూడదని నేనున్న సామి వెంకటాచలం చెట్టిగారున్న శ్రీరాములు నాయుడుగారితో చెప్పితిమి. ఆ సమయమున శ్రీరాములు నాయుడుగారు కాంగ్రెసు అభ్యర్థిగా నిలుచుటకు మనో నిర్ధారణము గావించుకొనలేదని నేను ఊహించితిని. ఈ గత ఎన్నిక ఉపఎన్నిక అగుటచే యా ఎన్నికకు కాంగ్రెసుపక్ష అభ్యర్థిని నిలుపుట అవసరమని గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారే నాతో కొన్నిమారులు చెప్పిరి. ఆరోజునుండి నియామకరోజు 12వ లేదీవరకు శ్రీరాములు నాయుడుగారు గాని ఆయన తరపున మరి ఎవరు గాని నాకడకు రాలేదు. నాయొక్కయు, సామి వెంకటాచలం చెట్టిగారియొక్కయు సలహాను అంగీకరించి నటుల శ్రీరాములు నాయుడుగారు ఉత్తరము మూలమున గాని మరి యే విధముగా గాని నాకు తెలుప లేదు. కాంగ్రెసు అభ్యర్థిగా నిలుచుకొన దలచినట్లు నాకుగాని కాంగ్రెసు కార్యాలయమునకు గాని శ్రీరాములు నాయుడుగారు తెలుపలేదు. 5 వ లేదీ స్వరాజ్యపత్రికయందు ఆంగ్ర కాంగ్రెసు సంఘమువారు శాసనసభకు శ్రీరాములు నాయుడుగారిని నియామక మొనర్చినటుల ప్రచురింపబడినది. నేను చూచితిని. ఆంగ్ర కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులగు గౌ॥ వి. రామదాసు పంతులుగారి లేఖను కూడ నేను చూచితిని. శ్రీరాములు నాయుడుగారు తమఉద్దేశ్యము నిర్ధారణగా నాకు తెలుప లేదు. మరియొకరైనను అభ్యర్థిగా నిలుచుటకు సమ్మతించెద రేమోయని నేను విచారించగా శాసనసభ జీవితకాలము త్వరలో అంత్య మగునను కారణముచే ఎవరును అభ్యర్థిగా నిలుచుటకు సమ్మతించలేదు. శ్రీరాములు నాయుడుగారు కూడ నిలుచుటలేదని తెలియవచ్చెను. ఈ 12 వ లేదీ అయిన తర్వాత కాంగ్రెసు వారి అభ్యర్థిగా నిలుచుటకు కొన్ని మరతులు నేను నాయుడుగారికి తెలిపితిని. లేఖను నేను 12 వ లేదీ పూర్వము వ్రాసియుండిన శ్రీరాములు నాయుడుగారు అభ్యర్థిగా నిలుచుటయందు అడ్డుపడినటుల నెంచెదరని తెలిచి నేను యీలేఖను 12వ లేదీపూర్వము శ్రీరాములనాయుడుగారికి వ్రాయలేదు. డా॥ నాయుడుగారు తమపక్షము తరపున వైనను శ్రీరాములనాయుడుగారిని నిలువమని ప్రోత్సహించక యిప్పుడు యీవిషయము నేను ఆటంకపరచినటుల చెప్పుచున్నాను. కాంగ్రెసుపార్టీ ప్రమాణములు గైకొనియు జాతీయపక్ష సభ్యత్వమునకు రాజీనామానొసగనలెననియు నేను శ్రీరాములు నాయుడుగారికి నా లేఖయందు వ్రాసితిని. శ్రీరాములు నాయుడుగారు వరదరాజులు నాయుడుగారి పక్షమువారగుటచే ఉద్యోగన్వీకారమునకు సమ్మతించి కాంగ్రెసు ప్రమాణములు చేయుటకు సమ్మతించ రనువిషయము విదితమే. కాంగ్రెసు విషయములందు నాస్వీయాభిప్రాయము లెటులుండినను ప్రస్తుతపు కాంగ్రెసు ఆదేశములకు మాత్రము నేను బద్ధుడనై యుండును. గనుక నే శ్రీరాములు నాయుడుగారు జాతీయపక్షసభ్యత్వము వదులుకొనవలెననియును కాంగ్రెసు ప్రమాణములు జేయవలెననియును పట్టుదలగా నేను చెప్పినాను. నాయొక్కయు, గౌ॥ రామదాసు పంతులుగారి యొక్కయు స్వీయాభిప్రాయములు లెక్కించకూడదు. మాయొక్క కాంగ్రెసు ఉద్యోగ హోదాలందు ప్రస్తుత కాంగ్రెసు ఆదేశములనుసరించి నడచుకొనుట హా విధిగా నున్నది. మధురలో తమిళనాడు కాంగ్రెసు సంఘమువారు చేసినతీర్మానమునే ప్రస్తుత కాంగ్రెసు ఆదేశముల మార్పుటకు అధికారము లేదు. కాంగ్రెసు విధానములు గావించుటకు జాతీయ మహాసభ

కే అధికారము కలదుగాని రాష్ట్రసంఘములకు అధికారము లేదు. నేను కాంగ్రెసు సభ్యుడుగా నుండదలచిన ప్రస్తుత కాంగ్రెసు ఆదేశములన్నియును ఆచరించవలెను. అదే ప్రకారము ఎల్ల కాంగ్రెసు వాదులును యా ఆదేశములకు బద్ధులై యుండునటుల చూచుకొనుట నా విధియైయున్నది. ఒక మనుజుడే జన్మింపబడి యా కాంగ్రెసు లి బరత మొదలగు పక్షముల సభ్యత్వము కలిగి యుండుట అసంభవము కాదని కొందరు మద్రాసులో తలచుచున్నారు. ఈలా ఒకడే వేరువేరుపార్టీలలో సభ్యుడైయుండుట శిక్షిణ కట్టుబాటులకు ప్రతికూలమగుట నిశ్చయము.

మద్రాసునందు నాయకత్వము బ్రాహ్మణులైనవారు అక్రమమున నాపైచేయబడు సేరాలోపణకు కొంచెమైనను ఆధారములేదు. నేను పలుమారులు బ్రాహ్మణేతరుడే మద్రాసు రాష్ట్రమునందు నాయకత్వము వహించవలెనని చెప్పినప్పటికిని యాభారము వహించుటకు బ్రాహ్మణేతరులలో ఎవరును యియ్యకొనుటలేదు.

ఇందులకే నేను తమిళరాష్ట్రకాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షత పదవికూడ నిరాకరించితిని. భారతదేశమునందలి కాంగ్రెసు వాదులును రెండుశాఖలుగ విభజించి ఒక శాఖవారుమాత్రము శాసనసభలయందు పనిచేయుటకును మరియొక శాఖ సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునకును శాసన ఉల్లంఘనమునకును పన్నుల నిరాకరణమునకును అందోళనమునలవలెను. శాసనసభలందుండు కాంగ్రెసు పక్షమువారు కాంగ్రెసు ఉద్యోగముల అంగీకరించుటకు అర్హులుగాక యుండవలెను.

కమహాపలు, బెజవాడ

(ఉప్పలపాటి రాధాకృష్ణయ్య చౌదరిగారు)

25-8-29 లేదీ ఆదివారం సాయంత్రము గవర్న మెంటు ట్రైనింగుస్కూలు హెడ్క్వార్టర్లగారగు పి. రామచంద్రరావు పంతులు బి. ఏ. యల్. జి. గారి యధ్యక్షతక్రింద డిజేటింగు సాపైటీవారు ఆంగ్లభాషా భాగ్యమునుగురించి విపులముగా చర్చించిరి. చర్చానంతర మధ్యక్షులు లుపన్యసించుచు మన భారతీయవాఙ్మయ మంతను సంస్కృతభాషయందు దివిడియున్నదనియు నాభాషాభ్యాస మైనతరువాత ఆంగ్లాదిభాషల సభ్యునిం చుట తమ యభిప్రాయముని తెలియజేసిరి.

దేశీయ వ్యాయామ ప్రదర్శనము

అనంతరము కమహాపలునందలి హనుమద్వాయామ కళాశాలా ప్రిన్సిపాలుగారగు ప్రొఫెసరు జస్వంతసింహగారిచే తర్రీఖు చేయబడుచున్న కమ్యూనుకులు దేశీయవ్యాయామ ప్రదర్శనమొనర్చుచు పలువిధముల బస్కీలు 8 ఎనిమిదిరకముల ఫిరంగి (రెండుకత్తులతో జేయునాధన) 10 పదివిధముల లాటి (కత్తుతో జేయునాధన) మున్నగువానితో బలువిధముల బ్రవ్వించిరి. బ్రదర్శనానంతరము ప్రేక్షకుల రోమములు గగుర్పొడుచునట్లు ప్రిన్సిపాలుగారును యువకులును హిందీభాషలో మృదుమధురమైన జాతీయగీతములను బాడిరి. బ్రదర్శనమునకు వెళ్ళుచుండి ఆహ్వానింపబడి శ్రీయుతులు ఆరికపూడి రామ నాధం చౌదరి బి. యే. బి. యల్. గారు, నూతక్కి రామ శేషయ్య చౌదరి బి. ఏ. బి. యల్. గారు, అబ్బూరి సుబ్బారావు పంతులు, యమ్. ఏ. గారు, అయ్యంగి వెంకటరమణయ్య పంతులుగారు, మానం వెంకటరామయ్య చౌదరి, బి. ఏ. గారు వెలటూరి సోమనాధకవిగారు, తుమ్మల శివారామయ్య చౌదరి గారు, నూరినరసింహశాస్త్రిగారు, యతిరాజులు శ్రీనివాసులు గారు మున్నగు ప్రముఖులును ఇంకను అసంఖ్యాకులుగా నితరులును విచ్చేసిరి.

నాటక ప్రదర్శనము

అనంతరము నెల్లూరినుండి విచ్చేసిన చంద్రశేఖరంగారు షేక్స్పియర్ హాకవియొక్క మేక్బెత్ లో నొకరంగమున, ఒకెల్లోలో నొకరంగమును బాట్టిలి నాటకములో నొకరంగమును మరికొన్ని హాస్యప్రదర్శనములను రసయుక్తముగా నభినయమొనర్చి ప్రేక్షకుల హృదయముల రంజిల్ల జేసిరి.

ముగింపు

అనంతరము శ్రీయుతులు నూతక్కి రామ శేషయ్యగారు పన్యసించుచు దేశీయవ్యాయామావశ్యకతను వివరించి 26 దినములలోనే యువకుల నిట్లభివృద్ధికి గొనివచ్చిన ప్రొఫెసరు సింహగారిని కొనియాడి చంద్రశేఖరంగారి యధ్యక్షత అభినయకాళమును ముగించి శిష్యముకాలములోనే గొప్ప నటశేఖరులు కాగలరని చెప్పిముగించిరి. కార్యదర్శి వందనములతో సభ ముగిసెను.

సర్ గార్దేజు ముట్టడి

నాదిరుఖానుగారి విజయము

పిషాచు, ఆగష్టు 29:—గార్దేజుకోటను నాదిరుఖానుగారి లాస్కరులు ముట్టడించిరి. బాచాసాకోగారి సేనాధిపతి మహమ్మదుసదికుగారు పారిపోయియుండురు. లేదా పట్టువడి యుండురు అని వార్తలు దెలుపుచున్నవి. ఆయుధాగారము గూడ ముట్టడియ్యెను. (ప్రీ ప్రెస్.)

తీవ్రమగు యుద్ధము

సిన్ధు, ఆగష్టు 27:—ఖాట్టుచేడును తిరిగి తీవ్రమగు యుద్ధము జరుగుచున్నట్లు తెలియవచ్చెను. గార్దేజు ముట్టడిని గూర్చి భిన్నముగ వార్తలు వచ్చుచున్నవి. నాదిరుఖానుగారి సేనలు వాని సోదరుడగు హుసమ్ముదుగారు కోటను ముట్టడి చేసి గెలుచుచున్నారు. హబిబుల్లాగారి సేనలకు బయటనుండి కాబూలునుండి లోగరులోయద్వారా సహాయము వచ్చుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

విశ్వబ్రాహ్మణ బాలశిక్షంతు వివాహము

(పెడన—బందరుతాలూకా)

ఈనెల 24 వ తారీఖున మ॥ రా॥ శ్రీ కొండెపర్తియ్యల బ్రహ్మచార్యులుగారు మిషన్ లో ప్రచురించిన వివాహమునా త్మవాహ్యన పత్రికాముఖమున, తమ అంగీకారము లేకయే, తమ పేరు ముద్రింపబడినట్లు ప్రచురించియుండిరి. కాని ఆరాత్రియే వారు తమ బంధుమిత్రుల ప్రోత్సాహమునట్లు, చివరకు తామే స్వయముగా తమ సోదరుని కుమార్తెను కన్యాదానము చేసి 5 దినములు ఈ వివాహమును మిక్కిలి జయప్రథముగా జరిపించిరి. ఏతన్మహాత్మ్యమునకు మ॥ రా॥ శ్రీ అయ్యదేవర కాశీశ్వరరావు పంతులుగారు ఇత్యాది మహాజనులు మిక్కిలి కుతూహలముతో విచ్చేసి పూజయల నాకిర్యించిరి. వైవాహిక వారి సంఘములలో కొన్ని పెద్ద కుటుంబములవారును, అచ్చటచ్చటి గ్రామాదులలోనివాు కొందరును, చూ గ్రామము లోని అనేకులును, ఏకీభవించి సుమారు కేయింపది సమావేశమైరి, తెలియజేయుట కంతయు సంకల్పించుచున్నాను.

ఇట్లు విన్నవింప విధేయుడు

డాక్టర్ కో॥ వేం॥ సుబ్బారావు, పెడన.

మహారాజుశ్రీ కొండపర్తి చంద్రకాంతరావుగారి ఘన నొకండు వత్సరముల ప్రాయముగల పుత్రికా పునర్వవాహన వారి గృహమందే 24-8-29 లేదీన రాత్రి 11 గంటలకు శుభ లగ్నంబున మ. రా. శ్రీ అయ్యదేవర కాశీశ్వరరావుపంతులు దర్శి చెంచయ్యదంపతులు, పెద్దప్రోలు సూర్యనారాయణరావు డాక్టరు గోవిందరాజులు నాయుడు, కామమారులశ్రీ వ్యవహారి గార్లు సమక్షమున జయప్రథముగా జరుపబడినది. కన్యాశుల్క పెండ్లికాలమున ఖద్దరువస్త్రములను ధరించియుండుట యెంతయు శుభప్రదము. శ్రీచంద్రకాంతరావుగారు యిట్టి ప్రశంసనీయ వివాహంబు జరిపి వారి సంఘమునకేగాక ఆంధ్రరాష్ట్రములో నున్న యితరసంఘములకు మార్గదర్శకతరములతో అతిశయోక్తి యిసుమంతయులేదు. కాబట్టి యితరులు నిట్టిపద్ధతి నవలంబించి దేశములో పెరుగుచున్న వితంతుబాలికల భారమును బాపుదురుగాతయని విశ్వసించుచున్నాడను. ఈ వివాహమునకు మ. రా. శ్రీ భట్ట జ్ఞానకోటయ్యగారు పెడన యానియన్ బోర్డు ప్రెసిడెంటు శ్రద్ధవహించి కార్యమును నిర్విఘ్నముగా నెరవేర్చినందులకు వా రెంతయు వందనీయులు.

బసవా నాగుమయ్యదేవర.

కాశామృతం

కా మా మృ త ము

ఈయోషధము రాత్రిపూట ఒక్క మాత్ర మే గొనిన ఎంత నిన్నూ మైన తుక్కుమైన వెంటనే సంతారపోత ఖ్యము నీయగలదు. 5 దినములలో మూత్రములో గలసిగాని, ముందువెనుకలగాని, నిద్రలోగాని పోయెడి తుక్కుమును దృఢముగా నిలిపివేయును. మధ్యనపుంసముల, నరములబలము తగ్గినవారు ఈమందునే పైకి పూతగానూడ నుపయోగించిన మిక్కిలి శక్తిమంతులు కాగలరు. మియు చైత్రములు రహస్యముగా భద్రము చేయబడును. యోగ్యతాప్రకరముల అనంతములుగా గలవు. 20 మాత్రలసీసా రు 2-0-0 అడ్రసు:— అమృతాశ్రమము నెం 1, ఏలూరు ప. నోగూరిజిల్లా.

చిరజీవితము

పలనెను పరిస్థితులు

“దారిలో బడినవి”

(వైస్ నెస్)

రుగ్వీ, ఆగస్టు 29:—పలనెను పరిస్థితులు దారిలో బడినవి. అల్లరులు, కొట్లాటలు తగ్గవని, ఇప్పుడు పెద్ద అల్లరుల భయములేదు. అంతగా అల్లరులు జరిగినను అదమాయింగల శక్తి తగినవేన వచ్చుటచే ప్రభుత్వమున కేర్పడినది.

పలనెను హైకమవనరు నిన్న పోర్టు నెడ జేరెను. నేడు జేరూలము చేరవలసినదనియు.

ఇటలీ బ్రిటిషుబొగ్గును గొనుట

(వైస్ నెస్)

రుగ్వీ, ఆగస్టు 29:—సంవత్సరము 1-కి 1000000 టన్నుల బొగ్గును బొగ్గును మూడు సంవత్సరములు బ్రిటిషుబొగ్గును గొనుటకు ఇటలీ బిష్టాకొన్నవని విని కార్మికువారందరూ సంతసించిరి. కొంతగా లభించిన నష్టపరిహారముల మొత్తమువలనవారు కొనసలించిరి. దీనివలన దక్షిణవేల్పు బొగ్గు ఎగుమతి అంత యభివృద్ధి గాంచినదనియున్నాడు. యుద్ధమునకు పూర్వము ఇటలీ ప్రతిసంవత్సరము దక్షిణవేల్పునుండి 5000,000 టన్నుల బొగ్గును గొనుచుండెను. కాని నిరుసు జర్మను కష్టపరిహార ఫలితముల వలన 2000,000 టన్నుల తగ్గెను.

జేరూనలములో అల్లరుల ప్రారంభము

వదంతులు

రుగ్వీ, ఆగస్టు 29:—గాజాదగ్గర గలీసముద్రముదగ్గర గలీరొక్కలలో అల్లరులు ప్రారంభమగుచున్నవను వదంతులు ప్రచురణయ్యెను. బ్రాహ్మబార్దానియాలోగూడ ఇట్టి వదంతులు విని కాని నేనలు వచ్చుటచే, వీటినిన్నిటిని అణగదొక్క సమృద్ధి మేర్పడినది.

సకమ పరిస్థితులు ఏర్పడిన వెంటనే సంగతి సందర్భ లన్నిటిని కనుగొనుటకు విచారణను ప్రారంభించెదరట. బ్రాహ్మబార్దానియాలో జరిగినానుండి వచ్చిన గాని సభజరుగుటకు యుద్ధములో ప్రగ సంకతులన్నిటిని జాగ్రత్తబరచి నిపుణుల సలహాచేయుచున్నాడు.

శనివారమునాడు ముగ్ధానాల్ గారు తనవారముతో జన సమయము చేరును. జాతిసమితి సభకేసుచున్నాడు.

నాకాదళ నిర్ణయము

రాంకే ముగ్ధానాల్లు డాను సంభాషణలు

(వైస్ నెస్)

రుగ్వీ, ఆగస్టు 29:—అమెరికను రాయబారి డాన్ డి. డి. రాంసే ముగ్ధానాల్ గారితో నాకాదళ నిర్ణయమును పూర్తి మరల మాట్లాడిరి. రెండువారములలో నాకాదళమును ముగ్ధానాల్ గారికి ఏర్పడగలదట. ఈ సంగతి తెలియుట తో ముగ్ధానాల్ గారు సంతోషింపబడిరి. త్వరలోనే ఈ విషయమై నిర్ణయము చేయబడుననియున్నాడు.

గురువారము సుప్రసిద్ధురాలగు హేతు అను వైమానికుని నుండి బద్ధలై పాడైనదట.

బాహ్య వైన్యములు పెయిసూలు ఎడ్ డానిసును కలవెన్నది. ఇవికా సావురుగారు గారనియు పేరునాచా రియు సారణును రూటరు బంపుచున్నాడు. ఇంతకు ముందర గురువారము నచ్చెను.

రైను ప్రదేశమును ఖాళీజేయుట కంగీకరించిరి

(రూటరు)

లండన్, ఆగస్టు 30:—హేనుసభలో పరిహారముల విషయమై అందరూ ఒప్పుకొనిరి. జర్మనీ సమ్మతించెను.

రైను ప్రదేశమునుగూడ ఖాళీజేయుటకు ఫ్రెంచి బెల్జియం బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునా రంగీకరించిరి. బెల్జియంలో ఖాళీ జేయుట ప్రారంభమగును. బెల్జియం బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారును, ఫ్రెంచి ప్రభుత్వమువారును రెండవ ప్రదేశమును మూడు నెలలలో ఖాళీజేయవలెననిరి. మూడవ భాగమును 1930 జూన్ లోపుగ ఖాళీజేయవలెననిరి. జూన్ 30 తేదీని దాటరాదనిరి.

హెండర్సనుగారు తాము తక్షణమే ఖాళీజేయుటకు ప్రారంభించెదమనిరి, 15 రోజులలో నేనలు కదలుననిరి. ఆక్రమణ ప్రదేశములో గల్గిన నష్టమును జర్మనీ వదలుకొనుట నివేక యుతమైన పనియనిరి. ఆక్రమణ ప్రభుత్వ నేనలు మరలిపోవు వరకు ఆక్రమణ సైనికవ్యయమును 160,000,000 మార్కులకు తగ్గించిరి. ఇందులో 80,000,000 మార్కులను జర్మనీ 80,000,000 మార్కులను ఆక్రమణ ప్రభుత్వమువారును ఇచ్చెదరు. జర్మనీనిమిత్తము బ్రిటనుగూడ వార్షికములలో 50000000 మార్కులను వదలుకొన్నది.

పలనెనును పరిస్థితులు

(రూటరు)

లండన్, ఆగ 30:—పలనెనునులో సైన్యములు దిగుటచే అల్లరులు అడిగినవి. ఉపప్రదము తగ్గినది. 28 తేదీనాటికి 52 ముసల్మానులు, 4 గురు క్రైస్తవులు, 36 యూదులు చని పోయిరి. 103 ముసల్మానులు, 9 క్రైస్తవులు 151 యూదులు తుతగా త్రులైరి. వీరిని వైద్యాలయమునకు గొంపోయిరి, బ్రిటను పలనెనునులో బాల్సరు విధానముచే మరింత ఎక్కువ దీక్షతో అవలంబించునని డాక్టరు లీజ్యుగారు తెలుపుచున్నాడు. పలనెనును పరిహారములో మార్పులు గల్గునట. యూదుల కోర్కెలు న్యాయముచే ప్యాస్పీట్లు ప్రభు కంగీకరించెనట. యూదుల ప్రాణాప్తమునకును ఫలిహారముల నీయుట న్యాయమేయని ప్యాస్పీట్లుగా రంగీకరించెరట. కాని లీజ్యుగారి ప్రకటనము ను విశ్వసించరాదనియు ఇంతవరకు ప్రభుత్వమునా రెట్టి తీర్మానమును గావించుట లేదనియు పండిత స్టీగు బ్రాడెట్స్ గారు తెలుపుచున్నాడు.

ఇండియను సెంట్రలు కమిటీ

వచ్చేవారముతో చని పూర్తియగును

(రూటరు)

లండన్, ఆగ 30:—ఇండియను సెంట్రలు కమిటీ తమ పనిని వచ్చేవారము పూర్తిజేసికొనెదరు. ఆతరువాత తీర్మానముల ననుసరించి నివేదికను 15 రోజులపాటు తయారు జేసెదరట. ఇర్వినుగారు ఇండయాకు బయలుదేరుటకు పూర్వమే ఈ నివేదికను ఆయన కండ్ జేసెదరట. అక్టోబరు 10 తేదీ లోపుగ నే సకాలమునకు అందజేసెదరట.

గ్రాపు జెపిలిన

ప్రపంచమునంతను 21 రోజులలో చుట్టివచ్చుట

(రూటరు)

లండన్, ఆగ 30:—ల్యూకసార్ ట్టు గ్రాపు జెపిలిన జేరెనని న్యూజెర్సీ వార్తలు తెలుపుచున్నవి. 21 రోజులలో ప్రపంచము నంతను చుట్టివచ్చెనట. ఇందులో 12 రోజులకంటె కొంచెము తక్కువగా ఎగురుటకే పట్టునట. అనగా పోవుటకే పట్టును. ఇంతగా ఇదివరలో ఎన్నడును లేదు. అనగా ఇంత శీఘ్రముగ ప్రపంచము నెవరును జుట్టలేదు. శనివారమునాడు జెపిలిన జర్మనీకి బయలుదేరును.

బాపట్ల సబార్డినేట్ జడ్జికోర్టులో

వి. పి. నెం 32/1929

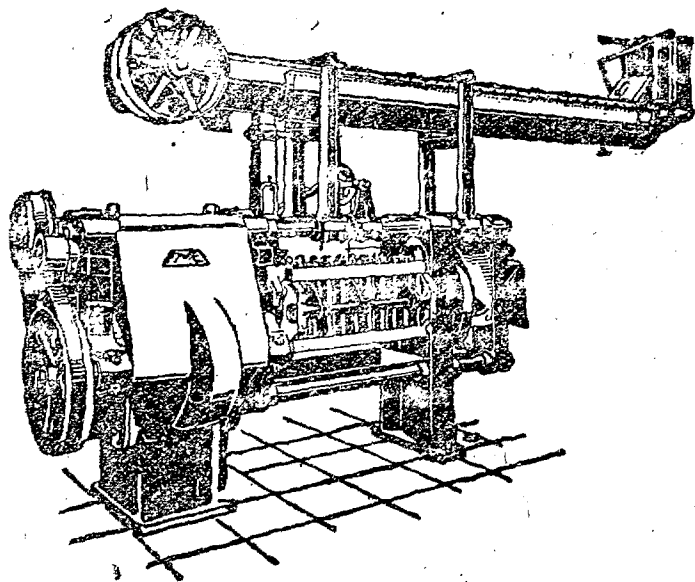
పెటిషనురు:—కాతరపు గంగయ్య కుమారుడు. రామ లింగయ్య, పద్మకాలికులం, వయస్సు 28 సం॥ లు, అద్దేపల్లి, కేపల్లి డిస్ట్రిక్టు మునసబ్ కోర్టు.

రెస్ పాన్ డెన్సు:— తమ్మనమల్లి మల్లికార్జునరావు, మరికొందరు.

పైన తెలుపబడిన పెటిషనురు 1920 సం॥ రం 5 వ ఆక్టులోని 19 (2) సెక్షను ననుసరించి తమ్మ ఇన్ సాల్వెంటుగా తీర్మానింపవలసినట్లు ప్రార్థించుచు, ఈ కోర్టునందు ఒక అర్జీని దాఖలు చేసుకొని యున్నాడు. సదరు అర్జీ విచారణనిమిత్తం 28-9-29 తేదీకి వాయిదా వేయబడిన దని యందుమూలముగా తెలియజేయడమైనది.

సబ్ కోర్టు, బాపట్ల, } ఎం. అనంతగిరిరావు,
తేది 28-8-29. } అడివనల్ సబార్డినేట్ జడ్జి.

చ ము టి తి యు మె పి న రి

రోలర్ యంత్రములు, నూనె ఎక్కువెల్లరులు,

ఫిల్టర్ ప్రెస్సులు, చమురు పంపులు.

పూర్తివివరములకు, ధరలకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

కోయంబత్తూరు
మధుర

VOLKART
ENGINEERS

బెంగళూరు
బెజవాడ

ఆర్కినియన్ వీధి, మద్రాసు.

విదేశవార్తలు

ఇండియన్ సెంట్రల్ కమిటీ

సిఫార్సులు

బ్రిటిష్ పత్రికల ఖండనము

(బీమునర్విసు)

లండన్, ఆగస్టు 28:—బ్రిటిష్ సంకుచితస్వభావులు సెంట్రల్ కమిటీలో భిన్నాభిప్రాయములు గల్గినందులకు సంతసించుచున్నారు. కాని సెంట్రల్ కమిటీ సభ్యులు చాలమంది కేంద్ర ప్రభుత్వమును సమర్థించి బ్రిటిష్ ప్రజల ఆశాభంగము నొందుచున్నారు. ఇండియా కార్యాలయమువారి కీ సూచనలు నచ్చలేదట. వారు విముఖులుగ నున్నారని ఫ్రీ ప్రెస్ విలేజ్ లి చెబుచున్నాడు. అప్పుడే ఈ సిఫార్సులను తృప్తికరములుగా బ్రిటిష్ పత్రికలలో ఆంధ్రేశమును ప్రారంభించిరి. సెంట్రల్ కమిటీ ప్రకటించిన ప్రకారము ఖండనమునకు పూనుకొన్నవి. భారతీయుల ఆశయములపట్ల సానుభూతినిజాపు మాంచెట్టరు గార్డియన్ పత్రికలోనే ఈ ఖండనము ప్రకటించుచున్నది. ఇట్లు ఖండించుచు మాంచెట్టరు గార్డియన్ పత్రికలో వ్రాయుచున్నది. ఇండియా కార్యాలయమువారి విశ్వాసమును చూడగొన్న స్వక్రియేయని చెబుచున్నది. మాంచెట్టరు గార్డియన్ నుండి పత్రిక ఇట్లు ప్రకటించుట విచారకరమని సెంట్రల్ కమిటీ వారముచున్నారు.

పూర్తిగా బ్రిటిష్ వారితో గూడుకొన్న రాయలకమిషనుకు అనధికార సంఘముల జేర్చుట లోపమని ఇపుడు చెలియుచున్నది మాంచెట్టరు గార్డియన్ పత్రికా విలేజ్ లి చెబుచున్నాడు. ఇండియన్ కమిటీవారు యెన్నడును తాము చేయు సిఫార్సుల బాధ్యతను గుర్తించజాలరు. ఆ సిఫార్సులపలన గలుగు ఫలితముల నెంతమాత్రము ఆలోచింపరు. కాగితములమీద మాటుట సరిగానేయుండు సిఫార్సులను జేతురుగాని ఈ సిఫార్సులను సాగించుటలోనే తమ ఇరుగుపొరుగువారి ప్రాణములు, ఆస్తియు ఆధారపడియున్న వని ఆలోచనా శక్తి లేదు.

సివిలు పరిపాలనమునంతయు శాసనసభలకు స్వాధీనము జేయవలెనని. సెంట్రల్ కమిటీవారి పరతుల ప్రకారము తమ నేనలకు విదేశీయులనుండి హానిగల్గినవియు, దేశములో కలహము బయలుదేరునవియు, వర్తకము రాకపోకలమార్గములు సివిలు పరిపాలనము అంతయు వారియందే జేయుటలు, యభిప్రాయము లేవియో తెలియనివారి హస్తగతమగుచున్నవని ఇండియా కార్యాలయమువారి విశ్వాసమును బొందిన విలేజ్ లి మాంచెట్టరు గార్డియన్ పత్రికలో వ్రాయుచున్నాడు. బ్రిటిష్ మంత్రి వర్గమువారి వేరును ఈ ప్రమాదమునకు సంసిద్ధులుగా జాలరు. సెంట్రల్ కమిటీ సూచనలే ఇట్లున్నచో మంత్రివర్గమువారు చేయబోవు సూచనలు మితవాదులకు గూడ గిట్టవు.

మంత్రివర్గమువారు సైమన్ కమిషన్ సిఫార్సుల నాలోచించి ఎంతవరకు అంగీకరించునదీ నిశ్చయించుకొని అన్ని పక్షములను చేరదీయగల భారత నాయకుల నాహ్వానించెదరు. ఇట్టి భారత నాయకులు మంత్రివర్గమువారి సిఫార్సులను ఒప్పుకొనిరేని కమ్యూనిస్టుకుట్రలు హత్యాయత్నముగ కుట్రలను సాంఘిక ద్వేషములను మాని భారత నాయకులు మంత్రివర్గమువారి రంగీకరించరేని కొంత ఆశ గలదు. కాని అట్టి నాయకుడున్నాడాయని ఆ విమర్శకుడు ప్రశ్నించుచున్నాడు.

గాంధీగారు

గాంధీగారి పేరిపుడు తగ్గినది. ఆయన పద్ధతులు ఆచరణయోగ్యములు గావు.

పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు రాచకీయములందు తికరణమొందిగ పనిచేయరు.

ప్రజామోదమును బడయుటకే ప్రభుత్వమునకు ప్రతికూలురుగ నుండిరి.

పండిత జవహర్ లాల్ గారు

విశేష ప్రతిభాశాలి. రాచకీయములందు క్రియార్హమును దాల్చు సాధన సంపన్నుడుగాడు కాని పనిలేకయున్న ప్రస్తుత విద్యార్థులపై వీరికి పలుకుబడి ఎక్కువ. వీరిమాటను వినెదరు. ఈవిద్యార్థులు విప్లవమునకు తయారుగనున్నారు. పశుబలమును అహింసా పరమోధర్మమును సిద్ధాంతముపయోగింపరాదని ఎన్నడును అనలేదు. అనగా రహస్యపు కుట్రలచే నీతిబాహ్యత ఏర్పడుననుకారణముచే పశుబలమును వలదనుచున్నాడు. కాని ఆతనిశీలము గొప్పది. ముసల్మానులలో ఆతనికి పలుకుబడిలేదు.

దేశములో ఎచటను మితవాదులకు పలుకుబడిలేదు.

ముసల్మానులు, బ్రాహ్మణేతరులును ఇంతవరకు ఒక్కనాయకుని జూపలేదు.

రాష్ట్రీయ నాయకుల సహకారమును బడయుట సులభమనియు అందులకు గావలసినదే మన కేంద్ర ప్రభుత్వమును అసెంబ్లీవారినుండి తప్పించవలెనని వైన చెప్పిన విమర్శకుడుదా వాకొనుచున్నాడు.

విట్టికమిషన్

ఇండియా ప్రభుత్వము రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములవారు ఇంకను కొందరు స్త్రీలను కమిషనరులకు పరిమోనిచ్చుటకు నియమించవలెను.

విట్టిగారి కోరిక

(బీమునర్విసు)

లండన్, ఆగస్టు 28:—పారిశ్రామిక విషయానుభవము గల స్త్రీలను మరికొందరిని తమకు కమిషన్ లో సభ్యురాలైనదిగ నియమింపవలెనని విట్టిగారు ఇండియా ప్రభుత్వమును రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమును కోరెను. ప్రతి పారిశ్రామిక ప్రదేశమునకు ఒక స్త్రీ ప్రతినిధి యుండవలెనట. మాఖ్యస్థానములందు యజమానులు పనివాండ్ర ప్రతినిధులను నియమించెదరట. వీరిని అసెనల్లు అని బలపరచెదరు.

విట్టి కమిషన్ ఇండియాకునచ్చి అనధికార సంఘముతో కలిసిపనిచేయుటకు ప్రారంభించినదిగ తా నువలించు విధానమును విచారణకార్యక్రమమును ప్రకటించుటను గూర్చియు ఆలోచించెదరట.

లండన్ లో ఇం కార్పొరేషన్ చురుగింజల సంఘము వారి తగాదాను పరిష్కరించుటకు ఆర్. జే. ఉదానీగారిని నియమించిరి. భారతీయులలో ఇట్లు నియమింపబడిన మొదటి స్త్రీ ఇతిదే

సెంట్రల్ కమిటీ

(బీమునర్విసు)

లండన్, ఆగస్టు 28:—పంజాబుకు సంబంధించిన మాచలను పూర్తిగా చర్చించిరి. బెంగాలు సంస్కరణముల నారంభించిరి. కొంతకాలము లా ఆర్డును స్వాయత్తశాఖగనే యుంచవలెనని. పర్యటెటు సెటిల్మెంటును కేంద్ర ప్రభుత్వశాఖగ యుంచవలెనని డాక్టరు సుహృద్ వాద్ సారినీ. దీనిని కమిటీ అంగీకరించెను. బెంగాలుకు రెండవశాసనసభ కూడవని. బీహార్ నైమిత్తకమిటీ నివేదిక సెంట్రల్ కమిటీ కందలేదట.

ధర్మాదాయబోర్డు అధ్యక్షులు సి. వెంకటరంగారెడ్డి బి. ఏ. బి. యల్., గారి పర్యటన క్రమము

సెప్టెంబరు 5 వ తేదీని రాత్రి 9-5 గంటలకు మద్రాసు నది 6 వ తేదీని మధ్యాహ్నము 1-20 గంటలకు కర్నూలు చేరెదరు. 7 వ తేదీని కర్నూలు నుండి 8 వ తేదీ మధ్యాహ్నము కర్నూలు నది ఆనాటిరాత్రి బళ్లారి చేరెదరు. 9 వ తేదీ బళ్లారి నుండి 10-వ తేదీ ఉదయము 10-16 గంటలకు బళ్లారి నది అదేరోజున 22-30 గంటలకు హొన్నేట చేరెదరు. 11, 12, 13 తేదీలు హొన్నేట నుండి 14 వ తేదీని మధ్యాహ్నము 2-55 గంటలకు హొన్నేట నది 15 వ తేదీని ఉదయము మద్రాసు నకు వచ్చెదరు.

ఒకటవ సంస్కృత కన్య విద్యార్థిమహాసభలో గావింపబడిన తీర్మానములు

1. ప్రస్తుతకాల పరిస్థితుల ననుసరించి ఆర్థిక విషయమున అంతగా నుపయోగ పడకున్న దేశ సాభాగ్యమునకు మూలకారణము అగు సంస్కృతభాష నభివృద్ధి పఱచుటకు వెనుకంజ వేయుట శ్రేయస్కరము గాదని పాలకులను పాత్రికులను యీ సభవారు కోరుచు తీర్మానించుచున్నాడు.

2. ఇంగ్లీషుభాషపై తపస్విపరుల ధనములో భారతీయులకు సర్వకాల సర్వావస్థలందు అన్ని విధముల తోడ్పడు దేశభాషలకు నేపథ్య భాగమునైనను వినియోగింపకుండుట దేశ మోక్షమునకు మూలకారణంబని యీ సభవారు నూచించుచున్నారు.

3. సంస్కృతకళాశాలను స్థాపింపబోవు చున్నందులకు గుంటూరుజిల్లాబోర్డు వారికి కృతజ్ఞతా నూచకులగు వందనము లర్పించుచు నిట్లే నితరము లగు జిల్లాబోర్డులవారు కూడా కళాశాల స్థాపించి దేశీయుల కృతజ్ఞతను అందుకొనవలయునని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

4. శారీరక మానసికోన్నతుల యభివృద్ధికి పరదేశీయుల నవలంబించుట యనర్థదాయకము గావున పరదేశీయులను విడిచి దేశీయవిధులను విద్యాలయములలో బోధింపజేయుటకు మ.రా. శ్రీ విద్యాశాఖామాయ్య సీసభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

5. సంస్కృత విద్యార్థులకు వీధివిద్యార్థి వేతనములు నొసంగుటలోను వసతిగృహముల సౌకర్యముజేయుటలోను అన్యాయము జరుగుచున్నందున దానినివారిచి ఇంగ్లీషువిద్యార్థులతో పాటైనను సంస్కృతవిద్యార్థులయొడ సమాదరణజూప కమ్మి సంఘములవారి సీసభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

6. విద్యార్థిదశలో నున్నంతకాలము శాస్త్రనియమమును బ్రహ్మచర్యము నవలంబింపవలయునని విద్యార్థులను యీ సభవారు గోరుచున్నారు.

7. దేశభాషల బోధించుటకై స్థాపింపబడిన మాధ్యమికోన్నతపాఠశాలలలో ఉపాధ్యాయులుగ ఆంగ్ల పండితుల సేర్పాటు చేయుటలన దేశభాష లపభ్రంశమగుట వలన వెంటనే ప్రాచ్యవిద్యవృద్ధులను ప్రైవేటులో పని లేకుండ గను, అంతకు డబ్బున వసిన దేశభాష పండితులకు ప్రైవేటు పాఠశాలల సేర్పరచి బోధనాశక్తిని కలుగజేసియు దేశభాషల బోధించు విద్యాలయములలో దేశభాష పండితులనే యుపాధ్యాయులుగ నియమింప రాజ్యాంగమువారి సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

8. సాంఘికవిషయములలో బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర రాంతులములు జనించి యున్న వర్తమానకాలమున తమ సహజ సమత్వ స్వభావముచే నీకళాశాలయం దండఱకు శాస్త్రాధికముల నభ్యసించ నవకాశము కల్పించినందు కి కళాశాలాధ్యక్షు లగు శ్రీమాన్ శ్రీమత్తిరుమల నదిమెట్ల వరదాచార్యులవారికి వందనసూరప్రకారముగా సీసభవారు కృతజ్ఞతను తెలియజేయుచున్నారు.

9. నారసింహ సంస్కృతకళాశాలా స్థాపనాచార్యులగు శ్రీ మాన్ నరదాచార్యులగారితో బాటు సమత్వస్వభావమును విహించి అధ్యాపనము గావించుచున్న యిటి యధ్యాపకులకు ఈసభ వారు కృతజ్ఞతాపూర్వకముగ నభినందనముల నర్పించుచున్నారు.

10. కళాశాలకు భవనములేని పక్షమున పర్యకాలభవనముల నయాచితముగ నిచ్చి తమ యోచనార్థమును సంతృప్తి నొందించెనెన బ్రహ్మశ్రీ పురాణం నూకాశ్రమిగారికి ఈసభ వారు కృతజ్ఞతా నూచకులగు వందనముల నర్పించుచున్నారు.

11. తిరుపతి దేవస్థాన కళాశాలలో బ్రాహ్మణేతర విద్యార్థులకు శాస్త్రాధికముల జదువుట కవకాశముయొక్క కష్టపెట్టుచున్న నుగవర్న మెంటువారు తుటటులుగ నుండుట యుక్తమని తెలియజేయుచు నిటుపై బ్రాహ్మణేతరుల కవకాశమువచ్చునట్లు చర్యతీసి కొన యీసభవారు గవర్న మెంటువారిని కోరుచున్నారు.

ఆటంక పరచుట
మానసిక, శరీర సంబంధ క్షతులు ఆటంకపరపబడిన దయచేసి

కామ శాస్త్రమును

పరిచయము
ఇది ఆరోగ్యము, సంపద, అభివృద్ధి వగైరాలకు చూపును.
ఇనాముగా తపాలాఖర్చులేక పంపబడును. దయచేసి ఆ షికార్డును ఈ దిగువ చిటానమునకు వ్రాయుడు.
ఆతంకనిగ్రహ సార్వసి, 26 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

వి. ఎ. శర్మగారికి వీడ్కోలు

అమెరికాలో ఉన్న తన ద్వారా బడయుటకై వెదలిన వి. ఎ. శర్మ బి. ఎ., బి. టి. గారికి (అడయారు) మంగళవారమునాడు మిత్రులు కొందరు హాజరునందుకు జోయి సాగవంపిరి. శర్మగారు మధ్య నిలిచియున్నారు. తివేణిసంపాదకు లగు కో. రామకోటిశ్వరరావుగారు, శివరావుగారు, సత్తిరాజు శేషగిరిరావుగారు, కాతా రామమోహనశాస్త్రిగారు మున్నగువారు గలరు. (ప్రె. ఫో. బి.)

బి. పి. వాడియాగారు

కార్మికనాయకు లగు బి. పి. వాడియాగారు మదరాసునను వచ్చినపుడు మని. సిఫలుసంఘసభ్యులగు శ్రీకృష్ణశర్మచెట్టిగారును కార్మికసంఘమువారును సన్మాన మొసంగిరి. వాడియాగారు మధ్య నిలిచియున్నారు. (ప్రె. ఫో. బి.)

మదరాసుజిల్లా కాంగ్రెసు

సంఘము

నవోజినీదేవిని రాష్ట్రసభాధ్యక్షురాలుగ ఎన్నుకొనుట

మదరాసుజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘసభ మంగళవారం సాయంత్రము 5 గం|| ఆంగ్లప్రతికా కార్యాలయమున గౌ. వేమనరపు రామదాసు పంతులుగారి అధ్యక్షతన సమావేశ మయ్యెను. దేశోద్ధారక కా. నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు, చల్లా శేషగిరిరావు పంతులుగారు, కొడాలి శివరామకృష్ణ రావుగారు, యికరసభ్యులు కొందరును నవ్చియుండిరి. సభలో యీచరున తీర్మానములు విశేషము చర్చలేకుండ, ఆమోదించ బడెను.

రాష్ట్రసభాధ్యక్షుల ఎన్నిక

1. దేశవాడలో జరుగబోవు ఆంగ్లరాష్ట్రీయసభకు అధ్యక్షురాలుగ శ్రీమతి నవోజినీ దేవిగారిని యీ జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమువారు శిఫార్సు జేయుచున్నారు. తీర్మానము ఏకగ్రీవముగ నామోదించబడెను.

2. రాబోవు ఆంగ్లసమావేశభ అధ్యక్షపదవికి కె. కోటి చెడ్డిగారి పేరును శిఫార్సు చేయబడెను.

రాష్ట్రమహాసభకు ప్రతినిధులు

రాబోవు ఆంగ్లరాష్ట్రీయసభకు ఈ క్రింది ప్రతినిధుల నెన్నుకొనబడెను. వీరికి తోడు మరికొందరు ప్రతినిధుల చేర్చుటకునుడ కార్యదర్శి కధికార మొసగడమైనది.

గౌ. వి. రామదాసుపంతులుగారు, కా. నాగేశ్వర రావు పంతులుగారు, చల్లా శేషగిరిరావుగారు, భా. సుబ్బ రామయ్యగారు, ఎన్. జి. ఆచార్యగారు, జి. సూర్యనారాయణశాస్త్రిగారు, కో. శివరామ కృష్ణరావుగారు, దుర్భా వేంకటాద్రిగారు, ఎన్. వి. శేషయ్యగారు, జి. రంగయ్య నాయుడుగారు, సామి వేంకటాచలచెట్టిగారు, కె. శ్రీరాములు నాయుడుగారు, జో. నారాయణమూర్తిగారు, జి. వి. కిరీటి రావుగారు, ఆర్. వి. రంగరావుగారు.

మధ్యరాష్ట్రముల శాసనసభ

ఎన్నికలు వాయిదావేయుట

నాగపూరు, ఆగష్టు 29:—21 వ తేదిన శాసనసభయం సమయము గవర్నరుగారు నూచించిన కారణముల నను సనసభ రద్దుచేయకుండ కొంతకాలము పొడిగించుటకు గౌ. వి. రామదాసు పంతులుగారు గావించుచు వచ్చిన వెలువడును—అని ప్రభుత్వప్రకటన చేసెను వెలు వడెను. (అ. ప్రె)

వయోనిర్ణయసంఘము

ఈ మధ్యనే గర్భాధాన వయో నిర్ణయ సంఘమువారి నివేదిక ప్రకటింపబడెను. సంఘ సభ్యులందరు నిందు గలరు. మహిళాసభలో యీవరులు తీరుబడెను. కూర్చున్న వారు ఎడమనుండి కుడివైపు: (1) ఖా. బి., ఎం. వి. కాదెరు (2) రా. బి., పండిత కన్యాలుగారు (3) శ్రీమతి బ్రజిలాలు నెహ్రూ (4) సర్ మోరో పంతు జోషిగారు (అధ్యక్షులు) (5) ఓ. బ్రయను వీడనునతి. (6) మాల్వి మహమ్మదు యామూబుగారు ఎం. ఎల్. ఎ. నిలిచినవారు:—ఎడమనుండి కుడివైపు: (1) ఎ. రామస్వామి ముదల్యారు గారు, (2) మియాను మహమ్మదు హనవాజుగారు. (3) ఎ. సి. మిత్రగారు ఎం. ఎల్. ఎ. (4) పండిత తామారుదాసు భార్యగారు. (పి. ఎ. ఎ.)

హిందూ పత్రికలో కృష్ణమూర్తి వ్రాసిన వార్తయే సత్యమని

సభలోనున్నవారి స్థిరీకరణ

నరసాపూర్ నుండి శ్రీయంత కామకోటి కృష్ణమూర్తి గారు మాట్లాడు వ్రాయుచున్నారు—మద్రాసు శాసనసభ వోట రుల పట్టికలో నా నంబరు కిరి. భారతశాసన పట్టికలో 14. పాల కొల్లులో శ్రీయంత వేమనరపు రామదాసుపంతులుగారి యధ్యక్షతన జరిగిన వోటర్ల మహాసభలో నేను జిల్లా వోటరుల సంఘ మనకు కార్యదర్శిగా నెన్నుకొనబడితిని. ఈవిషయము ఆసాసి యేటేడే ప్రెస్వారిచే ముఖ్యమైన పత్రికలలో ప్రచురింపబడి నది. ఈ విషయములను తెలిసికొనకుండుట కేవలము అజ్ఞానము ను ప్రకటించుచున్నది. జోష్యుల సుబ్బారావుగారును మీ విలే ఖిరియ వ్యతిరేకముగా వ్రాసిన విషయమున నేను మొదట చేసిన ప్రకటనలు సత్యమైనవని తెలియజేయుచున్నాను. (తంతి) ఖిమవరమునుండి క లి ది డి వెం క ట్రా వు గా రు మా కి ట్లు తం తి వార్త నం పు చు న్నా రు.— 28 తారీఖున ఖిమవరములో జరిగిన రహిసుల సభ విష యమై బి. కృష్ణమూర్తి గారు యిచ్చిన తంతిలోని విషయములు

సత్యమైనవి. సభలో తీర్మానము లేవియు ప్రతిపాదించబడనని తత్సభాధ్యక్షుడగు మోచర్ల రామచంద్రరావు పంతులుగారు ప్రధమముననే తెలియజేసిరి. దీని ననుసరించి సభలో తీర్మాన మేమియు చేయబడలేదు. తీర్మానములు ఆమోదించబడుటను గురించియు, అధిక సంఖ్యాకులు నివేదికను ఖండించుటను గురించియు వ్రాయబడిన వ్రాతలు అసత్యములు (తంతి) మాచిపూరినుండి శ్రీయంత జి. తిరువెంగడాచారిగారు మా కిట్లు తంతివార్త నంపుచున్నారు:— 28 తారీఖున ఖిమ వరములో జరిగిన సభలో మొదటినుండియు చివరవరకు నేనుంటిని. నివేదికలోని లోటుబాటలను సవరింపబలినదని ప్రభుత్వమువారిని కోరుటకుగాను సభవారు మోచర్ల రామచంద్రరావు పంతులుగారిని, దుండు నారాయణరాజుగారిని నియమించి నమాట శుద్ధ అబద్ధము. సభా ప్రారంభమున నిండుసభలో సభాధ్యక్షు డగు మోచర్ల రామచంద్రరావు పంతులుగారు తీర్మానము లేవియు సభలో నుపపాదించ బడవనియు, వ్యక్తులు తమకు ఉచితముని తోచినట్లు చేయవచ్చుననియు చెప్పిరి. ఆధిక సంఘమువారు మాడనుండగా ఒక సభ్యుడు పృచ్ఛతేయగా మోచర్ల రామచంద్రరావు పంతులుగారు మరల నట్లులే చెప్పెను. తీర్మానము లేవియు లేకుండనే సభను అధ్యక్షుడు ముగించగా మీ విలేఖరులు తీర్మానములు చేయబడినవని వ్రాయుట మిక్కిలి అశ్చర్యము కొల్పుచున్నది. (తంతి)

జీవితమునందు నూతనమార్గమున ప్రవేశించిదానిని సార్థకపరచుకొనుడు

“సిద్ధ కల్ప మ క ర ధ్వ జ” (రిజిస్టర్డ్)

ఒకబుద్ధియుండు ప్రశస్తమైన బంగారుగని గలదు. ప్రాచ్యదేశము నందున్న గొప్పనరముల టానిక్ మొండివ్యాధులన్నిటికిని అద్వితీయమైన నివారణి. అనేక కాన్ ఫెషన్సులందు వస్తుప్రదర్శనములందు బంగారు పతకములు, మొదటితరగతి యోగ్యతాపత్రములు యివ్వబడినవి. మొదడున క్షుణ్ణ-వ పనిగలవారి కిది నిజమైన వరప్రసాదము. రక్తమును పరిశుద్ధపరచుటయందు అసమానమైనది. పూర్తిగా గుణము గల గుటకు కావలసిన 60 మాత్రముల బుడ్డి 1-కి ధర రు 10 లు మాత్రమే. (వి. పి. చార్జి ప్రత్యేకము)

నరము మొదడు, శరీరము, మొదలగునవి

మా ఆయుర్వేదరత్న పండిత డాక్టర్ ఎన్. వి. శ్రీరామాచార్యులవారి

సుప్రసిద్ధమైన ఔషధములను వాడుటచే వృద్ధియగును.

మ హా చంద నా ది తైల ము

మిక్కిలి శక్తిగల మొదడు సంబంధమైన టానిక్. జ్ఞాపకశక్తి లేకపోవుట, మొదడు చీకాకు, విచారము, చూపులోపము, కండ్లముంటు, తలనొప్పి పుట్టె, చర్మసంబంధమైన ఇతరవ్యాధులు వగైరాలకు మిక్కిలి నుణకరమైనది. 1- నెలకు సరిపోవు 12 బెన్సులుగల బుడ్డి 1-కి రు 5-0-0.

వివరములకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను:—మద్రాసు ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసి, లిమిటెడ్.,

ధారాల్ మైన పద్ధతులపై పనిచేయుటకు హిందూదేశము నందంతటను ఏజెంట్లు కావలెను.

పోస్టుబాక్సు నెం 151.

మేనేజరు: వి. రఘుపతి, బి. ఏ., బి. ఎల్.

తంతువిలాసము “కల్పం”

ఫోర్టు సెంటుజార్జి గెజెటు

27—8—29

ఆర్థికశాఖ

రా. సా. టి. ఎ. శ్రీనివాసరావువ అయ్యంగారు మద్రాసు ప్రభుత్వ ఆర్థికశాఖలో అసిస్టాంట్ సెక్రటరీగ నియమింపబడిరి.

న్యాయశాఖ

బళ్లారిజిల్లాలో నారాయణదేవరకరియం ది క్రిందివారు ప్రత్యేక మేజిస్ట్రేటులుగ నియమింపబడిరి. ఎ. రామప్పచెట్టి, ఎం. లక్ష్మీనారాయణాచార్యులుగారు.

సోమసుందరంగారెప్ప, జగలూరు తిమ్మప్ప, రా. సా. తె. పాపయ్య చెట్టి, కె. రామచెట్టి, కె. రామారావు, జి. చెన్నప్ప, జానాబ్ బి. ఇస్మాయిల్ సాహెబ్ బహదూర్, కె. నెట్టికల్లప్ప నారాయణస్వామి, ఆర్. వెంకోబారావుగార్లు బళ్లారియందు ప్రత్యేక మేజిస్ట్రేటులుగ నియమింపబడిరి.

పూజారి వెంకటేశ్వగారు అనంతపురమందును, మిస్. ఆచెబమ్మగారు బరంపురమందును ప్రత్యేక మేజిస్ట్రేటులుగ నియమింపబడిరి.

రివెన్యూశాఖ

ఎ. జి. లీచిగారు ఎన్కైజు అడ్మినిస్ట్రేటివ్ సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

టి. వి. గోపాలరావు నాయుడుగారు విశాఖపట్నము లైబరరీ డిప్యూటీ కలెక్టరుగ నియమింపబడిరి.

ఆర్. వెంకటకృష్ణారావు నాయుడుగారు గంజాంజిల్లా లో జనరలు డ్యూటీయైన డిప్యూటీ కలెక్టరుగ నియమింపబడిరి.

వి. అచ్యుతం పంతులుగారు బళ్లారి లైబరరీ డిప్యూటీ కలెక్టరుగ నియమింపబడిరి.

పబ్లికేషన్సు

బి. డబిల్యా. బాస్కెట్గారు బళ్లారిసర్కిల్సునందు బాయిలర్సు ఇన్ స్పెక్టరుగ నియమింపబడిరి.

ఆర్. ఎల్. లాజర్నగారు మద్రాసు సర్కిల్సునందు బాయిలర్సు ఇన్ స్పెక్టరుగ నియమింపబడిరి.

సానిక స్వపరిపాలనాశాఖ

కె. కోమల్ నాయుడుగారు మద్రాసు మెడికల్ కాలేజిలో ఆఫ్ థియరీ ప్రాఫెసరుగను, ఆఫ్ థియరీ ఆస్పత్రిలో చూపరిం టెండెంటుగ నియమింపబడిరి.

ఎస్. అలహాసంగరిగారు విశాఖపట్నము మెడికల్ కాలేజిలో ఫిజియాలజీ ప్రాఫెసరుగ నియమింపబడిరి.

పి. గోదావరి జిల్లాబోర్డు ఉపాధ్యక్షులుగ ఎం. రామ మూర్తినాయుడుగారు ఎన్నుకొనబడిరి.

జ్యుడిషియల్

ఖా. సా. మహమ్మద్ ఇబ్రహింసాహెబ్ బహదూర్ స్కాల్ కాజికోర్టు చీఫ్ జడ్జిగారు క్లి కే. డి. బి. తిరికావల చెట్టిగారి స్థానే రూలుకమిటీ సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

ఎంజీటి కృష్ణమూర్తి పంతులుగారు పుత్తూరు డిస్ట్రిక్టు మున్సిపాలుగ నియమింపబడిరి.

ఎన్కైజు

అబ్దుల్ కరీమ్ సాహెబ్ బహదూర్గారు బొబ్బిలి సర్కిల్సునందు అసిస్టాంట్ సెక్రటరీగ నియమింపబడిరి.

ఎం. అన్నామల్ మొదలియారుగారు జమ్మలమడుగు అఫీసియేటింగ్ ఇన్ స్పెక్టరుగ నియమింపబడిరి.

మెడికల్

టి. ఎస్. హరినారాయణపంతులుగారు భీమనిపట్నము ఆస్పత్రిలో అసిస్టాంట్ సర్జన్ గ నియమింపబడిరి.

ఎం. డి. అనంతాచారిగారు వాల్తేరు మెంటల్ ఆస్పత్రిలో అసిస్టాంట్ సర్జన్ గ నియమింపబడిరి.

జి. శివరామ్ గారు సిండ్రి కింగ్ ఇన్ స్టిట్యూటునందు అసిస్టాంట్ సర్జన్ గ నియమింపబడిరి.

గుడివాడతాలూకా గ్రామపంచాయితీల

యూనియను మహాజనసభ

యీసభ సెప్టెంబరు 10వ తేదీ సాయంకాలము 8 గంటలకు గుడివాడలో కన్వెనర్ సత్తమనందు జరుపబడును. గాన యీతాలూకాలోని గ్రామపంచాయితీల ప్రతినిధులున్నా గ్రామపునర్నిర్మాణమునం దభిమానముగలవా రెల్లరును తత్సభకు దయచేయ ప్రార్థితులు.

వెల్లంకి రామదాసుచౌదరి

ఆంధ్ర వేపరుమిల్సు

డై రెక్టర్ల మీటింగు

20-8-29 తేదీన, రాజమహేంద్రవరమున ఆంధ్ర వేపరుమిల్సు ఆచరణయందు అవసర కార్యనిర్వాహమును గూర్చి డైరెక్టర్ల మీటింగు శ్రీయుత బంగారు రాఘవయ్యగారి ఆధిపత్యమున జరిగినది. శ్రీయుతులు మోతే నారాయణరావు జమిందారుగారును (యం. యల్. సి.) వైండా శ్రీరామ కృష్ణయ్య సహోదరులును (వ్యూనేజింగు డైరెక్టర్లు) తదితర డైరెక్టరులును కూడా సమావేశమయిరి.

1. ప్రస్తుత మిల్సు సిబ్బందినిగూర్చియు (2) ఆడిటరు ఫీజు మొదలగువానిని గూర్చియు జరుగదగిన పనులను గూర్చియు చర్చించిరి. శ్రీయుత మోతే నారాయణరావు జమిందారు (యం. యల్. సి.) గారు చేయుచున్న అపారముగ నేవను, కృషిని సభికులందరును అభినందించిరి, వారు స్వగృహమును వదిలి మిల్సునందే సర్వదా వసించుచు పనిచేయుచున్నందులకు, కొనియాడుచు, కృతజ్ఞతను వెల్లడించిరి.

ఏదేనియపరిశ్రమయైనను, మహాన్నతస్థితి బడయవలె ననిన, మహాత్ముడుమైన త్యాగమొనరింపగల మహాపురుషు డొక డుండితీరవలెను. మన ఆంధ్రదేశీయుల యున్నప్పుడు కృపతో భగవానుడు శ్రీయుత మోతే నారాయణరావుగారిని మనకు ప్రసాదించి యున్నాడు. నివృత్తమహావీరులమును శాంత మూర్తియును అసాధారణకార్యసాధకుడు నగు శ్రీనారాయణరావుగారియందు మన మందరమును సంపూర్ణ విశ్వాసముంచి మిల్లువిషయమున సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య మొనగి వారు సల్పుచున్న కృషికి మనము చేయూత నిచ్చుచున్నచో మిల్లు ఆవతికాలముననే అధిక మగు నభివృద్ధిని బడయుటకు యంతమాత్రమును సందేహము లేదు.

(ఒక విలేఖరి)

దంత చూర్ణము

డబ్బీ 1-కి నెల 0-2-0; 12-కి 1-4-0

ఈ దంతచూర్ణముతో పండ్లతోముటవలన చిగుళ్లుగట్టి పడును. చిగుళ్లునుండి రక్తముకాఱును. నోటదుర్గంధము లేకయుండును. పండ్లు ముత్యములవలె తెల్లగా నుండును. అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు బొంబాయి.

శ్రీయుత సర్దార్

వల్లభాయి పటేలుగారు

కాంగ్రెసు ప్రముఖులతో నిన్న సంప్రదించిరి

శ్రీయుత సర్దార్ వల్లభాయి పటేలుగారు, శ్రీయుతులు యస్. శ్రీనివాస అయ్యంగార్, సి. రాజగోపాలాచారి, యానాబ్ హసేన్ గార్లతోను ఇంకా మరికొందరితో నిన్న ప్రస్తుతపరిస్థితులగూర్చి సంప్రదించిరి.

శ్రీయుత సి. రాజగోపాలాచారిగారిచే ఆహ్వానింపబడి సర్దార్ పటేలుగారు మహాదేవదేవాలయగారితో సహా పుదుచ్చేరియందును గాంధీ ఆశ్రమము చూచుటకు నేడు రాత్రి మద్రాసునుండి తిరుచ్చంగోడునకు వెళ్లెదరు. శ్రీయుత పటేలు గారు రేపురాత్రి తిరుచ్చంగోడునది తిరుచినాపల్లిమీదుగా వెళ్లి శనివారమునాన వేదారణ్యము చేరెదరు. మరల సెప్టెంబరు 3 వ తేదీన మద్రాసునకువచ్చి అదేరోజు సాయంకాలము కార్పొరేషనువా రొసంగు సన్మానపత్రమును గైకొనెదరు. అదే సమయమున శ్రీయుత పటేలుగారు కార్పొరేషను హాలు నందు మహాత్మాగాంధీగారి పటమును బహిరంగపరచెదరు. 4వ తేదీ రాత్రి వీరు మద్రాసు నది బొంబాయికి వెళ్లదలచి యున్నారు. (అ. వె.)

తమిళ రాష్ట్ర సమావేశ ఆహ్వానసంఘమువారు శ్రీయుత ఏ. రంగస్వామి అయ్యంగార్ గారు యీ సమావేశమైన తర్వాత భారత కాసన సభకు హాజరుగుటకు పిమ్మట వెళ్లెదరు.

నాగపూరు విశ్వవిద్యాలయము

పి. శేషాద్రి, యం. ఏ. గారు విశ్వవిద్యాలయపు

ఉపన్యాసమిచ్చుటకు ఆహ్వానింపబడుట

నాగపూరు విశ్వవిద్యాలయమువారు కాన్పూరుననాతనధర్మకళాశాల ప్రిన్సిపాలును ఆంగ్లేయసారస్వతముయొక్క ప్రధాన ప్రాఫెసరును అగు పి. శేషాద్రి యం. ఏ. గారిని రాజ్ పు శీతకాలమునందు ఆంగ్లేయ సారస్వతము అను విషయము గూర్చి విశ్వవిద్యాలయపు ఉపన్యాసమొనగుటకు ఆహ్వానించి యున్నారు.

బాపట్ల సబార్డినేట్ జడ్జి కోర్టులో

వి. పి. నెం 68/1928.

పెటిషనరు:—(బుణదాత)

మూసునూరు మంగమ్మ,

కౌంటర్ పెటిషనరు:—(బుణదాత)

కోలంరాజు దుర్గయ్య కొమారుడు దుర్గయ్య, బ్రాహ్మణ కులం, భూస్వామి, ములుకుదురు, రేపల్లి తాలూకా.

పైన తెలుపబడిన కౌంటర్ పెటిషన్ దారుడు 1920 సం 5 వ ఆక్టోబరు 30 వ నెక్సు ననుసరించి ఈకోర్టువారిచే, 8-8-29 తేదీన జారీచేయబడిన ఉత్తర్వు ననుసరించి ఇకనా త్వంట్లుగా తీర్మానించబడి యున్నాడు. బుణదాతలు తమ హక్కులను నుంటూరు అఫీషియల్ రిశియరగారి సమక్షమున బుణాపు చేసుకొనవలెను. విడుదల కాలము 8-8-29 తేదీనుండి ఒక సంవత్సరము వరకుండును.

సహకోర్టు బాపట్ల, ఏ. ఎస్. వీరాస్వామి అయ్యర్ 26-8-29. పి. సి. శివ, సబార్డినేట్ జడ్జి.

జాబులు

వల్నూడు తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షుని ఎన్నిక
ది 26-8-29 తేది సోమవారం గురజాల తాలూకాబోర్డు
భవనమున జరిగిన ప్రత్యేక సమావేశమునందు యిదివరకు తెంప
రలీ ప్రెసిడెంటుగా పని జూచుచున్న శ్రీయుత వంశీరు
వెంకటరెడ్డిగారు తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షపదవికి ఏకగ్రీవముగా
నెన్నుకొనబడిరి.

కొ॥ రా.

ఒక సవరణ

"ఆంధ్రప్రదేశ్ లో 28-వ తేదీన ప్రచురింపబడిన ఆంధ్ర
రాష్ట్ర మహాసభాధ్యక్షత విషయముగురించి విజ్ఞప్తిగావించిన
వారిలో శ్రీయుత యం. వి. హనుమంతరావుగారికి బదులుగా
కె. వి. హనుమంతరావుగారు అని వున్నది. అది పొరబాటు."

జి. వి. వున్నయ్య శాస్త్రి

గుంటూరు, 29-8-29

రాజమహేంద్రవర యువజనసమితి

రాజమహేంద్రవర యువజనసమితి కార్యదర్శి గారు
మ॥ రా॥ రా॥ శ్రీ పండిరి మల్లిఖార్జునరావుగారు యిట్లు
ప్రాయచిహ్నము.

రాజమహేంద్రవర యువజనసమితి యొక్క సాంవత్సర
సభ 1-9-29 ఆదివారము మధ్యాహ్నము మాడు గంటలకు
పండిరివారి మేడలో సమావేశమగును.

విషయములు:—

1. ఆధ్యక్ష, ఉపాధ్యక్ష, కార్యదర్శుల ఎన్నిక.
2. కార్యనిర్వాహకసభ్యుల ఎన్నిక.
3. ముందు కార్యక్రమమును నిర్ణయించుట.

సభ్యులు కానివారిని సభలోనికి రానివ్వరు.

వం॥ మల్లిఖార్జునరావు.

నూజివీడు శ్రీరాజా హైస్కూలు పూర్వవిద్యార్థి
సంఘ 13 వ వార్షికోత్సవము ఆక్టోబరు 18 తేది ఆదివారమున
జరుపబడునుగాన పాఠశాల పూర్వవిద్యార్థులందరు తప్పక దయ
చేయగలందులనున్నా, తమ చిరునామాలను పూర్తిగా తెలుపుచు
వార్షిక చందా 0.8-0 లకు తక్కువకాకుండా సెప్టెంబరు ఆఖ
రులోగా కార్యదర్శులకు పంపుటకున్నా కోరబడుచున్నాము.

భాగవతుల సూర్యనారాయణ

కార్యదర్శి.

గుంటూరు తాలూకాబోర్డు

మంగళగిరి ఫిర్కా ఎన్నికలు

గుంటూరు తాలూకాబోర్డులో మంగళగిరి ఫిర్కాకు గల
మాడుసానములు ఖాళీగానుండుటచే సమగ్ర మాడుసానములకు
ఎన్నికలు జరుగవచ్చును. (27-8-29) తేదీని నామినేషన్
ప్రక్రమమున కొనబడెను.

ప్రెసిడెంటుగారగు చెలసాని సత్యనారాయణ చౌదరి
గారి పక్షమున ముప్పురును వ్యతిరేకముగ ముప్పురును మొత్తము
ఆరుగురు అభ్యర్థులు నిలిచిరి.

అనుమతపక్షమున

పోసాని ప్రకాశరావు చౌదరిగారు బి. ఏ. (ఆనర్సు)
కృష్ణయపాలెం.

బొమ్మిరెడ్డి వెంకటప్పారెడ్డిగారు మెల్లెంపూడి.

విడికిటి వెంకటకృష్ణయ్య చౌదరిగారు గుండిమెడ.

ప్రతికూలపక్షమున

కారుమంచి వెంకటకృష్ణయ్య చౌదరిగారు కృష్ణయపాలెం.

అగుత్తు నారాయణస్వామి రెడ్డిగారు వుండవల్లి.

గుంటుపల్లి వెంకటప్పయ్య చౌదరిగారు కంఠేరు.

సెప్టెంబరు 17 వ తేదీ ఎన్నికలు జరుగును. 18 వ తేదీ
మాడుగుంటలకు అధ్యక్షునిచే టిల్లు లెక్కింపబడి గెలుపొందిన
వారి నామములు ప్రకటింపబడును.

కొ॥ రా॥

గర్భాధాన వయోనిర్ణయోపసంఘ నివేదిక

ఒక సవరణ

శ్రీయుత పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహారావు పంతులుగారు
రిటూల మాకువాసిరి:—

"మన నామ సంవత్సర శ్రావణ బహుళ షష్ఠి సోమవారమునాడు బయలుపెడలిన మీ యాంధ్రప్రదేశ్ లో "గర్భాధాన వయోనిర్ణయసంఘ నివేదిక" యను శీర్షిక క్రింద "దిల్ బిల్ చిత్రపు వెంకటాచలము పంతులుగారు పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహారావు గారును మఱి కొందఱు మాలే మీచట్టమునకు వ్యతిరేకముగ నుండిరి" అని వ్రాయబడియున్నది.

ఈచట్టమును గూర్చి నాయెద్ద నెవ్వరునుగూడ సాక్ష్యము తీసికొని యుండలేదు. దీనినిగూర్చి లిఖితరూపమున నాయభిప్రాయ మెవ్వరు గూడ గోరియుండ లేదు. నాయభిప్రాయమును నే నెవ్వరితోడను జెప్పియుండలేదు. అట్టిచో నిట్టి పొరపాటేలకలుగవలయునో తెలియలేకున్నాను. ఆంగ్లేయ నివేదికనుండి మీరు పరివర్తన మొనర్చియుండుచుకాబోలు.

పానుగంటివారు వెలునూరున్నారు. వారిలో లక్ష్మీనరసింహారావు వను, నేరుగలవారట్లు సాక్ష్యమిచ్చియుండిరేమో. మీకేమైన నిందునుగూర్చి తెలిసినయెడల నాకు చెబుపగోరుచున్నాను.

(ప్రకా:—ఈ నివేదికను జర్జుమానేయుటలో నీసారబాటు జరిగినందులకు మిక్కిలి చింతిల్లుచున్నాము. ఆంగ్లేయన వెలునడిన నివేదికలో "మిష్టరు పి. లక్ష్మీనరసింహం" అని మాత్రమే యున్నది. (ఆం. ప. సం.)

చెన్నరాష్ట్ర పరిశ్రమశాఖ

దేశీయ పరిశ్రమ విచారణ సంఘమువారు స్థానిక ప్రభుత్వముల నియమించు ప్రతిదేశ్చక్రము కొంత పరిశ్రమ శాఖలో ప్రత్యేక శిక్షను బొంది అనుభవ జ్ఞానము గలవారగు నేయుండితీరవలయునని నిబంధనలను గావించినను చెన్నరాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారు మాత్రము ఏకారణమువల్లనో ఈ నియమమును తృణీకరించుచున్నారు. రాష్ట్రములలో ఎక్కడ పరిశ్రమ శాఖ అభివృద్ధిగాంచుచున్నదని చెప్పినను ఆ శాఖాధ్యక్షుడు పరిశ్రమశాఖలో ప్రత్యేక శిక్షను బొంది అనుభవశాలిగా యుండుటయే అందుకు కారణమని చెప్పక తప్పదు. బొంబాయి రాష్ట్రములో పరిశ్రమశాఖ డైరెక్టరుగారు ఎలక్ట్రికల్ ఇంజనీరింగు శాఖలో ఎం. ఏ. పరీక్షయందు రుద్రీర్థులై, నేత విద్య యందును, యితర సాంకేతిక వృత్తులయందును ప్రత్యేక శిక్షను బొంది, వ్యాపార శాఖయందు అనుభవము ఆర్జించినవారుగా ఉన్నారు. చెన్నరాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారు ఈ నియమములను కొద్దిగనైనను పాటించక సమయము వచ్చినపు డంతయు పరిశ్రమశాఖ డైరెక్టరు ఉద్యోగులలో సాధ్యమయినన్ని మార్పులను గలిగించుచు ఉన్న తదవధులను ఆశించువారికి డైరెక్టరుపదవి ప్రథమ సోపానముగా పరిణమించులాగున ఏర్పాటుచేయుచున్నారు. ఈ శాఖ స్థాపించినది మొదలు సాంకేతిక వృత్తి విద్యలలో శిక్షను పొందినవారిని నియమించవలయునను మాత్రమును ఎంతమాత్రము గౌరవింపక డయిరెక్టరుగారికి సాంకేతిక వృత్తివిద్యలలో అవసరమగు శిక్షయు, అనుభవము లేని కొంతమంది డిప్యూటీ డైరెక్టరుగారియొక్క యోగ్యత తీర్చుచున్నదని పలుమారులు తెలుపబడుచున్నది. గత చెన్నరాష్ట్ర శాసనసభలో జరిగిన ప్రశ్నోత్తరములను బట్టిమాడ ఇంగ్లండు దేశములోని ఒక ఆయన్ ఇంజనీరు తయారుచేయు కార్మాగారములో అనుభవము గడించినటుల సర్టిఫికేటు సొంది, సాంకేతిక వృత్తివిద్యల అనుభవము అవసరమలేని ఒక సంఘసభ్యుత్వమును డిప్యూటీ డైరెక్టరుగారు కలిగియున్నారనిమాత్రమే విశదపడెను. పరిశ్రమ శాఖకు ప్రత్యేక సాంకేతిక వృత్తి విద్యలయందు తగు శిక్షను బొందినవారిని యెంతకాలము నియమించక బోవుదురో అంతకాలము ఆ శాఖ వృత్తికరమగు ఫలమును చూపజాలక పావుటయేగాక మీదుమిక్కిలి ఆశాఖకై వెచ్చించు రేటుపెయ్య ద్రవ్యము సమర్పించుకాబోలు.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(30-8-29)

సీమజువులి దినములు

ఇరువది గజముల పీస్ ధరలు రు. అ. పై

కాకింజులు:—ముంగిసమార్కు 22 X 22 (బి) రు 8-2-0
సాధారణకము రు 7-7-0 "సింహము" 22 X 22
(బి) రు 7-14-0 సాధారణకము రు 7-8-0 "ఇంజను"
22 + 22 (బి) రు 7-14-0 "సింహము పాము" 22 +
22 (బి) రు 7-14-0 సాధారణకము రు 7-2-0
"అమెజాను" 22 + 22 (బి) రు 7-14-0

చలవ:—ముంగిస 22 + 22 (బి) రు 9-0-0 సామాన్యర
ము రు 8-2-0 "సింహము" 22 + 22 (బి) రు 8-10-0
సామాన్యరకము రు 7-13-0 "సింహము, పాము"
22 + 22 (బి) రు 8-11-0 సామాన్యరకము రు 7-13-0
"అమెజాను" 22 + 22 (బి) రు 8-8-0 సామాన్యర
కము రు 7-11-0 "ఏనుగు" 22 + 22 (బి) రు 8-9-0
సామాన్యరకము రు 7-11-0.

చలవములు:—1708 (నెట్) రు 12-8-0 1702 రు 10-8-0
1508 రు 11-10-0 1808 రు 10-12-0 వై 4
రు 6-10-0 వై 5 రు 7-6-0 78078 రు 7-12-0
జి. జి. 78 రు 7-13-0

నూలు

40 నెంబరు (సీమ 5 పాకట్టులు)—టూక్రి రు 5-8-0
చలవ (కొంగ) రు 7-3-0; చలవ ("ఎనిటిక్స్-టూక్రి") రు 6-7-0
చలవ (నాగకన్యక) రు 6-8-0 చలవ (గుస్టి) రు 6-9-6 చలవ
(గ్రడ్జెండా) రు 6-9-6 పచ్చగుట్టము (ఎట్ట)
జి. రెడ్ సిక్స్టీవ్ అనానీ రు 8-6-0.

40 జపాక్ (పదిపానులకట్టు) అయిదు నక్షత్రములు
రు 11-14-0 కలర్ బాక్ రు 11-12-9, నెమలి రు

60 సీమ (5 పానులకట్టులు)—అడకతైర రు 14-5-0
జి. (ఎట్ట) "పాట్టెలతల" మార్కు రు 11-7-0
ఏ రుదుకారము రు 8-9-0 ఎత్తుగడియారము రు 8-0-0,
కంగారూ మార్కు రు 8-13-0.

వాల్జుజు రు 8-6-0
గడ్డిబండి మార్కు రు 8-9-0
చెన్నిలు రు 8-4-0
సిరాబుడి రు 8-4-0

తెల్ల "కంగారు" రు 8-4-0

ఇండియా బ్రెటనియామార్కు తెల్ల రు 10-7-6

ఇత్తడిలేకులు—(డిట్ మేక్) రు 258

డిట్ (క్రూసాయర్) రు 251

రాగిలేకు రు 312 టు 315

సిమెంటుపీసా వెల:—

గో-హెమ్ ("చెయ్యి") రు 11-4-0

జర్మన్ "స్టాగ్" రు జర్మన్ "బవర్" రు 9-8-0

చక్కెరమూటయొక్క ధర:—

జానా "రెడి" రు 25-0-0, సెప్టెంబరు రు 25-0-0.

ఆక్టోబరు 25-4-9, నవంబరు డిసెంబరు 25-8-9

బి. ఆర్. బి. (రెడి)

చేరుసెనగ నూనె

సిపాలలో రు 96-0-0

ఆముదము

(మిల్ డెలివరీ) రు 97-0-0

పదునుచేసినతోలు రతి 1-కి ధరలు

అవుకోలు (7 టు 9) "అఫ్ కంప్రీస్" రు 0-14-6 టు 1-0-3

" (లేటిక) " రు 1-1-6 టు 1-2-0

" (7-8 1/2) కెంపుగూర్పు రు 0-15-5 టు 1-0-9

" (లేటిక) " రు 1-1-9 టు 1-2-4

" 6 1/2 టు 8 1/2 కెంపుగూర్పు రు 0-15-3 టు 1-0-6

" (6 1/2 టు 7 1/2) విజయగూర్పు రు 1-0-0 టు 1-0-9

" (7 టు 7 1/2) ఏలూరు రు 1-0-0 టు 1-0-8

గడ్డతోలు రు 0-10-6 టు 0-11-3

గడ్డమడతోలు రు 1-1-6 టు 1-2-6

చక్కెరమడతోలు రు 1-10-0 టు 1-11-0

గజ్జికి తెలము

ఈ తెలమును నాలుగు పూటలు కాచిన గజ్జిచీడ
చిలుము, జిల మొదలగునవి నశించును. తప్పక పనిజేయును.

అమృతాంజనం డిప్లో, బొంబాయి - మదరాసు

వెల్లూల రామకృష్ణ.

మీరటు కుట్రకేసు

జామీను నిరాకరింపబడుట

ముద్దాయిలు సేరస్థులైన మేజిస్ట్రేటు
అభిప్రాయము చెబుతుట

మీరటు, ఆగస్టు 28:—మీరటు కుట్రకేసులో 16 గురు ముద్దాయిల తరఫున దాఖలు చేయబడిన జామీను దరఖాస్తును నిరాకరించుచు స్పెషల్ మేజిస్ట్రేటుగారు యాదీగున తీర్పు ఇచ్చిరి.

ముద్దాయిలు పారిపోయెడి స్వభావమువారు కారనియు, 121 (ఎ) సెక్షను ప్రకారము సేరము జేసినట్లు ఫిర్యాదులో లేనందున, మీరటులో సేరము జరిగినట్లు సాక్ష్యము యింత వరకు రానందున మీరటునందు విచారించుటకు యీ కోర్టునకు అధికారము లేదనియు, జామీను కోరటకు మూడు కారణములు సూచించబడెను. ఇవన్నియు పెద్ద నిందలనంటివి. ముద్దాయిల తరఫున వకేళ్లు కేసు యెట్టిదో యింకను గుర్తించలేదని యీ వాదమువలన తెలియుచున్నది. వారట్లుకొనుటకు కారణము లేకపోలేదు. సాక్ష్య సంతయు వ్రాత మూలముగ నేయున్నది.

ఈన్న 1800 డాక్యుమెంటుల సగముకన్న తక్కువగ నేవారు పరిశీలించినందున మిగిలిన సాక్ష్యము వారికి తెలియక పోవుటచేత వారిట్లు వాదించుచున్నారు. ప్రాసిక్యూషనువారు అంతయు ఒక్క మార్గముగా చేయజాలరు. ముందుగ డాక్యుమెంటులను దాఖలుచేసి, వాటిని క్రమేణ సాక్ష్యవిచారణ చేసిన తరువాత జేయుదురు. మునుందురుజువుకాగల సాక్ష్యమును ప్రాసిక్యూషనువారు దాఖలు చేసినచో అయ్యది ఆక్షేప జీయము కాకపోయినచో. ప్రస్తుత దరఖాస్తునంటివాని విషయమున ముద్దాయిలు సేరస్థులని నేను భావింపవచ్చును. ఇంతమాత్రమున కేసునకు హాకిలుగదు. ముద్దాయిలు సేరస్థులని నిర్ణయించుటకు ప్రాసిక్యూషనువారు యింకను యెంతో రుజువు జేయవలసియున్నది.

ఈ కేసునకు 497 (1) సెక్షను అను వర్తించునుగాని 497 (2) సెక్షనుకాదు. దరఖాస్తుదారులు గూడ రెండవ సబ్ సెక్షనుకు సంబంధించినంతవరకే వాదించిరి. ముద్దాయిలు ద్వీపాంతరవాస శిక్షకు అర్హులను సేరము ముద్దాయిలపై ఆరోపించ బడెను. చావుగాని ద్వీపాంతరవాస శిక్షగాని విధింపదగ్గ సేరములకు జామీ నంగీకరింపరాదని ఆ సబ్ సెక్షను నందు గలదు. దాని ప్రకారము నేను జామీనుపై విధించజాలను. ముద్దాయిలు పారిపోవరని సమీక మన్నంతిమాత్రమున జామీనుపై విధించజాలము. అట్టి సమీకముగూడ నాకు లేదు.

ఇంక మీరటులో సేరము జరుగ లేదనువాదము అంగీకరింపవీలులేదు. అలహాబాదు చీఫ్ జడ్జిగారు యీ విషయమున యిదివరకు నిర్ణయించియుండిరి. ముద్దాయిలు కార్మిక కృషివశుల పక్షముతోగలిసి విప్లవమునకు యత్నించుచున్నారని ఫిర్యాదు నందుగలదు. మీరటులో అట్టిపక్షము స్థాపింపబడెను. కుట్రను పెంచు నుద్దేశముతోనే యిదిజరిగెను. మరియు మీరటులో సభజరుగుటగూడ, ఆ సందర్భములబట్టి వ్యాయవిధిద్దమే యగు. వైసవెలిసిన సెక్షను ప్రకారము జామీనుపై విధించుటకు నాకు అధికారములేదని యిదివరకే చెప్పియుంటిని.

గోటిగారి ప్రత్యేక దరఖాస్తులో వారి ఆరోగ్యము బాగులేదు. జైలులులో నుండుటవల్ల యింకను చెడిపోవునను కారణము సూచించబడెను. వారిని జైలునుండి మార్చుట అవసరమని నాకు తోచెను. కావున వారి దరఖాస్తుగూడ నిరాకరించిరి.

జవహరిలాలుగారికి లేఖలు

నేడు కేసులో కొందరు ప్రాసిక్యూషను సాక్షులను విచారించిన సిద్ధప, విదేశములనుండి పండిత జవహరిలాలు నెహ్రూగారికివచ్చిన లేఖలను కోర్టులో దాఖలు జేయవలెనని గోరుచు ఉత్తరువు జారీచేయబడెను.

రేపటికి కేసు వాయిదా వేయబడెను. అ. ప్రె.

15 నిమిషములలో అత్యధ్యుతముగ వీర్యవృద్ధిని గలిగించును. అనేక యోగ్యతాపత్రములు, స్వర్ణపతకములు నివ్వబడినవి.

కామబిందు (రిజనర్రు)

ఈమాత్రము నేనొచ్చిన 15 నిమిషములలో అద్భుతముగ గలుగును. సప్తధాతువులకును సంపూర్ణబలము నిచ్చి నవయోవనమును ప్రసంగములను గలిగించును. ఈ ఔషధమువలన నుగము లేనియెడల మందుఖరీదు వాపసుచేయబడును. 24 మాత్రములకు యిది 1-కి రు. 1-0-0. ఒక నెలకు సరిపావు ఔషధముగల యిది 1-కి రు. 8-0-0. తపాలాఖర్చు ప్రత్యేకము.

4595 కామబిందు పార్శ్వీ, 45, పెద్దపల్లి, తిరుపతి క్లీనిక్, మదరాసు.

ది ఆంధ్రప్రదేశ్, లిమిటెడ్, బందరు, మచిలీపట్టణము.

మూలధనము రు. 10,00,000
వారీచేయబడినటువంటిన్ని, పనూలుచేయబడినటువంటిన్ని, మూలధనము. } 1,00,000

కరెంటు అకౌంట్లుపై రోజు వారి నిలువము త్రములకు వడ్డీ యివ్వబడును.

అన్ని విధములైన బ్యాంకింగు వ్యాపారముచేయబడును. వివరములకు బ్యాంకు పేర వ్రాసిన బడయగలరు. గజ్జల శ్రీరామమూర్తి కార్యదర్శి.

ఫిక్స్డ్ డిపాజిట్లుపై 5, 6 1/2, 10, 12 1/2 వడ్డీ సేవించు బ్యాంకు అకౌంట్లుపై నెలసరి కనీసపు మొత్తములకు 4 1/2 వడ్డీ 2 1/2 వడ్డీ వడ్డీ

భిక్షగర్త పాశ్యపు వెంకటాచల పండితుల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధావధములు

లోకామయహర కస్తూరి మాత్రలు

ఈమాత్రలలో ఆక్షేపకరవస్తువు లేవియు చేరలేదు. ఈమాత్రలు 1-2 ను తాంబూలముతోగాని విడిగాగాని ప్రతిదినము ఉపయోగించితివని ఎటువంటి కఠినతరాహిత్యమునను జీర్ణకరించి, గాఢి నీళ్లవృక్షావము మారుటవలన చెడుపుకానిలాగున దేహమును కాపాడును. పిల్లలు మొదలు ముసలివారి వరకు అందరి మూదము, ముఖద్దము, పడినెము, దగ్గు, గూరలు, శీతలముచే కాష్టలాగుట, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి, చక్కెర యందు నొప్పి, ఆహారజీర్ణ కాలముందు తలనొప్పి, చలిజ్వరము, జ్వరము, ప్లేగు ఇన్ ఫ్లుయెంజా ఇంకను అనేక వ్యాధులను గుణపరచును. స్త్రీలు ప్రసవించినవాడు స్నానమువాడు (కస్తూరికి ప్రతిగా) ఈమాత్రలు 4-5 ను 2-3 తమలపాకులలో నమలి మ్రొంగవలెను. సాంక్రామికరోగులతో నుండవలసినవారు, దినము 1-2 మాత్రలను సేవించిన ఆరోగ్యవృద్ధులగు లగుదురు. ఈమాత్రలసీసాలోగల అనుపానపత్రమును చూడుడు. 800 మాత్రలు గల సీసా 1-కి 4 అణాలవంతున ప్రతిసాపులోపలను దొరకును. పోస్తుమాలకముగా 6 సీసాలు రు 1-8-0, 12 సీసాలు రు 2-18-0, 25 సీసాలు రు 5-8-0.

సారస్వతానవం:—మొదడుకు బలమును కలిగించి, జ్ఞాపకశక్తిని వృద్ధిచేయును గావున, మొదడు దుర్బలమువలన గలిగియుండు సమస్తవ్యాధులను పరిహరించి నరములకు మంచిద్రావ. క కన్యకల కలుగజేయును. సంగీతపాటలకు కంఠస్వరమునకు మృదుమధురత్యము నిచ్చును. పాడన పాడన వుత్సాహము నింపుడి. మహిమలైన స్త్రీలకు నెత్తినడుగు (నెత్తి నోరు చాలా మెత్తగా వుండుటవలన) మాట్లాడను సదుపాయ కానిపిల్లలకు పంజీవంజీని, 6 ఔన్నుల సీసా 1-కి రు 1-0-0. పోస్తుమాలకము ప్రత్యేకము.

శ్రీ సీతారామ వైద్యశాల, మైసూరు.

రు. 5-8

మాత్రమే ప్రవేశ దుసుముగా మాకంపె నీకి చెల్లించి వంగోలు తాలూకా దళ రాజువల్లి గ్రామములో చనిపోయిన మా పాలసీదారు గనిపి నేని నర్సయ్యనాయుని వారసునకు 9 వ ఆగష్టు 1929 తేదీన మేము చెల్లించినది.

రు. 500

మా ఉచిత భీమా పద్ధతి సౌకర్యములు

- (1) 18 సంవత్సరములు మొదలు 55 సంవత్సరముల వరకు ఆరోగ్యవంతు లెల్లరును చేరవచ్చును.
- (2) ఇందులో చేరుటకు పూర్వము డాక్టరు పరీక్షలేదు.
- (3) సభ్యుడగుటకు ప్రవేశ రుసుము 5-8-0 మాత్రమే.
- (4) తొటి సభ్యుడు చనిపోయినప్పు డెల్లను చెల్లించవలసినది నెలకు రు 1-0-0 మాత్రమే. చావులు లేని నెలలో సేమియు చెల్లించనక్కరలేదు.
- (5) సభ్యుడు చనిపోయినప్పు డెల్లను చెల్లించవలసిన కాలపరిమితి 12 సంవత్సరములు మాత్రమే.

* కష్టపడి రు 1-8-0 కమీషను పద్ధతిమీదగాని లేక నెల 1 కి రు 40-0-0 జీతముమీదగాని పనిచేయు యేజెంట్లు కావలెను.

ఇతర వివరములకు

ది స్టార్ ఆఫ్ ఇండియా ఇండస్ట్రీయల్ అండ్ డైనరల్ అస్యూరన్సు కంపెనీ., లిమిటెడ్
23, సెకండులైను చీచ్. మద్రాసు.
లేక నూపరింటెండెంట్, బెజవాడ.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1929 సం. ఆగస్టు నెల 30-వ తేది శుక్రవారము

1. ధాన్యములు

వియ్యముబస్తాలు

మనుమ తెనాలి ,, 45 కలది 12 8 0 12 12 0

కలది ,, 42 ,, 13 4 0 13 12 0

శిల్లి ,, 46 ,, 15 8 0 16 8 0

రాగులు 5. 164 బస్తా 1-1 ,, 11 0 0 12 0 0

శుభ్రము ,, ,, 21 0 0 24 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-1 ర 205 ,, 16 0 0 17 0 0

సెనగలు ,, 42 ,, 15 8 0 17 8 0

పెసలు ,, 42 ,, 16 0 0 17 8 0

మినుములు ,, 42 ,, 17 8 0 18 0 0

తెలలు ,, 195 ,, 9 8 10 0 0

3. నూనెవస్తువులు

శుభ్రము బా 1-1 ,, 185 0 0 146 0 0

నయ్యము 1-1 ,, 14 0 0 19 0 0

శుభ్ర సెనగపప్పు బా 1-1 ,, 46 0 0 47-0-0

శుభ్ర సెనగపప్పు గానుగ బా 1-1 ర 104 మినుములు 96

అముడు బా 1-1 96 0 0 98 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

రాజుపగుళు బా 1-1 119 0 0 122 0 0

శుభ్రపగుళు ,, 65 0 0 67 0 0

మినుములు (గుంటూరు) బా 1-1 95 0 0 105 0 0

దనియలు ,, బా 1-1 82 0 0 42 0 0

గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ములుగు 1-1 ర 40 50

తెలుగు బా 1-1 ర 28 8 0 49 0 0

అస్కాచక్కెర బస్తా 1-1 ,, 25 0 0 25 4 0

వింతకందు బా 1-1 ,, 80 0 0 40 0 0

5. ఇనుము

కట్టరకం బా 1-1 ,, 88 0 0 84 0 0

చదరం ,, 27 0 0 84 0 0

రవుండు ,, 82 8 0 85 0 0

6. నూలు

నెం 20 తెన్ని సింహాయా బా ర 7 15 0

నెం 6 ,, కలది ,, 5 0 0

నెం 24 ,, లాకి ,, 5 10 0

నెం 40 బామ్రుర 10 పా ,, 10 10 0

నెం 20 1/2 కట్టలేడి ,, 7 6 0

నెం 40 రాడి ,, 9 14 0

నెం 4 తెన్ని మనీడు ,, 4 12 8

7. లోహములు

బండి 100 కులం 1-1 ర 58 8 0 ర 59 0 0

బంగారుకులం 1-1 ,, 21 8 0 21 14 0

సవరణ 1-1 18 10 6

ఇత్తడి బా 1-1 ,, 258 0 0 255-0-0

రాగ బా 1-1 ,, 812 815-0-0

8. రంగులు

అతిమెలు స్వీట్లకులాండు అతివరంక సింహాయార్

మీసా 1-1 గ్రీలు 200 క ర 47 0 0

,, నీలిరంగు 1 రం 1 10 0

,, 12 రకులం 1 10 0

,, 28 రకులం 1 9 0

,, 56 రకులం 1 8 6

,, 1 అందరం 1 8 0

,, 1 అందరం 1 8 0

పక్కము పాముసాగ్-కెట్ అనగా (బిక్కి-రెడ్డు) 8 4 0

కాంగో 3 1 0 0

పగడ 4 1 2 0

మహమ్మదీయసభ్యులు సంస్కరణ బిల్లుల ప్రతిఘటించెదరు

మహమ్మద్ రఫీక్ గారు అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ వారితో చెప్పిన విషయములు

కాన్పూర్, ఆగస్టు 28:— ఉపపాదకులు మహమ్మదీయ విషయమై మినహాయింపులు చేయనివో హరిబిలాన్ శాస్త్రాగారి బాల్యవివాహ నిషేధకచట్టమును రాబోవు శాసనసభలో మహమ్మదీయులు ప్రతిఘటించెదరని భారత శాసనసభ్యులగు మహమ్మద్ రఫీక్ గారు అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ విలేజ్ లో చెప్పెను. అవివాహితుల విషయమున తప్ప లెక్కిన విషయములలో గర్భాధాన మొనరింపక శాసనమును గూడ వారు ప్రతిఘటించునని తెలియుచున్నది. (అ. ప్రెస్)

ప్రాచీన విజ్ఞానముయెడల భక్తి కలిగియుండుడు

ఆత్మనాశము నొందకుండనుండుట యవసరము

సంస్కృత సాహిత్యపరిషత్తులో రాధాకృష్ణన్ గారి యుపన్యాసము

కలకత్తా, ఆగస్టు 27:— ఆదివారమునాడు విశ్వవిద్యాలయ భవనములో జరిగిన 18 వ సంస్కృత సాహిత్య పరిషత్తు సభలో సుపన్యసించుచు శ్రీయుత ఆచార్య రాధాకృష్ణన్ గారు యావద్భూమి ను పర్యవేక్షించి:— రాజకీయ స్వాతంత్ర్యము మన కెందుకు? భారతదేశము ఉన్న తాదర్శ్యభోభిమై యొప్పుచున్నది. ఈ యాదర్శ్యములను ప్రకాశింపజేయుటకే మనకు స్వాతంత్ర్య మవసరము. స్వరాజ్యము మన కెట్లు వసరమో ఆత్మనాశము గాకుండు రక్షించుకొనుట గూడ మనకే యవసరము. మనలోను, మనప్రాచీన విజ్ఞానమునందును మనకు భక్తివిశ్వాసములు లేనివో రాజకీయ స్వాతంత్ర్యము మనకు లభింపదు. గొప్పభవనములను నిర్మించుటవలనను వెంటనే తల

మెల్ల పర్యంతము విమానములపై యెగురుటవలనను మనము జయము గాంచినట్లు కాదు. అనేకకేతాబ్దములు ప్రయత్నించి మన పూర్వులు ప్రాచీన విజ్ఞానపరంపరను ఖిలముగాకుండ నుంచిరి. అనేకకేతాబ్దములు, మన్వంతరములు, యుగములు గలిగించినను మొక్కబోని విజ్ఞానసారముయొక్క బీజములను నాశముగాకుండ రక్షించుట భారతీయుల ప్రధానకర్తవ్యము. ప్రాచీన ఆర్య నాగరకతను ప్రకాశింపజేయుభారము సంస్కృతసాహిత్య కరత్వముపై నున్నది. ఇట్లు చేసినచో పరిష్కృతవారు ఉపయోగ పరిమగు కార్యమును సాధించువా రగుదురు. ఇందుకొరకే యీ ప్రతిష్ఠాపనకు తగుసాయముచేసి పోషించవలెను.

అభివృద్ధినిరోధకులు ఖండన

ప్రాచీనవిజ్ఞానమును ప్రకాశింపజేయు దుర్భిణిమనే అభివృద్ధిని నిరోధించు ప్రయత్నములలో కొందరిని రాధాకృష్ణన్ గారు ఖండించిరి. ప్రాచీనకాలమునందు మహర్షులు సృష్టికర్తలుగా నుండిరి. వారియొద్దేములు అభివృద్ధిచే యెల్లప్పుడు నూచించుచుండెను. కావున దేశకాలపాతముల కనుగుణముగా వర్తించక పోవుట విచేతముకాదని వారనిరి.

ఉపన్యాసానంతరము సంస్కృతకళాశాలాధ్యక్షుడగు ఆదిత్యరామ్ ముఖర్జీ, పండిత అక్షయకాశ్రిప్తి, పండిత కాలిపద తాకచార్య, భగవత్ కాశ్రిప్తి మొదలగుపండితు లుపన్యసించిరి. అనంతరము హరిశ్చంద్రనాటకము ప్రదర్శింపబడెను. (ప్రెస్)

గవర్న మెంటునందు రిజిస్టరు చేయబడినది.

“నవమేహరి”

గవర్నమెంటు, తెలుపు, మూత్రనాశ గోగము, శరీరము నందు ద్రావకమును పుట్టించు తిత్తి సంబంధించిన వ్యాధి, మల బద్దకము, లుకోరియ, శుక్ల నష్టముచే గలుగు బలహీనత వగైరాలగు, మూత్రసంబంధమైనవ్యాధు లన్నిటికి అద్భుతనివారిణి. 12 గంటలలో గుణము పూర్తిగా గలుగును, 48 గంటలలో పూర్తిగా కుదురును. ఇతర ఔషధము లన్నియు నిరుపయోగమైనప్పుడు, నిరాశచేందక ఒక మోతాదు నవమేహరి పుచ్చుకొనుడు. తరువాత దాని ఇంద్రజాలమువంటి గుణమును నమ్ముడు. తప్పక మీన్నే హితులకు దీనిని సిఫారసు చేయవలెను. బుడ్డి 1-1 ధర రు 8. తపాల్ ఖర్చు ప్రత్యేకము.

Dr. N. K. De. Belegghata, calcutta.

తరుణము మించిపోకమునుచే మీ తలవెండ్రుకలు గురించి తగుశ్రద్ధ వహింపుము.

వెండ్రుకలు దువ్వెనతో ఉడికినప్పుడుగనరకు ఆలసింపకుడు వెండ్రుకలు చేడిపోవుటకు అది అంత్యవిధి యని గ్రహింపుము.

కామినియాఆయిల్ రిజిస్టరు చేడినుండియే నాడుటారంభింపుడు.

తలవెండ్రుకల బాధలన్నింటికి

దివ్యామృతము

వెండ్రుకలను కాంతివిహీనముగాను, చిట్టిపోవుట దిగుగా నుండుటనుండి రక్షించి పట్టుకుచ్చువలె, నుమ్రుదరెక్కలపై నిగనిగలాడించును. ఈసులభపద్ధతిని నేడే పరీక్షింపుము. మీవెండ్రుకలెంత త్వరలో అందముగా పెరుగునో, తలకు చల్లదనమును గలిగించుగనో మనంపుడు. కామినియాఆయిల్ మీవెండ్రుకలకు వెల్లు అధికము గలుగజేయునో గుర్తింపుడు. ప్రతిపల్లకముగాను, చక్కగాను, దుకాడాదారులందరివద్దను, పరిమళద్రవ్యము లమ్మువారలందరివద్దను దొరకును. మీయూరివిక్రయములయొద్ద కొనుపూడు. కామినియాఆయిల్ నా అని చూచి మరి కొనుడు.

సీసా 1-1 కలది 1-0-0; పోస్టేజి 0-6-0 ప్రత్యేకం. సీసాలు 8-1 క ర 2-10-0; పోస్టేజి 0-12-0

ఓటో దిల్ బహారు (రిజిస్టరు) టైడు

కొనుట ముతవకుము.

మీదుస్తులమీదగాని, జేబు దుమాలమీదగాని రెండుమూడు చుక్కలు ఆటోదిల్ బహారు చల్లిన వెంటనే మిక్కిలి మనోహరమైనట్టి మల్లె, దైతీపువ్వుల పరిమళములను, చెదజల్లినట్టినట్లును, పెండినమయములందు బంధువులందరిని సంతోషపరచుటకు, ఆటోదిల్ బహారు తప్ప మరెదియు కావరాదు. నేడే ఒకసీసాను కొని, దాని అద్భుతపరిమళము లనుభవించు.

1/2 ఔన్సు ఆటోదిల్ బహారు ర. 2-0-0
1/4 ,, ,, ,, 1-4-0
1 డ్రాము ,, ,, 0-12-0

నమూనాసీసా రెండణాల పోస్టు స్టాంపులు పంపిన, పంపబడును.

సువాసన కార్డు 1-1 అణా-1

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్స్ కంపెనీ,

285, బామ్బేమార్కెట్ మార్కెట్, బాంబాయి. నెం. 2.

జతీంద్రదాసుగారు

కంఠము వాచుట

లాహోరు, ఆగష్టు 28:—నిరశన ప్రతులలో అందరి కన్న ఎక్కువ ఊహించి ఆఖరు దశలోనున్న జతీంద్రదాసు గారికి యిదివరకున్న జబ్బులతోబాటు వేరొకటి సంప్రాప్తిం చెను. నోటిమాట లేదు. కంటిమాట లేదు. వాంతులు తగ్గ లేదు. నేడు కంఠము ఎడమవైపు వాచినది. మనిషి పోలిక లేకుండ మారిపోయెను. యితరులస్థితి యధాప్రకార మున్నది. తొమ్మిండుగురిలో ఐదుగురు ఆస్పత్రిలో నున్నారు. నల్లరిని ప్రత్యే కపు కొట్టలో నుంచిరి. నిరశనప్రకృతి పట్టుడల విడువలేదని సిద్ధాలో సమావేశమై యున్న జేయిల్ల విచారణ సంఘము వారికి తెలియజేయబడెను.

చత్తు, భగతులంగులు భోజనముమాని నేటికి 78 దినములు, ఇతరులు 47 దినములయినది. జతీంద్రదాసుగారిని నేలపై పడ వేసిరినిగూడ తెలియజేసెను.

వేరొక అప్రావరు

జాన్సీలో అరెస్టుకాబడిన రామదులారీ లాహోరు కుట్ర కేసులో అప్రావరుగ నుండ నంగీకరించెను. వీరితో మొత్తము 13 గురు. (అ. ప్రె.)

ఆంగ్లో-హైందవులు, భారత స్వాతంత్ర్యోద్యమము

పండిత జవహర్లాల్ గారి యుపన్యాసము

కలకత్తా, ఆగష్టు 27:—ఆంగ్లో-హైందవులు సభలో నుపన్యాసించుచు స్వాతంత్ర్యభావము భారతీయులలో వృద్ధియ గుకొలది ఆంగ్లో-హైందవులు అభిమానముచూపవలసినదని కోరుట యవసరమైయుండదని శ్రీయుత పండిత జవహర్లాల్ గారు చెప్పిరి. కాంగ్రెస్ మహాసభవారును, ఆంగ్లో-హైందవులును సమా వేశమై ఒకరియభిప్రాయము నొకరు తెలిసికొనుట యవసరమని యు, ఉత్తమ ఉన్నతవిద్యాకోశాధిపతులు ఆంగ్లో-హైందవులు నిర్మాణకార్యక్రమమును చేయుటకు అర్హులనియు పండితులు నుడివిరి. (ప్రీ. ప్రె.)

సౌచరిక

ఈమధ్య కొందరు మాట్టేడుమార్కులవంటి మార్కులు తయారుచేసి వారిబట్టలకువేసికొని అమ్ముచున్నారు. అట్టిమార్కు లున్నంతమాత్రమన అవి పున్న బట్టలు మాచి అని ప్రజలు పొర పాటు పడవద్దు. పెద్దాపురము శిల్ప-పంచలు కొననప్పుడు మాయొక్క ప్రేమ మార్కులను, ఆ మార్కులక్రింద మాకం పెసి నీలును అబట్టలయిదిపున్నా లేవా అని పరీక్షచేసి చూచి ఉన్నయెడలమాత్రమే కొనవలెను. లేనియెడల కొన నద్దని వేరేచెప్ప నక్కరలేదు.

మానద్ద సిల్కు ఖండువాలు ధోళకులు, పచ్చింగులు, కోటింగులు, నారగుడి (సాత్తు) పంచలు, చీరలు మొదలయి నవి అన్ని రంగులలోను, అన్ని వైజులలోను ఉన్నవి. నగిషీ అంచులతోను, జరిగోను, జరి లేకుండగను, బీదలను, ధననంతు లకును అన్ని తరగతులవారికి ఉపయోగించునట్లు చీరలు వగైరాలు మాయొద్ద దొరకును. రు 500/-ల రూపాయలవరకు ఖరీదుగల చీరలు తయారు చేసియున్నాము.

శాంపిల్లు కోరువారికి ఉచితముగా పంపబడును.

ఇట్లు విన్నవించు,

ముప్పన సోమరాజు & వీర్రాజు.

ప్రావయిటరు, శ్రీ లక్ష్మీశిల్ప-ఫ్యాక్టరీ పెద్దాపురం తంజిలిసము "సిల్కు-గుడ్డు" (తూర్పు గోదావరి జిల్లా.)

శుక్లబంధు

ఎంత దుర్బలమైన పీర్లమునైనను గట్టిపరచి ఒక్క-గం టలోనే అద్భుతమైన ప్రభావమును చూపును. శుక్లనష్టమును కట్టుటలో పేరుపొంది, శ్రీపురుషులకు నిరతికలప్రేమను కలిగించుటకు దీనిని మించిన ఔషధము లేదు. 25 మా. 2-8-0 3-17 త్రిపురసుందరీ వైద్యశాల, మహేంద్రవాడ-రామచంద్రపురంపోస్టు, గోదావరిజిల్లా.

న్యాయస్థానవార్తలు

లాడ్ గోవిందదాసుగారివై

మనోవృత్తి దావా

(న్యాయమూర్తి పండలైగారి యెదుట)

మదరాసు, 29 ఆగష్టు—రాధా కృష్ణ ఆను బాబు డును, అతని సోదరు లిర్వరును, లాడ్ గోవిందదాసు గారిపై దెచ్చిన మనోవృత్తి దావాయందు, న్యాయమూర్తి పండలైగా రిదినమున తీర్పు చెప్పిరి.

వాదులు ముగ్గురును తాను లాడ్ గోవిందదాసుగారికిని అతని యుంపుడు కత్తెయున పట్టుకొన్నాడును జన్మించితినియు తమను పోషింపవలసిన బాధ్యత గోవిందదాసుగారిపై గలదని యు, అత డా బాధ్యతను నిర్వహించుట లేదుగనుక తమకు తల 1కి నెల 1 కి రు 300 ల మోక్షన మనోవృత్తి నిష్పింపవలసినదని దావా దెచ్చిరి. లాడ్ గోవిందదాసుగారు 1908 సం॥ న చంక పెరుమాళ్ కోయిల గ్రామమున కలిసికొనెను. అప్పటినుండియు నామెను తెచ్చి తన యింటిలో తనకు ఉంపుడుకత్తెగ నుంచు కొనెను. ఆసంబంధమువలన పట్టుకొన్నాడు రాధాకృష్ణ మొద లగు రెండు కుమారులు 2 కుమార్తెలు కలిగిరి. 1923 సం॥ నరకును లాడ్ గోవిందదాసుగారు తన స్వంత విద్వలనలేనే పోషించి ఆద రించు చుండెను. కాని కిమ్మట వదలివేసిరి అని వాదులు చెప్పిరి.

ప్రతివాదియును లాడ్ గోవిందదాసుగారు, పై యా రోపణ లన్నియు అసన్నిధిని దెలుపుచు, పట్టుకొన్న తానుం చుకొనలేదనియు, వాదులు తనకు పుట్టలేదనియు, అంతియగాక 1908 సం॥మున పట్టుకొన్న తన కప్పటికి గల బిడ్డలకుగాని ముందు జన్మింపబోవువారికిగాని మనోవృత్తి నడుగవని పూచీ కత్తునువ్రాసి ఇచ్చెననియు, అందుచే నిపు డీదావా చెల్లదని యు వాదించిరి. వారు తన పుత్రులని ఋజువైనను వాదులు అడిగిన మనోవృత్తి (తలకి రూ 300 ల) చాల హెచ్చనియు, తన యాదాయము నెల 1-కి రూ 180 లు కంటె హెచ్చు లేదనియు ప్రతివాది చరపున వాదించిరి.

న్యాయమూర్తి ఇరుపక్షముల వాదనలను విని, వాదులు గావించిన ఆరోపణలు ఋజువయ్యెననియు, వాదులు ప్రతి వాదియొక్క ఉంపుడుకత్తెను జన్మించినవా రనియు నిర్ణ యించిరి. 1908 సం॥మున పట్టుకొన్న వ్రాసియిచ్చిన విడుదలపత్ర మునకుగాను, ప్రతిఫల మామెకు ముట్ట లేదు. గనుక సడరు పత్రము చెల్లదని న్యాయమూర్తి నిర్ణయించెను. ఇక మనోవృత్తి మొత్తమును నిర్ణయించుచు న్యాయమూర్తి, ప్రతివాదియొక్క ఆదాయమునుగరించి ఇరుపక్షములవారి అంపనాలను తాను నమ్ముజాలనని నుడివిరి. తనకు నెల 1 కి రూ 180 ల కంటె ఎక్కువ ఆదా లేదని, ప్రతివాది దెలిసిన విషయమునుగాని, సం॥కు 3 లక్షలు ఆదాయమునచ్చుచుండునని వాదులు దెలిసిన విషయమునుగాని నమ్ముజాలననియు, ప్రతివాదికి సం॥కు రు 10 వేలు ఆదాయండుననియు, అందుచే వాసులకు తల 1కి నెల 1 కి రు 50 లు మనోవృత్తి చెల్లింపవలసినదనియు న్యాయమూర్తి యు త్తరువుచేసెను.

అభ్రకభస్మము

అమృతమువంటిది

శ్రీ ముక్త్యలసంస్థానమున తయారుచేయబడినది బహు మూత్రమును, వడని, టిగుము, తియను, బి గొట్టును. వాత్ర మునంబందు చక్క-రను మాయముచేయును. శరీరమునకు మంచి దాద్యమునిచ్చి, రక్తశుద్ధిజేయును. అనుపానవిశేష ములచే నన్నిగ్యాధుల గుమిగుల చేరవలసి వాటి మెచ్చి యున్నాగు సంస్థానమునకు వెంటనే రుసుము, 100 మొదలు 300 వరకు ఏదయినా చేయవచ్చు కములు గలవు.

300 పుటములు తు 1-కి రు. 5

ఆర్డరసాయనశాల, ముక్త్యాల, (కృష్ణా)

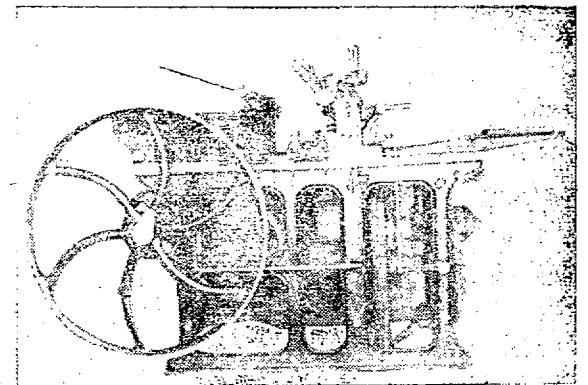
ముప్పదినవత్సరములను ప్రసిద్ధి

ఎందువలన ?

ముప్పదినవత్సరములనుండి రక్తహీనత వలన కలుగు అనేక వ్యాధులను కుడుర్చుటలో ఐరన్ జెలాయిడ్ను ప్రమాణమైనది. రక్తహీనత యనగా రక్తములో ఇనుము లేకపోవుట. రక్తమున నులభ ముగా కలిసిపోవు రూపమున నున్న ఇనుమును కలిగి తయారుచేయబడిన పదార్థ మింతవర కీలకొక టిలేదా. ఈ లోపమును ఐరన్ జెలాయిడ్నువలె అం తిచక్కగా మరొకటి తీర్చజాలదు. అందుచేతనే ముప్పది సంవత్సరములపిమ్మట యింకయు అది ప్ర మాణముగా నున్నది.

ఉష్ణదేశములందు ముఖ్యముగా రక్తహీనత సామాన్యమైనది. మీ రందుమూలమున గల్గు అన్ని వ్యాధులను నివారంపదలచినచో, నప్పడప్పు డు ఐరన్ జెలాయిడ్ను సేవింపవచ్చును. అది నాలు గు రోములు: నెం. 1. బాలురకు. నెం. 2. వయ సువచ్చినవారికి. నెం. 3. పురుషులకు ప్రత్యే కము. నెం. 4. విశేషబలవర్ధకము ఏకెమిట్టు నడి గినను ఇవ్వగలదు.

మదరాసులోవరికుగలవారు మార్టిన్ అండ్ హోస్ కంపెనీ, లిమిటెడ్.

చుయంత్రములకు సుప్రసిద్ధమైన భవనము

అన్ని వైజులందును స్థాపనా గలవు. అన్ని పుల్లలు చేయు యంత్రములు, కెమికల్స్ మొదలగునవికూడ గలవు. దయచేసి వచ్చి, ఒకసారి పరీక్షింప చేయును.

నెం 123/124 మూర్ వీధి, జి. టి. మద్రాసు.

నవయాత్రన్

25 మాత్రల సీసా రు 2-కి-0.

చిత్ర వాయిదా కుక్కడను గట్టిదో చుటకు కుత్రనీడ ప్రాచీన సూర్యోదయము, నపుంసకత్వమును తొలగించి, నియోవ్యూ:మిచ్చును. నరములకు జలము కలిగించి, పం పా రు 50/- గా డివిడండు నలుల జేయెను.

వివాహ త్రువల రివాజ్యుగా నుంచెదము.

కా ము లక్ష రు ది

నిజ నిమిషము బాగుచేయుటకు ప్రైవేట్ మందు న్యాయజగ వచియేటలో, ప్రసిద్ధిపొందినవి వి పి చార్మిణి సీసా 1 కి రు 1-0-0.

ఆనందబావాడీ ఆశ్రమం,

121

గవర్నరుపేట, బెజవాడ.

రాజమోహనపేరాయిలు

శ్రేష్ఠమయిన సువాసనగల తలనూనె

తలనొప్పి, మాడుపోటు, చుండు ఆకాలముగా వెంట్రుకలు నెరయుట కొరవేడిమి మొదలగువాటిని హరించి మెదడుకు చల్లదనమును, బుద్ధి బల మును, కలిగించి వెంట్రుకలను నల్ల పరిచి వృద్ధినిందించును. 1 సీసా రు 1. 3 సీసాలు రు 2-10-0

వి. పి. ఖర్వులు ప్రత్యేకము.

పి.సి.సి.ఆంధ్రకో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిచేవి, (నెల్లూరు జిల్లా)

ఆంధ్రపత్రిక - భారతి

నిజాంరాష్ట్రమునందలి ఆంధ్రజిల్లాలలో నుండువారికి వీ. పీ. లు సంపుట సామ్యు వసూలు చేయుట మొదలగు సౌకర్యములు లేనందున దక్షిణ హైదరాబాదు 566 రెసిడెన్సీ బజారులో నుండు నామల్లి గౌరీశంకరవర్మ అండ్ కో., ఆంధ్రబుక్ డిపో వారిని మా ఏజెంట్లుగా నేర్పరిచినాము. ఆంగ్లేజి పోస్టు సౌకర్యములు లేనివారు మా ఏజెంట్లకు వ్రాసి పత్రములు వ్రైరాలు తెప్పించుకొనవచ్చును.

చందాలవివరము

ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందా (ఉస్మానియా)	28-8-0	కత్ దారు	24-0-0
" ఆరుమాసములకు "	14-4-0	"	12-0-0
" మూడుమాసములకు "	7-7-0	"	6-4-0
" మాసమునకు "	2-9-0	"	2-2-0
ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సర చందా ఉస్మానియా	4-12-0	"	4-0-0

క్రొత్త సంవత్సరా దినం చికలు

దినపత్రిక చందాదారులకు	1-0-0	చందాదారులు కానివారికి	2-0-0
వారపత్రిక "	1-4-0	పాతసంకేతలు సంచిక 1-కి	1-0-0

సంచికల సంపుటకు తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము.

భారతి (సచిత్రమాసపత్రిక)

రంగుల చిత్రకటములు, విద్యానులచే వ్రాయబడిన గద్య, పద్య, చారిత్రక, గాన, చిత్రకళాది విషయములను చర్చించు వ్యాసములు, కథలు కలిగి అతిసుందరముగ ప్రకటిత మగుచున్నది.

సంవత్సర చందా ఉస్మానియా	7-2-0	కత్ దారు	6-0-0
ఆర్థసంవత్సర చందా "	3-9-0	"	3-0-0
విశేషత్రిక "	0-12-0	"	0-10-0

భారతి వెనుకటి నాలుగు సంపుటములు 1924 సం. మొదలు 1927 సం. వరకు క్యాటలిక్ టైండు విక్రయమునకు సిద్ధముగ నున్నవి. ఒక్కొక్క సంపుటము రెండభాగములు వెలరు. 9-0-0. వీ. పీ. చార్జీలు వ్రైరాలు ప్రత్యేకము.

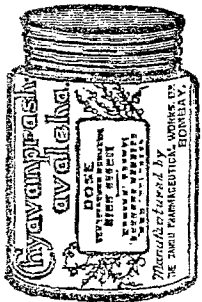
మేనేజరు, "ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము" 7, తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు.

నిజాంరాష్ట్ర ప్రతినిధి:—నామల్లి గౌరీశంకరవర్మ అండ్ కో.,

566, రెసిడెన్సీబజారు, హైదరాబాదు, డక్కన్.

THE ZANDU PHARMACEUTICAL WORKS LTD., BOMBAY.

లోక ప్రసిద్ధమైన "జాండు" గారి చ్యవనప్రాశ

పచ్చని అల్లుములతో ఇతర ఓషధులు చేర్చి తయారుచేయబడినవి. దగ్గు, జలుబు, రొమ్ముపడినెము, గొంతురాచుట మొదలగునాటికి అమోఘమైన ఔషధము. ఉబ్బసము, త్రియ రోగము మొదలగు కఠినవ్యాధులకు ఇదిచాల మంచిగుణమున్నది. సామాన్యమైన బలహీనత, నరముల బలహీనత, మనలితనముచే గల బలహీనత, రక్తక్షీణత, బరువుతగ్గుట, ప్రాణశక్తి తగ్గుట మొదలగునాటికి అమోఘమైన టానికుగా ఉపయోగించవచ్చును. దీనిని ఒకసారివాడి, చూడుడు. 1 పౌనుకట్టి 1-కి రూ. 2-8-0, 1/2 పౌనుకట్టి 1-కి 1-5-0.

న్నపురి రాజానికి సోత్ ఏజెంట్లు:— దామోదర్ అండు కంపెనీ సోత్ ఏజెంట్లు:— 90/1 వై నవనాయకకోవిది, పి. టి. మద్రాసు.

ఆనంతుపురం. కె. రామకృష్ణమూచార్యులుగారు

కడప. జి. నరసింహయ్యగారు

గుంటూరు. సి. హెచ్. రామకృష్ణమూర్తిగారు

చిత్తూరు. పి. వెంకటాచలంశెట్టి అండు బ్రదర్స్

ధర్మావరం. వై ద్వం. హనుమంతరావుగారు

నాలూరు. శ్రీ శృంగేరి సుందర భంజరేపుగారు

నెల్లూరు. ఆరియన్ ఫార్మసీ

తెనాలి. కృష్ణా ఫ్యాక్ సిస్టర్స్

నరసరావుపేట. పి. వి. సుబ్బరామయ్యగారు

బళ్లారి. ప్రేమచికిత్సాలయ

నర్సాపూరు. వై. సత్యనారాయణగారు

తుంగభద్ర. శ్రీ రామకృష్ణాస్థానం

రసాయన చాయశాల

మేలైన గట్టి చాయనూలు వ్యాపారం, తూర్పువాకిలి, మధుర.

గట్టిచాయ నూతన రంగునూలు రకములు తయారుచేయడములో "ఇండియాలో" నెలను మొదటివారిని మిక్కిలి ప్రఖ్యాతి చెందినవారు

అన్ని రకములలోను పక్కారంగులు సలీసుగా చిక్కును.

ఒకపర్యాయము మా రకములను ఉపయోగించినవారు, మా రంగునూలు వినా, మరి యితర రకములను ముట్టరు.

130

శాంసిల్ ఆర్డర్ వ్రాయించేది.

నరస్వతీపవర్షైనేరాజమండ్రీ

అన్ని విధములగు అచ్చుపనులు. బైందుపనులు చేయుబడును

AMRUTANJANA

Price Annas 10 only.
AMRUTANJAN DEPOT
MADRAS & BOMBAY.

అమృతమునకు సిద్ధముగానున్నవి

"మామిడి అంట్లు జహంగీరు మొదలగు ప్రసిద్ధిగల 200 రకములున్న యితర ఫల, పుష్ప, పత్రజాతులు అమృతమునకు సిద్ధముగా నున్నవి." క్యాటలాగు ఉచితము.

రావు చిన్నారావు & సన్స్,

రామల్ నర్సరీ, కడియం, తూర్పు గోదావరిజిల్లా.

మా న ఫోల్టా సి నీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

వెల నులభము! (పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము) గుణ మధికము! శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగిడి వైత్యకాకల కీమాత్రలు దివ్యామృతము. అజీర్ణము, అరచి, ఆపురింతలు, అగ్ని మాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలతయము, పిక్కలు, పార్శ్వములు, శిరస్సు, ప్రేళ్లు, అగ్గులు మొదలగునవియందు గలిగిడి నొప్పులను బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు తెచ్చును.

ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పులను వెంటనే మాన్పును. ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:—

(93)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

చంద్రా నర్సరీతోటలు- నేలం జంక్షన్

8 సం॥ అంటుమామిడిచెట్లు, నిమ్మ, నారంజి, చక్కెర, డబ్బా రు 7 1/2. జామ, దాల్చి, అంజూరు, అంగూర్ డబ్బా రు 4 1/2. గులాబి, క్రొటన్ను, పూలచెట్లు డబ్బా రు 5. సీ మ తర్కారీ, పూలచెట్లు 24 దినములు రు 2 1/2. స్వదేశ తర్కారీ 8 చెట్లు 12 ది నునులు సెట్ రు 1 1/2. క్యాటలాగు ఇవారి.

Chandra Nursery, P. O. Salem Junction.

ప్రకటన

(2046)

రోగులు స్వయముగ వచ్చిగాని, బాబుల ద్వారాగాని రోగలక్షణములను తెలుపుచు చేరినచో రోగస్వభావము పుచ్చుకొనవలసిన మందు, పద్ధత్యము, వ్రైరాలు వివరముగ పుచితముగ వ్రాసి పంపబడును. 5 (నెం) డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ.